Abhayadatta Sri

LEGENDELE CELOR OPTZECI ŞI PATRU DE MAHASIDDHA-ŞI

volumul II

Maeştrii căii Mahamudra

SAPIENTIA

Colecţia Tibet

Fiecare dintre noi îşi poate regăsi în „Legendele celor optzeci şi patru de mahasiddha-şi" propriile impasuri ale vieţii de zi cu zi şi propriile întrebări, precum şi soluţiile la acestea.
Astfel că adresăm tuturor celor care vor parcurge şi această a doua parte a Legendelor... urarea făcută de celebrul mahasiddha tibetan, Tilopa:

„Fie ca aceste învăţături despre Mahamudra
Să rămână în inima fiinţelor norocoase!"

Natura originară a minţii este asemenea spaţiului:
Ea pătrunde şi îmbrăţişează toate lucrurile de sub soare.
Fii liniştit şi rămâi relaxat în liniştea pură.
Fii tăcut şi lasă sunetul să reverbereze ca un ecou.
Păstrează-ţi mintea tăcută şi contemplă sfârşitul tuturor lumilor.

I.S.B.N. 973-85374-2-8
I.S.B.N. vol. II 973-85374-9-5

Abhayadatta Sri

LEGENDELE CELOR OPTZECI Şi PATRU DE MAHASIDDHA-Şi

Maeştrii căii Mahamudra

Volumul II

SAPIENŢIA
2004

Tehnoredactare: Ovidiu Buruiană
Traducere şi prefaţă: Patricia Cihodaru
Coperta: Ovidiu Buruiană, Gabriela Popa

© Editura SAPIENTIA, Bucureşti, 2004
Toate drepturile asupra acestei versiuni aparţin Editurii Sapientia

PREFAŢĂ

Continuăm în acest volum prezentarea legendelor celor optzeci şi patru de mahasiddha-şi, titani ai tradiţiei Mahamudra. Întâlnim din nou o varietate de experienţe de viaţă care conduc individul spre căutarea a ceva mai mult decât o existenţă limitată şi previzibilă, impulsionându-l să exploreze misterul - atât de incitant pentru conştiinţele individuale - care sălăşluieşte în inima manifestării. Suferinţa şi sentimentul pregnant al inutilităţii vieţii sunt cel mai adesea motivele abandonării existenţei lumeşti, trezind aspiraţia de a căuta o învăţătură spirituală.

Viciile minţii umane: teama, laşitatea, mândria, lenea, lăcomia, superficialitatea ş.a. sunt folosite ca puncte de plecare ale căii spirituale şi adesea devin însăşi calea. Deplin conştientizate, ele devin hrană şi suport al practicii, încetând să mai fie obstacole. Aceasta este o idee extrem de valoroasă, deoarece individului îi este astfel mult mai uşor să-şi accepte slăbiciunile, să şi le asume, să le înţeleagă şi să se transforme. De asemenea, această idee face ca practica spirituală să poată fi adaptată la tipologia psihologică a practicantului, ceea ce facilitează aproape oricărui individ accesul la realizări spirituale.

Statutul de *siddha* îi asigură celui realizat multiple puteri considerate în mod obişnuit drept „paranormale". Dar scopul unui adevărat discipol nu este nicidecum acesta: el aspiră şi ajunge să-şi cunoască propria esenţă şi să perceapă toate fenomenele aparente ca un flux continuu de conştiinţă, având astfel acces la „unica savoare" a tuturor lucrurilor care este beatitudinea.

Veţi găsi în acest volum legendele celor care au urmat liniile spirituale întemeiate de Luipa, Saraha, Goraksha, Nagarjuna, Tilopa, Naropa şi alţi *mahasiddha*-şi celebri. Deşi reperele istorice sunt deseori incerte, ceea ce ne fascinează este încărcătura simbolică a legendelor şi trăirea cu care ele sunt impregnate. Citind, avem sentimentul că participăm şi noi la experienţele *siddha*-şilor, împărtăşindu-le mai întâi dificultăţile, apoi efortul constant şi devotat pe cale şi, în cele din urmă, realizarea spirituală şi bucuria de se a dărui cu devotament celorlalţi pentru a transmite mai departe ceea ce au dobândit.

Chemarea pe care ne-o transmit *siddha*-şii este de a trece dincolo de toate regulile şi stereotipiile sociale, dincolo de tiparele rigide de

gândire, abandonând atât temerile, cât și speranțele, rezistând atât proiecțiilor negative, cât și celor pozitive, pentru a trăi în spontaneitatea momentului prezent, perfect conștienți în mijlocul oceanului iluziei, al *samsara*-ei.

Diversitatea experiențelor *siddha*-șilor este de asemenea fascinantă: e ca și cum natura umană a fost descrisă în optzeci și patru de feluri, astfel încât fiecare dintre noi își poate regăsi întrebările existențiale și impasurile proprii, precum și soluții ale acestora în cel puțin una dintre legende. Trăirea dominantă ce pătrunde întreagă această varietate de experiențe umane, asemenea unui fir pe care sunt înșirate mărgăritare, este căutarea naturii originare a ființei proprii și a întregului univers fenomenal, aspirația frenetică către ESENȚĂ.

Adresăm tuturor celor care vor parcurge și această a doua parte a *Legendelor...* urarea făcută de celebrul mahasiddha tibetan Tilopa:

„Fie ca aceste învățături despre Mahamudra
Să rămână în inima ființelor norocoase!"

23. SIDDHA CATRAPA
CERȘETORUL NOROCOS

Tot ceea ce yoghinul percepe constituie învățătura sa,
Iar realizarea faptului că tot ceea ce percepe este nenăscut,
Este cel mai minunat Guru.
Inocența este calea de a realiza nondualitatea,
Deoarece prin ea efectele virtuții și viciului devin unul.

Catrapa a fost un *sudra*-cerșetor care trăia în Sendhonagar. În timp ce cerșea el ținea întotdeauna în mâini un volum al Scripturilor. Într-o zi, el a atras atenția unui yoghin înțelept care s-a interesat de modul în care își ducea viața. Când yoghinul l-a întrebat dacă ar dori să urmeze o cale spirituală cerșetorul a cerut ca aceasta să-i fie revelată. El a primit inițierea și investitura zeității Hevajra împreună cu aceste instrucțiuni:

Recunoaște orice greșeală și eșec
Și meditează neîncetat asupra beatitudinii.
Consideră-ți corpul ca rezultat al acțiunilor trecute,
Iar viitorul ca efect al stării prezente a minții.
Dacă meditezi constant în acest fel,
Semnele succesului vor apărea gradat
Și vei dobândi starea de Buddha în această viață.

Lui Catrapa i-a fost greu să înțeleagă aceste versuri, astfel încât yoghinul a continuat să-i explice:

"Eșecul apare din lipsa conștientizării; din lipsa conștientizării apar toate tipurile de confuzii și greșeli. Prin realizarea faptului că întreaga viață și toate fenomenele sunt *Mahamudra*, eșecul nu va mai apărea. Meditația asupra beatitudinii zi și noapte înseamnă să privești toate lucrurile ca un flux de compasiune în care beatitudinea – ca natură intrinsecă a tuturor experiențelor – apare spontan. Dacă ești detașat de acțiunile trecute, prezente și viitoare activitatea ta spontană te va ghida către Scopul Ultim. Deoarece toate plăcerile și durerile sunt

determinate de stările mentale, în măsura în care nu ai atașamente, atitudinea ta prezentă determină o condiție viitoare fericită. Meditația constantă înseamnă un efort continuu focalizat de a-ți contempla detașat mintea. Astfel iluzia mentală va fi diminuată, iar starea de *Buddha* va fi atinsă chiar în această viață."

Catrapa a rămas în Sendhonagar practicând meditația și după șase ani a atins *mahamudra-siddhi*. A devenit faimos sub numele de yoghinul Catrapa și după șapte sute de ani a intrat în Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Practica spirituală a lui Catrapa începe prin terapia cathartică a confesiunii. Confesiunea eliberează mintea de sentimentul de vinovăție, aduce la suprafață și exorcizează acțiuni, cuvinte, gânduri și sentimente care condiționează individul prin atitudini perverse și care perpetuează karma negativă. Dar după ce confesiunea a purificat mintea, eradicând condiționările negative (rezultatul principal al analizei psihologice), funcția de a aduce fiecare acțiune în atenția unei conștiințe eliberatoare revine meditației, care este *sadhana* centrală a lui Catrapa.

Preceptul "a-ți conștientiza natura minții" sună simplu, dar, de fapt, constituie una dintre cele mai dificile practici. Dacă este realizat, fenomenele devin un flux de emanație compasivă în uniune cu discernământul perfect în vacuitatea ce le este proprie. Nuanța emoțională a acestei stări de conștiință este pura beatitudine.

Această nondualitate cognitivă este reprezentată iconografic ca Hevajra în uniune cu Dakini Nairatma în a căror mandala a fost inițiat Catrapa. Această uniune este experimentată ca Mahamudra, iar puterile de care mintea este capabilă în acest stadiu sunt numite *mahamudra-siddhi*. Când Mahamudra este atinsă nu mai este necesar un Guru uman; conștiința nondual a tuturor lucrurilor percepute ca spațiu pur aduce cu sine inspirație și binecuvântare; tot ceea ce yoghinul percepe devine învățătură spirituală în sine pentru el.

Cântecul lui Catrapa arată că inocența unui copil este calea către realizarea nondual, deoarece copilului îi lipsesc condiționările morale care induc vinovăție, discriminare și prejudecăți. Conceptele de virtute și viciu și legile morale ale cauzei și efectului guvernează o minte condiționată, structurată pentru a funcționa eficient în societate;

karma din viețile trecute a semănat semințele pasiunii și conceptualizării care sunt cel mai bine controlate prin constrângere morală și practica virtuții. Tantra introduce însă un mod mult mai eficient de a aborda pasiunea și gândirea; mai mult, ea pune yoghinul în legătură cu sursa aspirației la starea de Bodhisattva. Inocența, definită ca absență a tuturor funcțiilor morale și conceptuale ale minții, este o caracteristică a Mahamudrei; astfel, atunci când, asemeni unui copil, yoghinul nu păcătuiește și nu are percepția păcatului, cultivând inocența, el își induce percepția nondualistă a Mahamudrei.

Semnificația numelui

Numele Catrapa – sau mai bine zis Catrapada – înseamnă "Yoghinul cu Cartea" (T. Chos khur nas blong) și arată că și după inițiere el și-a continuat probabil cerșitul, purtând Scriptura în mâini. Orașul lui, Sendhonagar, se află probabil pe râul Indus.

24. SIDDHA BHADRAPA
BRAHMANUL EXCLUSIVIST

Cunoscând vacuitatea, perspectiva iluzorie este purificată;
Contemplând bunătatea plină de iubire comportamentul este perfecționat.
Înțelegerea unității în multiplicitate este meditația,
Iar Scopul Ultim este unica savoare a totului.

În ținutul Manidhara un brahman trăia în lux alături de prietenii săi. Deși avea o nespus de mare bogăție, mintea îi era într-o permanentă anxietate. Într-o zi, când prietenii lui plecaseră să-și facă băile rituale lăsându-l singur în casă, un yoghin se ivi în fața lui cerându-i de mâncare.

"Ești impur! Ești impur! Îmi întinezi casa!" a strigat cu mânie brahmanul. "Ieși afară înainte ca prietenii mei să se întoarcă și să te vadă! Cu siguranță mă vor certa că ți-am permis să intri!"

"Ce înțelegi tu prin "impur"?" a întrebat liniștit yoghinul.

"Nespălat, fără haine, purtând un bol făcut dintr-un craniu, mâncând hrană impură și născut într-o castă inferioară", răspunse brahmanul. "Acum pleacă mai repede!"

Yoghinul nu s-a mișcat. "Aceasta nu înseamnă impur", a protestat el cu blândețe. "Viciul în corp, vorbire și minte înseamnă impuritate. Cum poți îndepărta impuritățile subtile ale minții prin baia rituală? Doar faptul de a te îmbăia în instrucțiunile Guru-lui care sunt mereu pure te poate face să devii cu adevărat pur". Apoi i-a recitat aceste versuri:

Bodhisattva-șii sunt ființele supreme,
Nu preoții sau regii.
Preceptele Guru-lui,
Purificarea corpului, vorbirii și a minții,
Doar acestea îți vor conferi puritatea reală și neîntinată;
Faptul că-ți speli corpul nu va putea face niciodată aceasta.
Lipsa de dorințe este cea mai bună masă și cel mai bun ospăț,

Siddha Bhadrapa

Nu laptele, brânza sau iaurtul!

Brahmanul a fost impresionat și, dobândind încredere în yoghin, i-a cerut și alte învățături.

"Dă-mi ceva de mâncare și te voi învăța", s-a oferit yoghinul.

"Nu poți rămâne aici," spuse brahmanul, brusc speriat din nou. "Prietenii mei nu au deloc credință. Voi veni în casa ta și te voi asculta acolo."

"Trăiesc pe un teren de incinerare", i-a spus yoghinul. "Când vei veni, adu cu tine lichior și carne de porc."

"Cum poți face una ca asta?!" a obiectat brahmanul. "Nouă, brahmanilor, ne este interzis chiar și să pronunțăm aceste cuvinte!"

"Dacă dorești să primești învățături, fă așa cum ți-am spus", a insistat yoghinul.

"Dar nu pot veni în timpul zilei; nu trebuie să fiu văzut. Voi veni noaptea," decise el în cele din urmă.

După ce yoghinul plecă, brahmanul se deghiză și merse la piață pentru a cumpăra lichior și carne de porc. Când veni noaptea, el merse la terenul de incinerare unde îl găsi pe yoghin și îi oferi mâncare și băutură, luând porția care îi fu dată. Apoi Gurul său îl inițiie printr-un transfer de grație, iar el oferi Gurului o mandala a recunoștinței. Pentru a-și elimina orgoliul apartenenței la casta sa și ca demonstrație simbolică a perspectivei corecte, i se ceru apoi să spele latrina yoghinului; ca demonstrație simbolică a acțiunii corecte, i se spuse să tencuiască coliba yoghinului; iar culoarea lămâiei a fost obiectul simbolic al meditației corecte. În final, pentru a simboliza scopul ultim, Gurul i-a explicat realizarea viziunii meditației și acțiunii ca fiind una.

Brahmanul a realizat semnificația acestor simboluri și a recunoscut fenomenele și întreaga existență ca plăsmuiri ale minții. Și-a părăsit casta cu prejudecățile ei și a devenit yoghin. După șase ani de meditație

a atins *mahamudra-siddhi* și a devenit recunoscut ca yoghinul Bhadrapa. Și-a petrecut restul vieții muncind cu devoțiune pentru ceilalți și în cele din urmă a atins Paradisul Dakini-urilor împreună cu cinci sute de discipoli.

Practica spirituală

Multe legende menționează despre exclusivismul brahmanilor, despre practicile lor rituale rigide și despre credințele lor limitate. Aici semnificația deplină a bigotismului brahmanilor este la ea acasă. Sursa intoleranței lor rezidă în noțiunea de puritate rituală: nici măcar umbra unui outcaster nu trebuia să cadă asupra preoților învestiți de Dumnezeu; hrana unui brahman trebuia să fie preparată de un brahman; femeile în perioada menstruației, lichiorul, carnea de porc și de vacă erau considerate ca distrugând puritatea unui brahman. Cu toate acestea, impuritatea dobândită putea fi eliminată ușor; se credea că o baie într-un râu sacru îndepărtează toate impuritățile, precum și păcatele personale. O baie în Gange, râul sfânt al Indiei, garanta renașterea în paradisul lui Shiva – Svarga.

Noțiunea de impuritate rituală este la fel de veche ca și India ariană. Bigotismul rasial al sistemului de caste a fost negat de însuși Buddha, prin ideea că posedăm cu toții, în egală măsură, natura de Buddha. *Siddha*-șii au făcut din egalitatea rituală o problemă centrală a credinței lor, nu numai datorită faptului că atât de mulți dintre ei erau outcasteri - și, în consecință, subiecți ai prejudecăților - dar și datorită compasiunii. Astfel, deși *siddha*-șii nu activau în domeniul social, compasiunea lor se manifesta prin comunicarea personală și prin ideea că inițiații lor au renunțat la toate noțiunile de castă.

Aici termenul "castă" este folosit ca simbol al tuturor prejudecăților și tendințelor karmice. Brahmanul care își abandonează "casta" este simbolul omului care își eliberează mintea de toate obstacolele conceptuale în calea atingerii

stării de Buddha. Pentru aceasta trebuie practicată o *sadhana* foarte dureroasă (așa cum este percepută inițial de egoul limitat), deși acest aspect nu este accentuat în legenda lui Bhadrapa. Oasele craniului care apar în descrierea relației lui Bhadrapa cu Gurul său pot fi considerate ca înfățișând o imagine de umilire și mortificare a mândrului brahman. Extrem de sensibil și de critic, mereu preocupat de părerea prietenilor săi, el a fost pus să curețe excrementele. Practica obișnuită și eficientă a Gurului tantric care dorește să-și lumineze discipolul pe calea "rapidă" constă în a se concentra asupra slăbiciunii discipolului – adesea accentuând-o în public – până când atașamentele emoționale ale discipolului sunt distruse. Și pentru că un răspuns emoțional negativ care-l orbește pe discipol este adesea inevitabil, este esențial ca el să aibă o foarte profundă credință bazată pe jurămintele inițierii.

Structura preceptelor lui Bhadrapa este conformă cu cele patru aspecte ale doctrinei Mahamudra: viziunea, meditația, acțiunea și scopul. Deși preceptele simple, concise, pot fi date ca fiind subordonate acestora cu rezultate decisive, Gurul lui Bhadrapa îi oferă preceptele ca simboluri. Semnificația primului este evident: curățarea latrinei elimină orgoliul de castă; cel de-al doilea, repararea colibei yoghinului, care simbolizează acțiunea lui Bodhisattva, își extrage semnificația din scrupulele rituale ale brahmanului și din aversiunea sa față de munca celui de castă inferioară de a face ghips din excremente și lut și din faptul de a picta cu lămâie. Al treilea, culoarea albă, este un simbol pentru identitatea tuturor lucrurilor, la fel cum culoarea este inerentă în pictură. În fine, viziunea, meditația și acțiunea sunt una în esența omniprezentă și atotcuprinzătoare a Universului care este vacuitatea.

Linia spirituală

Din liniile inițiatice tibetane *Samvara* și *Kalachakra* aflăm că Bhadrapa este discipolul lui Kanhapa și Gurul lui Vijayapada, Vinayapada și Vinapada (deși aceste trei nume atât de similare pot sugera erori de scriere ale unui scrib tibetan sau ale unui cioplitor în piatră). Această identificare l-ar plasa pe Bhadrapa în secolul al X-lea. Dar Savaripa a avut și el un discipol care se numea Bhadrapa. Există o înregistrare a unui Bhavabhadrapa din Vikramasila care a scris un comentariu la *Hevajra-Tantra* (*tantra* din legenda pe care o cunoaștem

despre Bhadrapa) în timpul domniei regelui Dharmapala și care ar fi fost un contemporan al lui Savaripa, ceea ce l-ar plasa în ultima parte a secolului al VIII-lea și prima parte a secolului al IX-lea.

Semnificația numelui

Bhadra (T. bZang po) înseamnă "bun", „auspicios", "norocos" și adesea formează a doua parte a unui nume compus ca în Bhavabhadrapa, Kusalibhadra, Dipankarabhadra, Sakyasribhadra și Buddhasribhadra. La fel cum Ratnakarasanti este contractat ca Santipa, Krsnacharia ca și Caryapa, la fel numele compuse cu *-bhadra* sunt reduse la Bhadrapa; există deci multe posibilități de identificare greșită.

25. SIDDHA DUKHANDHI
MĂTURĂTORUL

Unind procesele creative relative
Cu calea ultimă realizatoare,
Rezultatul meditației mele Mahamudra
Apare ca pură conștiință a celor trei corpuri ale lui Buddha.

În orașul Gandhapur trăia un mătură tor de castă inferioară care se numea Dukhandhi. El își câștiga traiul măturând zdrențe, adunându-le și cosându-le pentru a face alte haine. Într-o zi el a întâlnit un yoghin realizat care l-a ajutat să conștientizeze stupiditatea existenței sale, sugerându-i că i-ar fi mult mai de folos să practice o *sadhana* tantrică budhistă. Măturătorul i-a spus că se îndoiește că cineva ar fi de acord să îl inițieze, dar yoghinul s-a oferit imediat să-i acorde inițierea și învățăturile.

Astfel Dukhandhi și-a primit inițierea și investitura în Samvara, precum și instruirea în unitatea meditației generatoare cu cea realizatoare. El a încercat să mediteze în modul obișnuit, dar a fost deranjat de preocuparea lui de a îmbina zdrențele. S-a întors la Gurul lui și i-a spus că mintea îi era plină de gânduri și că a descoperit că îi este imposibil să vizualizeze

zeitatea sau să se concentreze asupra întonării mantrei. Atunci yoghinul l-a instruit în transformarea activității mentale în calea însăși.

Natura intrinsecă a tuturor lucrurilor este spațiul infinit.
Deci, în realitate, nu există zdrențe și nici îmbinarea lor.
Natura intrinsecă a zeității și a mantrei este TATHATA;
Conștientizează zeitatea, mantra și toate formele-gând ca spațiu infinit.

Dukhandhi a urmat aceste instrucțiuni și treptat gândurile legate de zdrențe și de îmbinarea lor, împreună cu zeitatea și cu mantra, s-au dizolvat în spațiul care este natura tuturor lucrurilor. Astfel el a învățat semnificația unirii căilor de meditație generatoare și realizatoare. După doisprezece ani, el a dobândit *mahamudra-siddhi* și a servit nenumărate ființe înainte de a atinge Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

În învățătura numită "a transforma activitatea mentală în calea însăși" gândului la munca sa îi este acordat același statut ontologic ca și vizualizării zeității și recitării mantrei. Meditând asupra naturii intrinseci a zeității (corpul), mantrei (vorbirea) și gândurilor (mintea), relativul și absolutul sunt unite, iar uniunea lor este focalizată în conștiință, deoarece, de fapt, ele nu au fost niciodată separate.

"Gândul la zdrențe și la îmbinarea lor" mai poate fi interpretat ca gândul la tehnica și la practica meditației care este unul dintre obstacolele majore ale celui care meditează. Discipolul poate deveni la fel de preocupat de discuția mentală asupra metafizicii meditației sale, asupra gradului progresului său și a naturii rezultatului, ca și de meditația însăși. În acest caz preceptele asupra transformării gândirii în calea însăși își demonstrează valabilitatea. Astfel de precepte au conferit meditației tantrice reputația de metodă "rapidă" și "directă", deoarece orice obstacol devine un aliat pe cale.

Rezultatul meditației este exprimat atât ca disoluția tuturor lucrurilor în spațiul infinit, cât și ca realizarea celor trei moduri de existență ale lui Buddha care sunt: existența aparentă, existența vizionară și existența absolută vidă. Acestea trei sunt echivalentele "subiective" ale zeității, mantrei și gândirii "obiective": zeitatea este forma aparentă a compasiunii lui Buddha. Mantra (sau vibrația) este

mediul instruirii vizionare plăcute; iar gândurile sunt conștiința vidă nondual cu nuanța emoțională a purei beatitudini.

Semnificația numelui

Dukhandhi are un nume remarcabil care înseamnă "Cel care face din doi unul" (Dvikhandhi, T.*gNyis gcig tu byed pa*) sau "Cel care unește dualitatea". Legenda și cântecul său de realizare clarifică unele concepte vitale ale tehnicii meditative Mahamudra. Dualitatea pe care el o unește este exprimată ca fiind cele două stadii meditative: cel de generare (meditația creatoare) și cel de desăvârșire (meditația realizatoare), primul constând în formele clar percepute ale fenomenelor, lumea relativă, iar cel de-al doilea fiind realitatea ultimă a vacuității și identității (TATHATA).

Repere istorice

Variantele numelui lui Dukhandhi sunt: Dokhandi, Debanta, Dhosanti, Dvakanti, Khandhipa și de asemenea numele tibetan rDo khan do. Orașul Gandhapur nu este identificat și de asemenea nici linia spirituală sau Gurul lui Dukhandhi.

26. SIDDHA AJOGI
INCAPABILUL RESPINS

Urmând instrucțiunile sfântului meu Guru
Am vizualizat o sferă pe vârful nasului;
Și, păstrând mintea fixată asupra acestei sfere,
Lumile cuprinse în interiorul ei s-au dizolvat.

În marele oraș Pataliputra un gospodar bogat a fost binecuvântat cu un fiu. Acest fiu s-a dovedit însă a fi o binecuvântare stranie. Pe măsură ce creștea el s-a îngrășat atât de mult încât nu mai era în stare să meargă, să mănânce sau să se așeze de unul singur. Părinții și familia nu mai știau ce să facă, deoarece nici încurajările și nici amenințările nu ajutaseră la nimic. În cele din urmă, în ciuda voinței lui, l-au dus pe un teren de incinerare și l-au abandonat acolo. Nu a trecut mult timp și un yoghin l-a găsit în acea stare jalnică. I s-a făcut milă de el și i-a adus de mâncare. Dar băiatul nu era în stare să se ridice pentru a mânca.

"Dacă nu te poți ridica pentru a mânca, cum poți face toate celelalte lucruri?", spuse yoghinul.

"Sunt un incapabil", scânci băiatul. "De aceea părinții mei m-au părăsit aici pentru a muri."

"Mă întreb dacă ai putea să practici o *sadhana* zăcând acolo", cugetă yoghinul.

"Cred că aș putea," spuse băiatul. "Dar cine ar preda cuiva ca mine?"

Yoghinul s-a oferit să-l învețe. El l-a inițiat pe tânărul cel leneș în mandala lui Hevajra și l-a instruit în procesul profund de meditație realizatoare. "Vizualizează o sferă cât o sămânță de muștar pe vârful nasului, pe "poarta superioară" și apoi vizualizează o sută de milioane de lumi înăuntrul acelei semințe", l-a învățat yoghinul.

"Care vor fi semnele succesului în practică?", a întrebat băiatul.

"Meditează așa cum te-am învățat și vei afla destul de curând", a replicat yoghinul.

Băiatul a meditat și cele o sută de milioane de lumi din interiorul

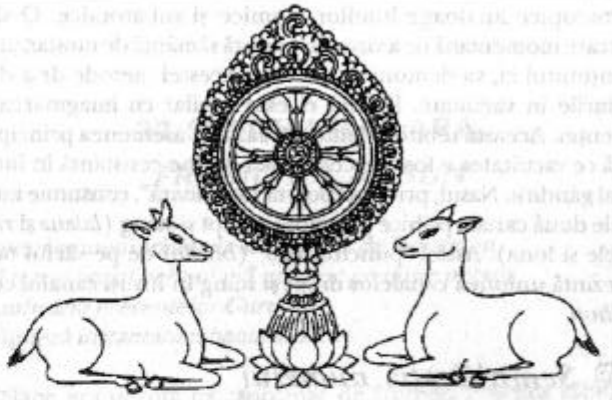

sferei împreună cu sămânța s-au dizolvat în vacuitate, iar realizarea vacuității lui Mahamudra a început să apară în orice moment al experienței sale. După nouă ani el a obținut *mahamudra-siddhi* și a devenit faimos sub numele de Ajogi. Apoi a muncit cu devoțiune pentru ceilalți și în cele din urmă a atins Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Ajogi este exemplul cel mai bun de yoghin disprețuit, respins, considerat anormal. Deși incapabil din punct de vedere fizic, deși a practicat cea mai simplă formă de yoga, zăcând întins pe spate, el a devenit fără îndoială un siddha. „Posibilitățile de a transfera astfel de practici tantrice în spitalele și azilele contemporane sunt imense și interesante", arată Keith Dowman; „Modificând limbajul și aplicațiile în funcție de situație, cel mai mic dintre efectele unei astfel de terapii de reabilitare ar fi eliminarea inerției și îmbunătățirea considerabilă a capacității mentale, cu rezultatul posibil de a induce *mahamudra-siddhi*". Evident, ceea ce lipsește în mediile din spitalele occidentale este aspirația și dorința de a practica. Ajogi a fost provocat să acționeze de nevoia de hrană, de teama de moarte experimentată în timp ce zăcea pe terenul de incinerare, dar mai ales de afecțiunea și compasiunea oferite de Gurul său.

Tehnica de meditație realizatoare predată lui Ajogi este una dintre cele mai simple. Cele o sută de milioane de lumi dinăuntrul seminței de muștar constau în cele trei dimensiuni succesive ale universurilor

microscopice analoage lumilor atomice și subatomice. O simplă încercare momentană de a vizualiza această sămânță de muștar, precum și conținutul ei, va demonstra eficiența acestei metode de a dizolva gândurile în vacuitate. Efectul ei este similar cu imaginarea non-existenței. Această tehnică demonstrează de asemenea principiul că odată ce vacuitatea a fost percepută, ea devine constantă în întregul flux al gândirii. Nasul, privit ca "poarta superioară", constituie intrarea în cele două canale psihice principale drept și stâng (*lalana* și *rasana*, soarele și luna). Astfel "punctul zero" (*bindu*) de pe vârful nasului reprezintă uniunea canalelor drept și stâng în însuși canalul central *avadhuti*.

Semnificația numelui

Ajogi (sau Ajoki sau Adzoki etc.) derivă din termenul sanscrit Ayogipada (T.Le lo can) care înseamnă "Cel care nu face nici un efort" sau "Yoghinul Leneș".

27. SIDDHA KALAPA
FRUMOSUL NEBUN

Acești oameni trăiesc în iluzie încă de la început
Și totuși acești nebuni mă numesc pe mine nebun.
Ambrozia preceptelor Gurului
Vindecă instantaneu boala iluziei.

Kalapa era un om extraordinar de frumos. Practica răbdării și meditației în viețile sale anterioare îl înzestraseră cu un corp minunat și cu trăsături foarte atrăgătoare. Era atât de frumos încât oamenii din Rajapur, orașul său natal, se opreau pe stradă pentru a-l privi minute în șir. El a ajuns să fie din ce în ce mai iritat de acest tratament. În cele din urmă a decis să renunțe la lume și să se refugieze pe un teren de incinerare.

Curând după ce s-a stabilit în noul lui mediu a început să vorbească cu un yoghin care a înțeles neplăcerile situației sale și s-a oferit să-l instruiască într-o *sadhana*. El a primit inițierea Samvara și a fost instruit să mediteze asupra semnificației meditației creatoare și realizatoare. Când a realizat coincidența acestor două aspecte ale experienței meditative el a descoperit că a pierdut iluzia oricărei distincții între el și ceilalți. Rezultatul a fost o efuziune profundă de acțiuni dezinhibate în care el își exprima sentimentele și tendințele fără jenă.

"Iată un alt sfânt nebun!" au spus oamenii din Rajapur.

Dar divinul nebun a cântat:

Doar credința că ești o insulă
Îți creează iluzia separării de ceilalți,
Iar această separare este cauza anxietății.
Înțeleptul care vrea să fie liber de suferință
Își vizualizează gândurile ca un cortegiu al zeilor
Care dispare în litera fundamentală "A",
La fel cum curcubeul se dizolvă în aer.
Nașterea, viața și moartea nu-l limitează pe acest nebun:

Puternica revărsare de acțiuni dezinhibate este beatitudine;
Realizarea clarității neîntinate este beatitudine;
Meditația asupra domeniilor senzoriale neobstrucționate este beatitudine;
Atingerea scopului său fără efort este beatitudine.

În timp ce intona aceste versuri el a levitat în înaltul cerului și a demonstrat în multe alte moduri că avea controlul asupra elementelor naturii. Apoi a devenit faimos ca yoghinul Kalapa și în cele din urmă a ațins Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Semnificația meditațiilor creatoare (stadiul de generare) și realizatoare (stadiul de desăvârșire) este de a crea o viziune a aparențelor fenomenale liberă de interferențe mentale cum ar fi: prejudecățile, interpretarea, concepția dualistă, astfel încât yoghinul devine în mediul lui asemeni unui zeu în paradisul său. Apoi întreaga experiență este împlinită prin pătrunderea în iluzia aparențelor pentru a realiza natura tuturor lucrurilor ca vacuitate; astfel yoghinul este eliberat de roata existențelor. Când aparențele sunt înțelese ca funcții ale minții, toate lucrurile pot fi reduse la gânduri, iar gândurile la "un cortegiu al zeilor". Litera fundamentală "A" este definită lingvistic ca deschiderea explozivă a glotei necesară pentru a permite aerului să treacă prin corzile vocale astfel încât sunetul să poată apărea; ea este sunetul inerent în toate sunetele. Deci, la nivel simbolic, ea reprezintă sunetul tăcerii, sunetul nenăscut și vacuitatea în care gândurile se pot dizolva.

Oamenii din Rajapur, neavând experiența deschiderii percepției, a realității experimentate direct, fără a fi filtrate prin mintea condiționată, au numit acțiunea dezinhibată a lui Kalapa "nebunie". Starea sa de *samadhi* liberă de gânduri (*nirvikalpa samadhi*), *samadhi* nondual care a distrus iluzia separării între el însuși pe de o parte și oameni și fenomene pe de alta, a eliberat o revărsare de acțiune spontană care nu mai putea fi oprită de nici o constrângere morală, convenție socială sau dorință de afirmare personală. Un astfel de răspuns resimțit profund la suferința umană (care este de fapt o totală empatie) este răspunsul unui Buddha; el este liber de orice motivație egoistă care în general distorsionează comunicarea. Nebunia privită

din punctul de vedere convențional, social, este în ochii unui Buddha cea mai pură sănătate.

„Situația socială care l-a adus pe Kalapa pe terenul de incinerare afectează mult mai mult femeile decât bărbații în societatea noastră producând nevroze și uneori psihoze", arată Keith Dowman. „Asemeni lui Kalapa, femeile atrăgătoare sunt privite ca obiecte ale dorinței sexuale sau cel puțin ca o delectare estetică a simțurilor. Efectul este că ele se îndepărtează într-un mod dureros de oameni. Unele femei din această categorie pot manipula situația în propriul lor avantaj, câștigând putere asupra admiratorilor fascinați, dar pierzând empatia și deschiderea sufletească. Alte femei sunt hipersensibile la transformarea lor în "obiecte" și simțindu-se insultate, devin agresive; altele se retrag în ele însele și pretind, uneori cu succes, că ignoră această atenție. Oricare dintre aceste moduri de abordare este dureros, creând închidere și anxietate ceea ce generează nevroze de diferite tipuri." Reacția inițială a lui Kalapa a fost o retragere dezgustată din societate urmată de o renunțare fizică la societatea de care el se simțea separat. Tratamentul „nevrozei" sale, așa cum el însuși afirmă, a fost „ambrozia preceptelor Gurului."

Siddha Kalapa

Repere istorice și linia spirituală

În această legendă doar numele sugerează identificarea lui Kalapa cu Kalacakrapada (Kala-pada). Dar din moment ce Kala-pada este unul dintre marii *siddha*-și, învățații au presupus că el se numără printre cei optzeci și patru și că el este Kalapa. Kala-pada Senior este identificat cu Celuka (Tsi lu pa, 54).

Discipolul principal al lui Celuka, Pindopa sau Pinda Acharya, a fost numit Kala-pada Junior și este ultimul dintre cei care au fost identificați cu acest Kalapa. Acești *siddha*-și aparțin liniei spirituale *Kalachakra-tantra*. Celuka i-a predat lui Pindopa Ia Pulahari astfel încât unii învățați au presupus că îl pot identifica pe Kala-pada Junior cu Naropa.

Se spune că Pindopa a memorat *Kalachakra-tantra* după ce a auzit-o doar o singură dată. Această extraordinară memorie a fost obținută într-un mod neobisnuit. În viața anterioară el se născuse debil mintal și a urmat o *sadhana* pentru a-și îmbunătăți facultățile intelectuale. Un *deva* i-a apărut în vis învățându-l să sculpteze o statuie a lui Kurukulla Dakini din corali, să o introducă în gura unui cadavru de femeie și să mediteze stând pe cadavru. El a meditat timp de șapte ani conform acestor instrucțiuni. După șapte ani femeia a deschis ochii, l-a privit și l-a întrebat ce dorea. El i-a cerut capacitatea de a memora tot ce scria. Astfel el a devenit Pindo Acharya, un *pandita*. De asemenea el a fost cunoscut ca Vagisvarakirți. Un *siddha* cu acest nume a fost păzitor al Porții de Sud la Vikramasila în această perioadă. Principalii lui discipoli au fost Mahapunya (T.bSod rnams pa chen po) care a predat tibetanilor, apoi Samanthasribhadra, Manjukirti și Somanatha din Kashmir.

Cu toate acestea, chiar și identificarea lui Kala-pada junior cu Pindopa este discutabilă. Traducătorii tibetani Rwa-lo și Bro au primit *Kalachakra-tantra* la o generație după transmiterea ei de către Kala-pada Tatăl și Fiul; tradiția Rwa-lo vorbește despre linia: Celuka, Pindopa, Mahapunya, dar tradiția Bro îi inversează pe Celuka și Pindopa, numindu-l pe Pindopa Kala-pada Senior care a venit în Shambala pentru a obține *Kalachakra-tantra*. Mai mult, Bu Ston îl identifică pe Kala-pada junior cu Bodhibhadra, altminteri cunoscut ca Nalendrapa, discipolul lui Celuka, al lui Pindopa și al lui Naropa; el ar fi putut fi Upashaka Bodhi. Rezumând: în ultima parte a secolului al XI-lea și în prima parte a secolului al XII-lea au fost cel puțin cinci mari maeștri de *Kalachakra-tantra* în India de Est, în special la Nalanda (Celuka, Pindopa, Bodhibhadra, Somanatha și Mahapunya). Doi dintre ei sunt cunoscuți drept Kala-pada Tatăl și Fiul, Senior și Junior; ei au răspuns de stabilirea liniei *Kalachakra-tantra* care a fost transmisă în Tibet.

Kala-pada este recunoscut ca fiind ultimul dintre cei optzeci și patru de *siddha*-și. El a trăit în secolul al XII-lea.

28. SIDDHA DHOBIPA
SPĂLĂTORUL ÎNȚELEPT

Vreme îndelungată am spălat petele,
Dar nu am putut face cărbunele să devină alb.
Preceptele Gurului sunt supremul dhobi,
Pentru că ele ne purifică,
Readucându-ne în imaculata noastră natură vidă.

În regatul Pataliputra trăia o familie de spălători - *dhobis*. Într-o zi când cel mai tânăr *dhobi* era cufundat în munca sa, un yoghin i-a cerut de pomană; *dhobi* i-a dat de mâncare fără să stea pe gânduri și l-a întrebat dacă are nevoie să-i spele ceva. Yoghinul a scos la iveală o bucată de cărbune.

"Crezi că poți să scoți murdăria din acesta?"

"Nu pot albi o bucată de cărbune negru", răspunse dhobi.

"Ai dreptate", încuviință yoghinul, "Din același motiv nu poți elimina murdăria celor trei otrăvuri interioare printr-o spălare superficială. Eu dețin secretul suprem prin care trebuie să speli doar o singură dată, evitând pentru totdeauna acest nesfârșit ciclu al curățării. Mă ofer să ți-l încredințez și ție".

Dhobi l-a implorat să-i împărtășească secretul lui. Gurul i-a acordat mai întâi inițierea Samvara și investitura; apoi i-a dăruit *mudra*, *mantra* și *samadhi*. Dhobi a practicat aceste învățături timp de doisprezece ani, îndepărtând impuritățile corpului prin *mudra*, impuritățile vorbirii prin *mantra* și impuritățile minții prin

samadhi. Acestea au fost instrucțiunile esențiale pe care yoghinul i le-a dat:

Apa mudrei focului elimină murdăriile corpului;
Apa legămintelor și a silabelor mantrice elimină impuritățile vorbirii;
Uniunea zeităților tată și mamă elimină întunecările minții.

Dhobi a meditat asupra corpului său ca fiind *mudra*, asupra vorbirii sale ca fiind *mantra* și asupra minții sale ca fiind uniunea proceselor meditative creatoare și realizatoare. Astfel, impuritățile corpului, vorbirii și minții au fost eradicate, iar el a dobândit *mahamudra-siddhi*. După aceasta hainele pe care le primea pentru a le spăla erau spontan curățate fără ca el să facă nici un efort. Când oamenii au văzut aceasta au realizat că spălătorul lor a dobândit puterile lui Buddha. El a devenit faimos ca yoghinul Dhobipa. A muncit cu devoțiune pentru întreaga umanitate și a atins în corp Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Accentul asupra purității întâlnit în multe legende ar putea părea exagerat dacă hindușii nu ar fi vestiți pentru obsesia lor legată de ritualurile de purificare. Ritualul de îmbăiere *snan* realizat la fiecare două zile și schimbările succesive ale hainelor sunt obiceiuri vitale ale celor de două ori născuți. Astfel, brahmanul Bhadrapa a fost lăsat singur să discute despre adevărata natură a purității în timp ce prietenii săi au mers să se îmbăieze; aici munca *dhobi*-lor constă în a spăla hainele, iar secretul yoghinului este îmbăierea ultimă - o purificare în apa nemuririi care face inutile convențiile rituale și adevărurile relative.

Cele trei secrete ale Gurului nu sunt precepte ascunse; ele sunt principalele mijloace de purificare și împăcare, metodele de transformare a *samsarei* în *nirvana*. *Mudra*, *mantra* și *samadhi* pot fi considerate ca stadii fizice, auditive și mentale care trebuie să susțină conștiința pe cale; mai întâi ajutorul pentru concentrare (*samatha*), apoi viziunea înaltă (*vipasyana*) și în cele din urmă iluminarea ultimă în ceea ce este real (*prajna*). Diferitele forme ale gesturilor mâinii și ale posturii, nenumăratele variante de *mantre* și multiplele zeități aflate în uniune *yab-yum*, dau *tantrei* marea calitate de a fi adecvată pentru toate tipologiile psihologice.

Repere istorice

Dhobipa este uneori confundat cu Dombipa datorită scrierii greșite a numelui său; Dhombhipa și Dhombipa sunt alte variante. Textul vorbește despre Saliputra numindu-l Pataliputra. Nu dispunem de nici o altă informație referitoare la Dhobipa, Eternul Spălător.

Legenda sa este mai mult o alegorie a unei căi spirituale focalizate pe purificarea corpului, vorbirii și minții pentru a atinge în cele din urmă conștiința purității înnăscute, „a imaculatei noastre naturi vide", așa cum arată și cântecul de realizare.

29. SIDDHA KANKANA
REGELE SIDDHA

Piatra nestemată a realizării care împlinește toate dorințele
Emanând radiația experiențelor de vârf
Oferă împlinirea tuturor dorințelor prin acțiunea ei magică.
Cel care cunoaște unica savoare este total împlinit.

Regele din Visnunagar guverna un regat prosper bucurându-se de bogăția pământului și împlinindu-și orice capriciu. Într-o zi un yoghin a venit la el cerșindu-i de pomană, iar regele i-a oferit cu mărinimie hrană și prăjituri și a primit în schimb un sfat la care nu se aștepta.

"Regele și regatul sunt cuvinte goale", spuse yoghinul cerșetor. "Nu contează absolut deloc care este starea ta temporară, deoarece orice ființă vie se naște în suferință, iar nașterii îi urmează o altă naștere într-un ciclu nesfârșit, ca într-o roată. Există nenumărate forme de suferință suficiente pentru a umple eoni de renașteri; chiar și aparenta fericire a zeilor în paradis devine suferință atunci când ei află că în curând și ei vor trebui să moară. Renunță la toate plăcerile iluzorii, la toate aceste jucării ieftine care sunt trecătoare ca roua dimineții și practică o *sadhana*".

"Tot ceea ce spui este corect", răspunse regele, "Dar îți poți imagina cum aș arăta eu cerșind de pomană și purtând zdrențe? Dacă aș putea practica o *sadhana* fără a-mi abandona plăcerile, aș face aceasta".

"Să renunți la toate acestea și să trăiești asemeni mie ar fi cu siguranță cea mai bună decizie", a insistat yoghinul.

"Doar gândul la cupa în formă de craniu, la zdrențe și la rămășițele de hrană mă îmbolnăvește", spuse regele întorcându-și capul cu dezgust.

"Dacă nu-ți vei schimba atitudinea, nu vei renunța la mândrie și la abuzul de putere, aceasta te va duce către o renaștere inferioară", l-a avertizat yoghinul. "Eu am dobândit o beatitudine nesfârșită trăind în acest mod. Vezi tu, noi suntem regi amândoi, dar în feluri diferite. Cu

toate acestea eu dețin precepte secrete pe care le-ai putea practica fără a trebui să renunți la modul tău de viață".

"Atunci promit să le practic dacă vei fi atât de bun să mi le dai", a promis regele.

Yoghinul i-a dat atunci aceste instrucțiuni: "Trebuie să renunți la mândrie și la atașamentul față de piatra cea mare de pe brățara pe care o porți la încheietura mâinii; apoi vizualizează lumina brățării și mintea ta lipsită de dorințe ca fiind una".

Privește în lumina giuvaerului de la brățara ta
Și percepe încântarea în natura proprie tale minți:
Din hainele tale, din podoabe și din camera în care te afli
Multe culori se reflectă în bijuterie,
Dar natura bijuteriei este imuabilă.
Din diversitatea nesfârșită a aparențelor fenomenale
Multe forme-gând apar în mintea ta,
Dar mintea însăși este asemeni bijuteriei strălucitoare.

Regele s-a concentrat asupra bijuteriei de la brățara de pe mâna lui dreaptă și a primit inițierea în natura reală a minții prin abandonarea în plăcerea senzuală a actului de a privi. El a dobândit *siddhi* după numai șase luni. Într-o zi servitorii lui au privit în camera sa printr-o spărtură a ușii și și-au văzut maestrul stând pe tron înconjurat de nenumărate zeițe. Câteva ore mai târziu menajera lui s-a apropiat de el și l-a implorat să le spună secretul puterilor sale. El i-a învățat în acest fel:

Realizarea naturii minții este regele,
Iar pura beatitudine este regatul;
Regele este perfect abandonat în regatul lui.
Practicați această sadhana *dacă vreți să fiți regi.*

Regele a devenit cunoscut sub numele de Kankana-pada, Venerabilul Yoghin al Brățării. Cinci sute de ani mai târziu, Kankana, curtea sa și oamenii din Vishnunagar au atins în corp Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Karma acestui rege este rezultatul a nenumărate vieți succesive de virtute și conștientizare crescândă. Când adversitatea a apărut, el a rămas egal și echilibrat și a comunicat cu iubire și înțelegere; când vremurile fericite au revenit, el și-a acceptat norocul fără mândria realizării și fără lăcomia de a-și dori mai mult, împărtășind totul cu modestie. Înțelegând eficiența virtuților de genul conduitei morale și răbdării și realizând că durerea însoțește viciile ca minciuna și vorbitul urât, bogăția meritelor trebuie să fi crescut până când echilibrul în "banca karmică" i-a atras inițierea. Fructele karmice erau coapte și când yoghinul a apărut la ușa lui, sosise timpul să le culeagă.

Doar șase luni de practică a meditației creatoare combinată cu cea realizatoare asupra plăcerii senzuale i-au adus *mahamudra-siddhi* și desăvârșirea. Acum el poseda nestemata minții care împlinește toate dorințele astfel încât nu avea să mai fie vreodată vorba despre plăcere și durere, bine și rău, profit și pierdere. Tot ceea ce apare este doar manifestarea lui Buddha în domeniul lui Buddha. Așa cum spunea și Keith Dowman, „povestea lui Kankana pare prea frumoasă pentru a fi adevărată".

Repere istorice

Kankana, derivat din Kankanapada (T. gDu bu can), a fost greșit scris ca fiind Kakani și Kikipa. Nu avem nici o altă înregistrare a lui, cu excepția cazului în care el ar fi fost prințul Meghavedin din Konkana, învățătorul lui Gos Lhas bthas în linia metodelor lui Vajrasana, din tehnica *Guhyasamaja*. Gos a trăit în secolul al XI-lea. Dacă Vishnunagar

este orașul în care Tilopa a predat înainte de renunțarea sa la lume, atunci există posibilitatea unei legături între Kankana și Tilopa.

30. MAHASIDDHA KAMBALA
YOGHINUL ÎMBRĂCAT ÎN PĂTURA NEAGRĂ

Întinderea și adâncimea vastului ocean sunt pline de comori;
Cât de minunat de bogată este bucuria Regilor Naga!
Încă de la început toate luminile și sunetele sunt dharmakaya;
Cât de incredibil de înaltă este beatitudinea adepților realizați!

Regele din Kankarama avea doi fii. Când a murit, oamenii l-au ales pe fiul cel mai în vârstă, care era foarte virtuos, pentru a-i urma tatălui său la tron. Prințul a fost încoronat și virtutea sa a adus o mare prosperitate celor optzeci și patru de mii de gospodari din regatul său. Curând, au devenit cu toții atât de bogați încât ajunseseră să mănânce de pe platouri de aur.

Cu toate acestea, în timpul primului an al guvernării sale, tânărul rege nu și-a văzut deloc mama. Curtenii săi i-au spus că era în doliu. După încă un an mama lui a sosit la curte plângând. Văzând-o astfel, regele s-a întristat nespus și a întrebat-o care e cauza tristeții ei. "Plâng pentru că te văd pe tron, implicat în problemele complexe ale guvernării", i-a spus ea.

"Atunci voi abdica în favoarea fratelui meu și îi voi spune ce are de făcut", a declarat dintr-o dată regele.

Și s-a ținut de cuvânt. A renunțat la regat și și-a stabilit reședința într-o mânăstire, având o suită de trei sute de călugări. Dar după câtva timp mama lui a venit din nou la el plângând. El s-a prosternat în fața ei și a întrebat-o de ce mai e supărată acum.

"Plâng pentru că te văd trăind încă asemeni unui rege, înconjurat de curteni, chiar dacă ești călugăr", i-a spus ea. Și, când el i-a cerut sfatul, ea a continuat: "Părăsește mânăstirea și traiul tău somptuos și du-te singur în junglă".

El a făcut așa cum îl sfătuise mama lui și, găsindu-și un copac potrivit în pădure, și-a stabilit reședința sub el. Datorită reverberațiilor karmice

ale generozității lui trecute, nevoile sale erau împlinite de sătenii din zonă. Dar din nou mama lui a venit la el și a plâns și din nou el s-a înclinat în fața ei întrebând-o despre cauza tristeții ei.

"Ce nevoie are un om sfânt de toate aceste podoabe?", a suspinat ea.

El a renunțat la roba sa fină, la brățara de argint de la mână și la toate posesiunile și, luând calea unui yoghin, a început să hoinărească din ținut în ținut. Înainte să plece, mama lui i-a apărut în cer, în fața lui și el a recunoscut-o pentru prima dată ca fiind o Dakini. Ea i-a acordat inițierea Samvara și l-a învățat cum să mediteze. Apoi a dispărut, iar el și-a continuat drumul. A colindat timp de doisprezece ani din oraș în oraș dormind pe terenurile de incinerare și practicându-și *sadhana*. Când în cele din urmă a dobândit *mahamudra-siddhi*, el a levitat în cer și dintr-o dată s-a trezit față în față cu mama lui și cu suita ei de Dakini-uri.

"De ce te complaci astfel în puterea ta?" l-a certat ea. "Ar fi mai bine dacă ai lucra în beneficiul oamenilor de pe pământ".

Maestrul a coborât pe pământ și intenționând să practice serviciul detașat, a călătorit către est prin ținutul Oddiyana, către Mangalapur, un oraș cu două sute cincizeci de mii de gospodari. În ținutul Karabir el a găsit o stâncă izolată, Stânca Panaba, în care era o peșteră numită Talatse sau Peștera Palmierului din Vârf și s-a decis să rămână acolo. Când vrăjitoarele-*dakini* din acel ținut au auzit despre sosirea maestrului pe teritoriul lor, au complotat cu stăpâna lor, Padmadevi, să-i perturbe meditația. Într-o zi, pe când el mergea către oraș purtând pătura sa neagră de lână, o mulțime de tinere vrăjitoare-*dakini* l-au acostat.

Siddha Kambala

"Te rugăm să vii la noi acasă la masă", l-au implorat ele.

"Nu mănânc mâncare de la gospodine singure", le-a spus

el politicos, refuzându-le oferta. Dar când ele l-au implorat să le încredințeze roba sa de lână neagră cât timp era în oraș, insistând să le facă această favoare, el nu a putut refuza. I-a dat pătura lui Padmadevi și a plecat gol.

Vrăjitoarele-*dakini* au ținut un sfat. "Tot ceea ce aparține unui *siddha* are o putere specială", au declarat ele. "Trebuie să mâncăm această pătură". Au tăiat-o și au înghițit bucățile aruncând un fragment care mai rămăsese în foc, iar când maestrul s-a întors, ele i-au spus că s-au hotărât să-i ofere o pătură nouă. El a insistat ca ele să i-o înapoieze pe a lui, astfel încât ele i-au oferit aur, dar fără folos. El s-a mâniat. A preferat să meargă la rege pentru a protesta.

"Tu ești rege", i-à spus el monarhului. "De ce nu-ți poți proteja supușii de vrăjitoarele hoațe?" După ce i-a explicat situația lui, regele le-a adunat pe vrăjitoarele-*dakini* și le-a ordonat să-i returneze pătura. Ele i-au spus că nu o mai aveau.

Maestrul s-a întors gol la peștera lui și și-a continuat meditația. El a oferit o prăjitură sacrificială (*torma*) Consoartei-Dakini a lui Heruka și când una dintre vrăjitoare a făcut să secе izvorul din peștera lui, el a rugat-o pe Zeița Pământului să-i trimită apă, iar aceasta l-a ascultat imediat, astfel încât izvorul a reînceput să curgă.

Ocazia de a le supune pe vrăjitoarele-*dakini* a apărut când surorile lor de pe Muntele Meru și de pe cele patru continente au venit în Oddiyana pentru o adunare, o mare convocare a spiritelor rele *dakini*. Maestrul le-a transformat pe toate în oi și când regina, Padmadevi, l-a rugat să le readucă la forma inițială, el a tuns blana întregii turme astfel încât atunci când au revenit la forma umană, aveau capetele rase și au început să plângă.

Tăierea părului lor nu a avut însă prea mare efect,

deoarece chiar atunci la Peștera Palmierului din Vârf, zeița senzualității încercă să-l ucidă aruncând o piatră uriașă asupra capului lui. El și-a ridicat mâna într-un gest de amenințare și căderea pietrei a fost stopată. Stânca a rămas atârnată acolo într-un mod foarte periculos până în zilele noastre.

În cele din urmă regele s-a decis să intervină. "Nu este nici una printre voi", a spus el vrăjitoarelor, "care să nu fi făcut vreun rău unui om, cândva. Trebuie să cereți iertare și să faceți legământul de a urma calea virtuții". Încăpățânate, ele au refuzat să-l asculte pe rege până când maestrul și-a adăugat amenințarea sa. "Voi, vrăjitoarele-*dakini*, trebuie să fiți controlate. Dacă refuzați să-mi urmați instrucțiunile și refuzați să jurați că veți păzi Adevărul, vă voi trimite la Dharmaraja, Stăpânul Morții; iar dacă vă încălcați jurământul pentru a reveni la relele pe care le făceați, vă voi transforma în câi".

Vrăjitoarelor le-a fost frică de puterea maestrului, astfel încât s-au refugiat în Buddha și au jurat să-i protejeze Cuvântul. Apoi, purificate, ele au vărsat pătura pe care o înghițiseră, iar maestrul a adunat bucățile și le-a cusut din nou. Cu toate acestea, pătura era mai mică decât fusese.

Acest mare yoghin a devenit cunoscut drept Kambala sau Lwa ba pa, Maestrul cu Pătura și de asemenea ca Sri Prabhata, Lumina Glorioasă. După ce a servit nenumărați oameni, el a atins în corp Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Legenda lui Kambala, plină de energie feminină, reflectă preocuparea acestui *siddha* față de *tantra-mamă*. Împreună cu Saroruha, el este creditat a fi adus tantrele-mamă, în special *Hevajra-tantra*, din Oddiyana, Ținutul Dakini-urilor, în India de Est, deși o astfel de afirmație ridică probleme cronologice. Reputația sa ca maestru în *mantrayana* este atât de mare, încât unii îl consideră autoritatea originară a *tantra*-urilor.

Deși Kambala a fost asistat de Dakini-uri în multe feluri, în legendă este descris și modul în care el a fost și perturbat de energia feminină negativă reprezentată prin acele vrăjitoare-*dakini*, spirite feminine inferioare - care trebuie distinse de Dakini-urile inițiatoare în misterele învățăturii oculte care sunt exclusiv benefice, adevărați ghizi pe calea spirituală (dorim să evităm posibilele confuzii ce pot fi generate de folosirea aceluiași termen - *dakini* - pentru ambele categorii de

spirite).

Tradiția tibetană povestește și despre alte *dakini*-uri care au încercat să-i fure puterea primită în Oddyana. După inițierea primită de la un învățător anonim, el a dobândit realizarea propriei sale conștiințe pure (*jnana*) și a călătorit într-un oraș din Oddyana numit rGyu ma sthira. Aici, el a fost acostat de o vrăjitoare-*dakini*, care l-a încântat înfățișându-se în fața lui cu o floare; plăcerea lui a fost însă de scurtă durată, deoarece o Dakini prietenă i-a spus că floarea semnifica puterea pe care cea care i-o dăruia o avea asupra lui. Pentru a se proteja, el a intrat în *samadhi* al meditației generatoare și la miezul nopții, când mânioasa vrăjitoare care îi dăruise floarea a aruncat asupra lui cu pietre, cercul protector al mandalei meditației sale generatoare l-a salvat de la moarte. Fericit cu acest rezultat, el a decis să exploreze și puterile meditației realizatoare și a intrat în samadhi în care toate atributele se dizolvă în spațiul infinit, în *dharmadhatu* (*alaksana-samadhi*), iar pietrele materializate din cer s-au dizolvat și ele în spațiul infinit. Astfel se explică piatra care atârnă instabilă la Peștera Palmierului din Vârf.

În episodul din legendă în care vrăjitoarele încearcă să aducă seceta asupra lui Kambala, cele mai multe versiuni ale textului vorbesc despre Zece Zeități Heruka care sunt recipiente ale ofrandelor lui Kambala, constând din zece prăjituri sacrificiale – preparate alchimice consacrate îmbibate cu puterea care le identifică cu zeitatea căreia îi sunt oferite inițial. Versiunea corectă tradusă aici pare să fie aceea că Kambala oferă o *torma* lui Dakini-Consoarta lui Heruka. Consoarta lui Heruka, Vajra Varahi, este arhetipul feminin ultim, vacuitatea fără de ego care controlează toate ramificațiile energiei *anima*. De aceea, Zeița Pământului – putere elementală feminină (*yaksi*) – a ascultat imediat porunca lui Kambala.

Repere istorice

Localizarea lui Kankarama (Kankarova), locul de naștere al lui Kambala nu este indicată în legendă; este posibil să se afle în Orissa. Mangalapur este vechea capitală a Oddyanei pe râul Swat. Călătoria pe care Kambala a realizat-o în Oddyana este amintită datorită concursului de magie pe care el l-a susținut cu Lalitavajra care dobândise doar *siddhi*-urile lumești. Sosind la muntele Murundaka, Lalitavajra a luat forma lui Yamari (Yamantaka) și a despicat muntele cu o sabie pentru a face un pasaj de trecere. La întoarcerea din călătorie,

ei s-au apropiat de munte pe timp de noapte, iar Kambala a făcut muntele să dispară astfel încât dimineață Lalitavajra a rămas surprins să găsească muntele în spatele lui. În Oddyana, Kambala și Lalitavajra l-au vizitat pe regele Indrabhuti (42), fratele lui Laksminkara (82) și pe regele care era hărțuit de vrăjitoarele pe care Kambala le-a subjugat. Kambala l-a onorat pe acest rege dormind în fața palatului său timp de trei (sau, după alte surse, doisprezece) ani. Oricărei ființe care refuza să-l asculte pe *siddha* picioarele îi rămâneau țepene; doar cei care se prosternau în fața lui putcau să treacă mai departe. Aceasta i-a adus numele de Bhiksu cel Adormit, deși el este cel mai bine cunoscut în Tibet ca Lwa wa pa, deoarece purta de obicei doar o singură piesă de îmbrăcăminte. De asemenea el este cunoscut drept Kamaripa și Sri Prabhata.

Linia spirituală

Deși în legendă se spune că mama sa Dakini i-a acordat inițierea Samvara, în linia tibetană Samvara Gurul său a fost fie Dengipa, fie Ghanthapa. La rândul său, el le-a predat lui Indrabhuti, Laksminkara și Acinta (38). Dar Dakini-Guru a sa i-a acordat inițierea și în alte două tantras *Mahakarunika – tantra* pe care el a transmis-o lui Virupa și în *Cele Șase subiecte ale lui Vajra Varahi* (T. *Phag mo gzhung drug*) pe care el i-a acordat-o lui Laksminkara (82). Consoarta lui Naropa, Niguma, spunea despre Kambala că doar el ar putea-o egala în cunoașterea *Celor Șase subiecte ale lui Vajra Varahi*.

Problema inevitabilă de identificare referitoare la Kambala apare

datorită acelor istorici tibetani care îl identifică pe Kambala cu Indrabhuti cel tânăr, fiul regelui Dza/Indrabhuti al II-lea. Baza acestei identificări este o afirmație făcută de însuși Kambala, în propriul său comentariu la lucrarea *Sri-sahaja-siddhi*, a lui Dombi Heruka.

O altă linie care îl plasează pe Lwa wa pa în secolul al VIII-lea este linia *rDzogs chen anuyoga* care îl prezintă drept Guru-bhai al lui Kukkuripa și discipol al lui Indrabhuti. Cu siguranță, dacă Lwawapa/Indrabhuti a trăit în secolul al VIII-lea, fratele lui Laksminkara ar fi Indrabhuti IV și Gurul său Kambala. Este posibil ca numele de Bhiksu cel Adormit să fi fost aplicat lui Indrabhuti din secolul al VIII-lea în plus față de Kambala din secolul al IX-lea. Nu este nici o îndoială că acest Kambala a trăit în mijlocul și către sfârșitul secolului al IX-lea.

Locul lui Kambala în linia Guhyasamahaja este confuz datorită identificării sale cu Indrabhuti; linia spirituală l-a făcut să primească inițierea de la Laksminkara. Cu toate acestea, el a obținut de asemenea tradiția Guhyasamaja a lui Jnanapada de la Buddhajnana și a transmis-o lui Lilavajra care a fost probabil discipol a lui Anangavajra. Yamantakaraja l-a inițiat de asemenea în *Guhyasamaja*; probabil prietenul său, Lalitavajra, a fost cel care s-a dovedit a fi "regele din Yamantaka/Yamari" la muntele Murundaka.

31. MAHASIDDHA DENGIPA
BRAHMANUL SCLAV AL CURTEZANEI

Marea beatitudine este asemenea unui cal, asemenea unui elefant și asemenea oceanului;

Realizarea este asemenea unei maimuțe, asemenea unui copil și asemenea scrisului pe apă;

Indivizibilitatea este asemenea unui râu, asemenea soarelui și asemenea unui leac;

Realizarea spirituală este asemenea unei bucle de păr, asemenea unui ochi și asemenea unei roți.

Dengipa era ministrul brahman al regelui din Pataliputra. Regele Indrapala, al cărui nume inițiatic era Darikapa, a fost trezit față de mizeria karmică a condiției sale de către yoghinul Luipa și când s-a decis să renunțe la regatul său și la lume, Dengipa a urmat decizia maestrului său. Au mers împreună pe un teren de incinerare pentru a-l întâlni pe Luipa. Gurul l-a întâmpinat și le-a acordat inițierea și investitura în Samvara. Ei nu aveau ce să-i dăruiască Gurului ca ofrandă inițiatică așa cum era obiceiul, astfel încât s-au dăruit lui ca sclavi, iar el le-a spus că intenționează să-i vândă. I-a dus mai întâi în Orissa unde au rămas ceva timp cerșindu-și hrana. Povestea modului în care regele a fost vândut este relatată în legenda lui Darikapa.

Luipa și brahmanul au călătorit șapte zile pentru a ajunge la Jayantipur, o țară al cărei rege era budhist și acolo au mers direct la un bordel unde Luipa a cerut permisiunea de a-i vorbi curtezanei care conducea acel lăcaș:

"Este stăpâna voastră interesată să cumpere un sclav-bărbat?" a întrebat el pe fata de la ușă.

"Da, îl cumpăr!" se auzi o voce din interior. "Ce preț ceri?"

"O sută de uncii de aur", a spus Luipa.

Târgul fu încheiat numai după ce curtezana se învoi să respecte două condiții. Prima era că brahmanul trebuia să doarmă singur, iar a doua era că trebuie să fie eliberat imediat după ce câștigă echivalentul

a ceea ce fusese plătit pe el. Brahmanul rămase acolo, iar Gurul plecă.

Sclavul brahman și-a mulțumit stăpâna și a fost respectat de servitoarele ei. Ele l-au numit Swamiji, Onorabilul Înțelept. Într-o zi, după ce-și terminase munca, stăpâna a uitat să-i trimită masa de seară. El s-a dus în grădină unde avea obiceiul să se retragă. Mai târziu, stăpâna lui și-a amintit de el și a trimis servitoarele cu mâncare. Spre uimirea lor, l-au găsit servit de cincisprezece fete, în timp ce corpul său radia lumină. Când i-au povestit stăpânei ce văzuseră, ea s-a simțit rușinată că nu recunoscuse sfințenia sclavului ei. "Am greșit tratându-te ca pe un sclav timp de doisprezece ani", a spus ea cu căință și remușcare. "Acum permite-mi să te servesc ca preot al meu".

Dengipa i-a refuzat oferta, dar i-a predat mesajul lui Buddha, atât ei, cât și oamenilor din Jayantipur. El i-a inițiat în mandala lui Vajra Varahi și i-a instruit în *sadhana* specifică ei. În cele din urmă a trecut în Paradisul Dakini-urilor împreună cu șapte sute de discipoli. Brahmanul ministru a devenit recunoscut cu numele de Dengipa, Treierătorul de orez, deoarece treieratul fusese una dintre sarcinile lui. Acesta a fost cântecul prin care el și-a descris experiența:

Sunt Dengipa, preotul vedic,
Și absorbit în Samadhi *al treierătorului de orez.*
Treier orez: aceasta este yoga mea.
Adun boabele și le amestec cu preceptele Gurului;
Ignorând munca celorlați oameni
Eu bat boabele negre, pure;
Mai întâi bat păcatul cu virtutea,
Zdrobindu-l cu maiul cunoașterii vajra.

Boabele de orez sunt soarele și luna;
Lovesc în natura vidă esențială din piuă
Aspirând mereu către unitate.
Când gândirea, asemeni laptelui, este bătută de mantra HUM,
Pura beatitudine apare ca untul cel fin.
Aceasta este savoarea nondualității.
Brahmanul cu mintea rafinată a acceptat o condiție umilă,
Fiind vândut pentru a reduce mândria castei sale –
Dengipa a fost vândut unei curtezane!

Practica spirituală

Cântecul de realizare al lui Dengipa introduce imagini-simbol sau metafore ale celor patru stări ale minții.

* Calul este sălbatic și liber; elefantul este atotputernic și nemișcat, iar oceanul îmbrățișează totul: extazul eliberării creează o minte care se manifestă în libertate totală, care nu poate fi influențată de presiuni exterioare și care include orice situație.

* Maimuța fură tot ce găsește; inocența unui copil nu are discernământ; iar scrisul pe apă dispare imediat: mintea realizată este asemeni unei nestemate care îndeplinește orice dorință; percepând unica savoare a tuturor lucrurilor nu mai există virtute și viciu; iar tot ce apare ca gândire se dizolvă fără urmă.

* Râul este simbol al schimbării eterne; soarele este propria sa sursă de lumină; leacul vindecă boala: într-o minte în care cunoscătorul și cunoscutul sunt una, există doar prezentul lui aici și acum, al unei clipe din curgerea unui râu; toate aparențele sunt iluminatorii; iar boala atașamentului este vindecată de înțelepciunea perfectei egalități.

* Bucla de păr este simbolul yoghin al *samaya*-ei care nu poate fi distrusă; un singur ochi este cel de-al treilea ochi al conștiinței non-duale; iar roata este simbolul eternității: scopul atins sau realizarea ultimă este simbolizată de bucla de păr; yoghinul realizat a atins ochiul divin; el trăiește conform căii cu opt ramuri (roata cu opt spițe) un continuum atemporal.

Obstacolele pe care Dengipa le-a avut pe calea spirituală sunt foarte asemănătoare cu cele ale Gurului său, Luipa. Luipa a mâncat mărunțaie de pește pentru a descoperi unica savoare a tuturor lucrurilor și pentru a eradica sămânța de mândrie regală și de discriminare rasială; Dengipa a servit o prostituată și, deși o curtezană avea un anumit statut în

societate, pentru un brahman care se autointitula "un preot vedic cu mintea rafinată", ea era "impură". Situația aceasta i-a servit la distrugerea prejudecăților și i-a permis să descopere identitatea tuturor fenomenelor. Un alt avantaj a fost acela că a reușit "să ignore munca altor oameni", ceea ce înseamnă că s-a retras într-o stare retrospectivă, de absorție în samadhi.

Singura obscuritate din versurile care îi descriu *sadhana* este aluzia la boabele de orez ca fiind soarele și luna: maiul lung și greu care zdrobește orezul în piuă este asemănător lui *avadhuti*, canalul central, în care canalele stâng și drept, *rasana* și *lalana*, luna și soarele, se unesc în vid. Cunoașterea-*vajra* este uniunea opușilor polari – masculin și feminin, cunoscător și cunoscut, compasiune și vacuitate, soare și lună. Evident, munca lui Dengipa a inclus și extragerea untului din lapte: silaba sămânță HUM este reprezentarea sonoră a lui *dharmakaya*, calea buddhistă a spațiului infinit și a conștiinței infinite. Când gândirea conceptuală este infuzată cu spațiu și conștiință, rezultatul este pura beatitudine a unei transe fără gânduri (*nirvikalpa-samadhi*). Pura beatitudine (*mahasukha*) este nuanța emoțională inerentă în toate experiențele.

Linia spirituală

Dengipa este o figură proeminentă în linia Samvara, fiind printre primii reprezentanți ai acestei linii care a fost inițiat de Guru Luipa. Linia Luipa, Darikapa, Dengipa și Ghantapa a furnizat o serie de anecdote, repetate în diferite forme de diverși comentatori. Bu ston relatează că Luipa a mers în orașul lui Kumaraksetra în Orissa pentru a-l converti pe regele Vimalacandra. El a atras atenția regelui prin faptul că s-a așezat pe tron la o ceremonie care trebuia să fie prezidată de rege, învingând gărzile care au fost trimise să-l îndepărteze. Prin comportamentul său neobișnuit și prin jocuri de cuvinte, el i-a convertit pe rege și pe ministrul său brahman.

Dengipa și-a primit numele inițiatic atunci când Luipa i-a întrebat pe apropiații lui care îi era ocupația, iar brahmanii i-au dezvăluit că mintea lui era fascinată de sunetul *deng* care este sunetul unui ciocan pe o nicovală. Prima experiență meditativă a discipolului a constat în a descoperi realitatea acestui sunet. În lipsa oricărei existențe substanțiale și a dependenței de cauze intercorelate, Gurul i-a exemplificat natura *mahamudra*-ei. Apoi, Dengipa a fost trimis la un

vânzător de lichior în oraș pentru a distribui lichior, pentru a servi hrană impură, pentru a curăța resturi de vomă – totul pentru a dobândi umilința și a descoperi unica savoare a tuturor lucrurilor, pentru a atinge *siddhi*. În cele din urmă, el a atins Paradisul Dakini-urilor împreună cu cinci sute de discipoli.

Repere istorice

Dengipa a trăit la mijlocul secolului al IX-lea. Numele său a primit o mulțime de variante: Dingi, Dinga, Thenki, Tanki, Dhenki, Dhanki etc. Tibetanii l-au tradus ca Treierătorul cel Bogat. Textul folosește numele Saliputra pentru Sataliputra, orașul regelui Indrapala.

32. SIDDHA BHANDEPA

ZEUL INVIDIOS

Non-atașamentul este cea mai înaltă formă de bunăvoință iubitoare;
Realizarea naturii existenței este compasiune;
Beatitudinea inepuizabilă este bucurie simpatetică;
Iar unica savoare existentă pretutindeni este perfecta egalitate.

Bhandepa era un zeu care trăia în cer, printre nori, la Sravasti. Într-o zi, spre marea sa surpriză, el a văzut plutind deasupra lui o apariție îmbrăcată într-o robă de călugăr purtând un bol de cerșit într-una din mâini și alte lucruri în cealaltă, radiind o aură divină.

"Ce sunt toate aceste fenomene neobișnuite pe cer?", l-a întrebat el pe Visvakarman, Stăpânul Zeilor,

"Este un *arhat*, un sfânt, un om care s-a purificat de toate pasiunile", a replicat Visvakarman.

Bhandepa a simțit dorința ardentă de a obține și el o astfel de realizare și a coborât în lumea noastră pentru a căuta un maestru. El l-a găsit pe Krsnacarya și l-a implorat să-i acorde învățăturile. Maestrul l-a inițiat în mandala Guhyasamaja și l-a învățat despre cele patru stări nelimitate ale minții care conferă protecție yoghinului: compasiunea ca viziune ultimă, bucuria simpatetică drept meditație, bunătatea iubitoare ca acțiune perfectă și egalitatea ca scop al practicii. Prin meditație, el și-a purificat mintea de toate iluziile și a dobândit *mahamudra-siddhi*. El a devenit faimos ca yoghinul

Bhandepa.

Când Visvakarman l-a văzut pe Bhandepa întorcându-se în cer, deasupra lui Sravasti, i-a cerut să-i spună ce obținuse prin practica sa. Bhandepa i-a răspuns:

Am atins viziunea fără substanță,
Meditația care nu poate fi transmisă,
Acțiunea care este asemeni afecțiunii parentale
Și corpul care este asemeni cerului.
Când acestea patru sunt recunoscute ca fiind una
Ce altceva mai poți dori?
Ce minunat este Gurul!
Omul înțelept îl va servi întotdeauna.

Timp de patru sute de ani Bhandepa a servit pe oamenii din șase mari orașe din Aryavarta: Sravasti, Rajagrha, Vaisali, Varanasi, Pataliputra și Kanyakubja. Apoi împreună cu patru sute de discipoli el a atins în corp Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Irelevanța diviziunilor sectare în tantra este arătată în această legendă: tantricul Krsnacarya îi acordă lui Bhandepa, admirator al *hinayanei*, o inițiere tantrică și precepte mahayana care i-au adus *mahamudra-siddhi*. Din punct de vedere al mahayanei, un *arhat* este cel care demonstrează maniere impecabile, care se abține de la orice reacție când este supărat, bătut sau iritat, având puține dorințe, practicând un comportament riguros, mâncând cu moderație, abținându-se de la somn în prima și ultima parte a nopții. El meditează asupra tuturor fenomenelor ca fiind în esență libere atât de atribute pozitive, cât și negative, ca fiind impermanente, fără semnificație, fără dorință și vide, analizându-le apoi din perspectiva celor cinci constituenți psihofizici, a celor cinci elemente și a celor cinci câmpuri senzoriale.

Hinayana era forma dominantă a budhismului în India de aproximativ o mie de ani. Această doctrină a învățat că din punct de vedere exterior un *tantrika* ar trebui să practice hinayana urmând disciplina morală și personală strictă a unui *bhisku*. Din punct de vedere interior, el trebuie să cultive atitudinea compasivă a mahayanei;

iar în secret ar trebui să practice mahayana tantrică. Dintre *siddha*-și, Santipa, Karmapa și Bhandepa au urmat acest sistem.

În cântecul lui Bhandepa celor patru stări nelimitate ale minții li se dă o interpretare mahayana; el nu neagă virtuțile sociale exterioare, dar caută funcțiile mai profunde care le determină pe acestea. Sintetizând în ce a constat practica spirituală a lui Bhandepa: prin contemplarea tuturor lucrurilor ca vacuitate și prin realizarea viziunii nesubstanțiale el a atins compasiunea; prin meditație constantă asupra acestei viziuni cu beatitudinea intrinsecă ei, el a atins bucuria simpatetică; prin acțiunea de a trata toate ființele ca pe proprii copii el a atins bunăvoința iubitoare; și prin perceperea tuturor lucrurilor ca o uniune a spațiului și conștiinței, experimentând unica savoare, el a atins scopul perfectei egalități.

Repere istorice

Sravasti a fost capitala străvechiului regat din Kosala. Dacă Bhandepa a fost discipolul lui Krsnacarya, fiind de asemenea cunoscut sub numele de Balinacarya, interesat de *Guhyasamaja-tantra*, el a trăit la mijlocul secolului al XI-lea.

Semnificația numelui

Numele lui Bhandepa este interpretat ca Purtătorul Aurului Bogăției (tib. Nor lha 'dzin), fiind derivat din *bhandara*, care înseamnă „depozit".

33. SIDDHA TANTEPA
JUCĂTORUL DE ZARURI

Toate reflecțiile mentale, toate conceptele au dispărut
Stingându-se în spațiul fără de gânduri;
Toate experiențele momentane ale lumii fenomenale
Dizolvându-se, s-au mistuit în continuumul vacuității.

Tantepa din Kausambhi era un om de condiție inferioară obsedat de zaruri. Jucând zi și noapte el a pierdut curând tot ceea ce avea, dar a continuat să joace cu patimă, trăind pe datorie. Când au aflat că nu-și poate plăti datoriile creditorii l-au bătut fără milă. Atunci s-a refugiat pe un teren de incinerare unde l-a găsit un yoghin care l-a întrebat care este cauza suferinței lui.

„Sunt obsedat de jocul de zaruri", i-a spus Tantepa. „Am pierdut tot ce aveam și nimeni nu-mi mai dă pe datorie. Am fost bătut."

„De ce nu practici meditația?" l-a întrebat yoghinul.

„Zarurile sunt viața mea", a spus jucătorul. „Dar dacă există o formă de meditație pe care să o pot practica fără a renunța la joc, o voi practica."

Yoghinul i-a promis că îi va oferi o asemenea formă de meditație. I-a acordat inițierea și investitura și i-a predat următoarea metodă: „Vizualizează cele trei tărâmuri - tărâmul experienței senzuale, tărâmul formei estetice și ceea ce e dincolo de formă - la fel de goale ca buzunarul tău după ce

Siddha Tantepa

ai pierdut la zaruri. Apoi vizualizează natura minții tale ca fiind vacuitatea celor trei tărâmuri".

La fel cum ai pierdut banii la zaruri
Urmărește să pierzi toate gândurile din cele trei tărâmuri
Aruncând zarul conștiinței liberă de gânduri;
La fel cum ai fost bătut de creditori
Bate gândurile în sfera spațiului vid;
Și la fel cum te odihnești în singurătatea acestui teren de incinerare
Relaxează-te în continuumul purei beatitudini.

Jucătorul de zaruri a meditat conform acestor instrucțiuni și conceptele sale despre lume din planurile senzual, estetic și aformal de existență s-au dizolvat în realitatea vidă a propriei lor naturi care este asemeni plenitudinii spațiului. Apoi el a înțeles că și cunoașterea realizării sale nu avea substanță. Astfel a dobândit realizarea supremă a Mahamudrei.

Sfatul său final către discipoli a fost exprimat în versurile:

Dacă aș fi continuat să zac plin de supărare și remușcări
Cum aș fi putut intra pe calea către eliberare?
Dacă nu aș fi avut încredere într-un maestru
Cum aș fi putut atinge realizarea supremă?

Recitând aceste versuri el a levitat și a atins Paradisul Dakini-urilor în corp.

Practica spirituală

Meditația recomandată lui Tantepa este o metodă simplă aparținând stadiului de desăvârșire. Dar preceptele par prea facile pentru a fi de ajuns; metaforele legate de jocul cu zaruri care leagă practica lui Tantepa de experiența sa de viață au doar rolul de a face învățătura mai accesibilă. Practica sa constă în a se relaxa, a-și observa mintea și a privi toate experiențele ca vacuitate. Pentru ca o astfel de practică să fie eficientă și practicantul să nu fie distras de elemente exterioare, lumești, el trebuie să aibă o intuiție puternică a vacuității de la care să pornească. Deși expunerea meditației o face să apară ca fiind foarte simplă, ea este destul de dificil de realizat, deoarece nu

există elemente care să ajute atenția să rămână fixată.

În cântecul său de realizare Tantepa afirmă mai întâi că mintea sa este acum liberă de condiționări și că procesele mentale care creează o lume divizată au încetat; apoi el arată că *dharmas*, experiențele momentane, nu mai apar. Lumea sa nu mai este acum o experimentare a obiectelor și gândurilor; este un continuum de spațiu și vacuitate al cărui conținut este inefabil, deoarece nu poate fi obiectivat. Universul întreg, inclusiv propria sa ființă, s-a dizolvat și nu se mai poate spune decât că yoghinul este cufundat în beatitudine.

Repere istorice

Nu se cunoaște mai nimic despre existența istorică a lui Tantepa, cu excepția faptului că a trăit în Kausambhi, un oraș străvechi din Valea Gangelui.

34. MAHASIDDHA KUKKURIPA
CEL CARE IUBEA CÂINII

Venerarea rituală și ofrandele aduse lui Buddha sunt inutile;
Acolo unde efortul și strădania sunt prezente
Buddha este absent.
Experiența de vârf a grației unui Guru autentic
Se află în ființa ființelor norocoase -
Dar sunt ele oare capabile să perceapă aceasta?

Kukkuripa, un brahman din Kapilavastu, credea cu tărie că Tantra îl va ajuta să-și rezolve problemele existențiale. A ales calea renunțării adoptînd stilul yoghin de viață. Chiar la începutul „carierei" sale de rătăcitor, în timp ce cerșea pe drumul către Lumbini, a găsit o cățea flămândă. I s-a făcut milă de ea și a luat-o cu el până la Lumbini. După o îndelungată căutare a găsit acolo o peșteră goală și s-a stabilit acolo împreună cu cățeaua. Când mergea la cerșit o lăsa în peșteră unde ea îl aștepta cu credință.

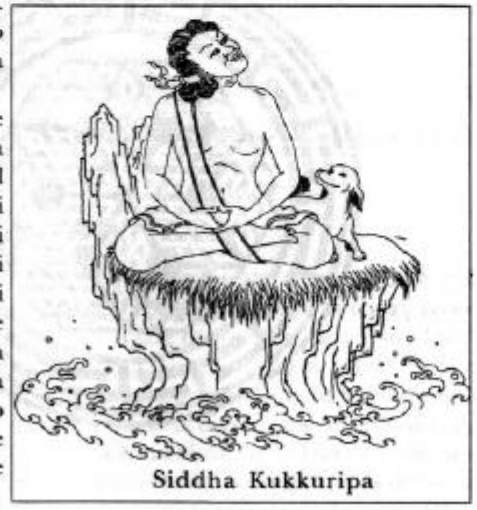
Siddha Kukkuripa

După doisprezece ani de practică asiduă a meditației cu mantra el a dobândit puteri magice - precogniția și inspirația divină, - iar zeii din cele treizeci și trei de paradisuri senzuale l-au invitat la ei. El le-a acceptat invitația și a petrecut mult timp bucurându-se de plăcerile pe care i le ofereau zeii.

Între timp cățeaua își purta singură de grijă, căutând prin împrejurimi orice putea găsi de mâncare. Dar stăpânul ei nu o uitase. Chiar și în timp ce petrecea alături de zei el le-a povestit despre cățelușa lui, spunându-le că trebuie să se întoarcă pentru a o proteja.

„Cum poți să te gândești la un câine dintr-o peșteră pustie când te bucuri de un asemenea lux și confort? Nu fi prost! Rămâi aici cu noi, te rugăm!" Rugămințile lor l-au făcut pe yoghin să-și amâne întoarcerea, dar în cele din urmă dragostea pentru câinele lui fu mai puternică și el reveni la adăpostul său lumesc.

Își găsi cățeaua în peșteră, acolo unde o lăsase și o bătu ușor pe cap în semn de bun găsit. În acel moment cățeaua se transformă într-o Dakini care îi vorbi astfel:

Foarte bine ai făcut! Foarte bine!
Ți-ai demonstrat valoarea!
Ai depășit tentațiile
Și te-ai întors pentru a dobândi puterea supremă!
Puterea lumească a zeilor este iluzorie
Deoarece ei păstrează noțiunea de ego,
Iar plăcerile lor trecătoare nu înseamnă mai nimic!
Acum Dakini a ta îți va acorda suprema realizare,
Imaculata și pura beatitudine care nu se epuizează niciodată!

Apoi îi arătă uniunea simbolică a metodelor eficiente și a iluminării perfecte și după ce viziunea ireversibilă, infailibilă a imuabilității apăru în fluxul său mental, el atinse suprema realizare.

Oamenii din Lumbini l-au numit Guru Kukkuripa. A trăit o viață de dăruire totală față de ceilalți până când, împreună cu discipolii săi din Kapilavastu, a atins eliberarea finală în Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Pentru a percepe pe deplin semnificația asocierii lui Kukkuripa cu cîinele său trebuie să ne amintim că în India câinele este una dintre cele mai joase forme de viață, considerat a fi atât de impur încât un brahman nu ar atinge sub nici o formă un câine. Iar Kukkuripa era brahman prin naștere. Câinele este aici un substitut pentru femeia de castă inferioară cum ar fi o Dombi sau o Savari, emanația unei Dakini care să-i ofere lui Kukkuripa inițierea prin simbolismul sexual al

uniunii doi într-unul (*yuganaddha*). În acest context „unirea sexuală" indică integrarea spirituală a metodelor eficiente, pe care Kukkuripa le cultivase prin meditația asupra mantrei cu vacuitatea și conștientizarea, care în acest caz par să nu fi fost suficient dezvoltate (aspect simbolizat prin faptul că latura feminină a ființei lui Kukkuripa s-a exteriorizat sub forma unui câine).

Indiferent că își proiectează *anima* asupra unei femei sau asupra unui câine, practica yoghinului constă în a atinge simbioza spirituală integrând principiul feminin (conștiința vidului) cu principiul masculin al compasiunii atingând astfel succesul suprem (*parama-siddhi*).

Cântecul de realizare al lui Kukkuripa exprimă una dintre cele mai revoluționare concepții care i-au izolat pe *siddha*-și făcându-i să suporte anatema brahmanilor care nu au înțeles adevărata semnificație a cuvintelor pentru că nu au experimantat niciodată ceea ce ele exprimau: „*Venerarea rituală și ofrandele aduse lui Buddha sunt inutile*" pentru că ascund adevărul. Aceasta este o chemare către interacțiunea umană autentică, către practica existențială și către căutarea interioară.

Repere istorice

Kukkuripa este unul dintre *siddha*-șii foarte cunoscuți în tradiția tibetană, povestea sa și a câinelui fiind deseori relatată. Paradoxal, însă, datele biografice nu sunt deloc exacte. Excepție face Marpa Traducătorul care povestește pe larg despre el, schițându-i chiar portretul: Naropa își trimite discipolul, pe Marpa, la maestrul tantrei-mamă pentru a primi *Mahamaya-tantra*, pe care el, Naropa, i-o dăduse lui Kukkuripa, primind în schimb *Guhyasamaja-tantra*. Kukkuripa trăia într-o mlaștină cu apă otrăvită, undeva în sud. „Corpul îi era acoperit în întregime cu păr. Fața sa era ca a unei maimuțe. Culoarea ei era neplăcută ochilor. Avea puterea de a se transforma în orice dorea."

Călătoria lui Marpa către sud a fost una periculoasă, dar, învingându-și teama de moarte el îl întâlnește în cele din urmă pe Guru: „Sub un

copac se afla o ființă umană cu trupul acoperit de pene." Kukkuripa a fost extrem de generos cu Marpa și, pe lângă *Mahamaya*, i-a oferit și preceptele celor trei yoga ale iluziei. La întoarcere, Marpa a spus: „Pentru că nu are virtute, trăiește pe o insulă pustie în mijlocul unui lac otrăvit. Pentru că are o față de maimuță, are drept consoartă o cățea, neputând găsi o consoartă umană." Taranatha evocă sentimente similare în legătură cu Kukkuripa: „Preda la o mie de Dakini și Daka în timpul zilei, iar noaptea realiza *ganachakra* cu ei pe terenurile de incinerare. A dobândit *siddhi* prin metodele din *Sri Candraguhyatilaka-tantra* (Locul Secret al Lunii)".

Toate acestea conturează imaginea unui *siddha* misterios, trăind izolat, fără a căuta tovărășia oamenilor. Ocultarea printr-o aparență respingătoare este des întâlnită printre *siddha*-și, fiind un mod de a selecta dintre cei care veneau pentru a cere învățături doar pe cei care se puteau detașa de aparențe. Portretul care se conturează din descrieri este al unei ființe excepționale care a deținut comori spirituale extraordinare, dar a știut să le păstreze doar pentru cei care au meritat cu adevărat și au demonstrat aceasta trecând dincolo de aparența sa fizică sau de condițiile în care trăia.

Linia spirituală

Numele lui Kukkuripa apare de multe ori în liniile spirituale ale siddha-șilor. Mai întâi, apare în linia *anuyoga* Nyingmapa, ca fiind cel care a transmis Dupaido, text pe care l-a primit de la Indrabhuti I și l-a predat lui Garab Dorje; aceasta se petrecea în secolul al VIII-lea.

Apoi este identificat ca Guru al Regelui Dza din Zahor (secolul al VIII-lea), discipol al lui Lalitavajra și Guru al lui Kambala și Indrabhuti cel tânăr (sfârșitul secolului al IX-lea), Gurul lui Minapa (la începutul secolului al X-lea) și maestru al lui Marpa în tantra-mamă (secolul al XI-lea). Cei care cred că *siddha*-șii atinseseră nemurirea au aici cel mai bun exemplu al acestui fenomen. Nivelul său de realizare îi aduce o universalitate care îl ridică dincolo de orice relație cu diferitele linii spirituale.

Semnificația numelui

Rădăcina numelui său este *kukkura* care înseamnă „câine". O altă formă este Kukkuraja, Regele Câinilor. El este considerat a fi eternul Buddha al celor din afara castelor, considerați ca fiind de neatins, al celor săraci și oprimați.

35. SIDDHA KUCIPA
YOGHINUL CU GUȘĂ

Sahaja, absolutul nenăscut, provoacă durere
Atunci când yoghinul reacționează impulsiv;
Rapid și iritabil, asemenea ochiului unui elefant;
Dar când este relaxat, el intră într-o transă sublimă,
Fiind detașat și liber de dorințe.

În lumina clară a Cuvântului Gurului
Am pierdut extremele afirmării și negării.
Dar realitatea iluzorie a devenit o extremă;
Conștientizând această extremă am realizat adevărul ultim.

Kucipa era un fermier de castă inferioară din Kahari. Datorită karmei sale trecute el avea o gușă mare. Văzând că aceasta continua să crească, fiindu-i rușine de oameni, el a căutat solitudinea îndurându-și suferința de unul singur. Într-o zi venerabilul Nagarjuna a trecut pe acolo și, de cum l-a văzut, Kucipa a simțit o mare încredere în el. Și-a unit palmele în semn de respect și i-a spus:

Maestre, ai venit în sfârșit!
Sunt chinuit de răul făcut în trecut
Și sufăr o durere de nesuportat.
Te rog, arată-mi calea pentru a deveni liber!

Nagarjuna s-a asigurat mai întâi că omul va practica ceea ce el urma să-l învețe: o *sadhana* care să îi înlocuiască durerea cu fericirea, ceea ce necesita practică asiduă și perseverență. Apoi i-a revelat mandala Guhyasamaja și l-a ghidat pe Kucipa în meditația asupra ei, după ce l-a învățat tehnica folosirii suferinței drept cale în cadrul tipurilor de meditație generatoare și realizatoare.

„Consideră-ți gușa ca obiect al vizualizării generatoare. Imaginează-ți că ea crește din ce în ce mai mult", i-a spus Gurul.

Kucipa a meditat așa cum fusese instruit: gușa crescu din ce în ce mai mult, iar durerea se amplifică. Când Nagarjuna s-a întors și l-a întrebat dacă e fericit, el l-a asigurat că leacul funcționează, astfel încât maestrul l-a învățat vizualizarea din stadiul de desăvârșire: „Vizualizează întreaga lume fiind inclusă în gușa ta."

Kucipa a meditat conform spuselor maestrului, iar gușa începu să se diminueze și în cele din urmă dispăru; odată cu sănătatea el experimentă și fericirea. Când Gurul a revenit, din nou l-a asigurat că leacul fusese eficient și a primit și alte precepte:

Plăcerea și durerea apar din afirmare și negare.
Eliberează-te de aceste concepte extreme
Care este diferența între plăcere și durere?
Experimentează vacuitatea fiecărei situații distincte.

Fermierul yoghin a înțeles perfect semnificația acestor precepte. A atins realizarea Mahamudrei fără imagini și i-a servit pe oamenii din Kahari timp de șapte ani. Ei l-au numit Kucipa, Yoghinul cu Gușă. În cele din urmă, împreună cu șapte sute de discipoli, el a atins eliberarea în Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Nagarjuna i-a prescris lui Kucipa tehnici de vizualizare în ambele faze ale practicii sale: vizualizarea dilatării gușei presupunea să se focalizeze asupra formei și să ajungă să o controleze, realizând că ea nu are substanță. În a doua fază vizualizarea întregului univers ca fiind inclus în gușă însemna să-i conștientizeze vacuitatea. Pornind de la premisa că trupul și materia sunt forme grosiere ale energiei mentale și că întregul univers este creat de minte este ușor de crezut că el

poate fi influențat eliminând condiționările mentale și focalizând atenția. Dar vindecarea lui Kucipa este doar un produs secundar al atingerii de către acesta a lui *mahamudra-siddhi*. Datorită bolii, el s-a lansat într-o cursă către desăvârșire al cărei capăt nu putea fi întrezărit de la început și care i-a adus realizarea supremă.

Semnificația numelui

Kucipa derivă probabil din termenul sanscrit *kubjika*, însemnând „cel umflat", aluzie la gușa care a devenit motivul ce a declanșat căutarea spirituală și a susținut practica.

36. SIDDHA DHARMAPA
ETERNUL STUDENT

Sensibile la veninul gândirii dualiste
Minţile intelectuale sunt otrăvite de analiză;
Graţia supremă a Cuvântului Gurului
Vindecă boala viziunii înşelătoare a samsarei.

Dharmapa era un student care citea fără întrerupere şi îşi asculta cu atenţie profesorii, studiind cu o sârguinţă deosebită. Dar îi lipseau atât înţelegerea analitică, cât şi cea meditativă, astfel încât era incapabil să asimileze sau să practice cunoaşterea dobândită. El era unul dintre învăţaţii brahmani de la academia tantrică de la Vikramasila, în Bengal şi toţi aşteptau de la el rezultate deosebite.

Într-o zi, l-a vizitat un yoghin care i-a sugerat cu căldură că avea nevoie de sprijin. Dharmapa a simţit o încredere spontană în el şi i-a mărturisit că deşi primise multă instruire nu îşi putea împărtăşi cunoaşterea deoarece, spuse el, uita aproape tot ce învăţa. I-a cerut yoghinului să-i ofere o metodă care să combată uitarea.

Yoghinul i-a acordat iniţierea care transferă discipolului graţia şi viziunea Gurului şi apoi l-a învăţat despre unica savoare a tuturor lucrurilor şi despre unitatea în multiplicitate.

La fel cum fierarul topeşte fragmentele de metal
Unindu-le într-un singur lingou,
Dizolvă fragmentele cunoaşterii tale
În vasta întindere a naturii minţii.

Prin înţelegerea iniţierii care îi fusese acordată învăţatul a realizat semnificaţia acestor instrucţiuni; el a conştientizat că factorul ultim unificator în toate doctrinele pe care le studiase era natura minţii. A atins realizarea în Mahamudra şi a devenit cunoscut ca Dharmapa. A stabilit nenumărate fiinţe pe calea către eliberare şi în cele din urmă a atins în corp Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Studentul buddhist este îndemnat să cultive trei tipuri de înţelepciune: cea a învăţării, a analizei critice şi cea meditativă. Prima constă în metode inteligente de a studia cum ar fi: a asculta cu atenţie, a citi mult şi a asculta de profesor. A doua, analiza critică, înseamnă o disciplină intelectuală care implică schimbul de informaţii, evaluarea, compararea, analizarea formei şi a conţinutului; studenţii sunt încurajaţi să gândească singuri fără a accepta orbeşte ceea ce le spune profesorul, mai ales când este vorba despre precepte secrete. A treia constă în aplicarea în meditaţie şi în viaţa de zi cu zi a ceea ce a fost învăţat şi înţeles.

Principalul pericol rezidă în analiza critică deoarece intelectul poate deveni fascinat de formă, de frumuseţea logicii şi de puterea conţinutului, astfel încât discipolul poate crede că înţelegerea analitică este realizarea; rezultatul este aroganţa.

Dharmapa era blocat de fragmente de informaţie pe care era incapabil să le asimileze. Binecuvântarea Gurului i-a permis să perceapă natura minţii şi să realizeze că ceea ce cunoştea nu era diferit de mintea în sine - un continuum de spaţiu vid. Dobândind rapid înţelepciunea specifică celui de-al treilea ochi el a putut preda direct prin cunoaştere existenţială, ghidat de percepţia extrasenzorială a nevoilor discipolilor.

Repere istorice şi semnificaţia numelui

Există doi Dharmapa printre cei optzeci şi patru de mahasiddha-şi ai căror legende le cunoaştem (vezi şi 48). Această legendă se referă la Dharmapa al cărui nume înseamnă „cel dăruit cu abilitatea de a studia şi de a asculta" (*pandita*) şi nu la cel al cărui nume e legat de definiţia literală „practicant al dharmei", aşa cum vom vedea în cazul lui Dharmapa/Gharbaripa.

Se ştie că i-a avut drept Guru pe Kanhapa şi pe Jalandhara, ceea ce îl plasează din punct de vedere cronologic în prima jumătate a secolului al X-lea.

37. SIDDHA MAHIPA
„CEL MARE"

Un munte de mândrie ignorantă
A ascuns piatra secretă a realizării
Care îndeplinește toate dorințele.
Acum magia acțiunii iluminate îmi îndeplinește toate dorințele
Pentru că cel care cunoaște unica savoare este total împlinit.

Mahipa din Magadha era un om de castă inferioară foarte mândru. Avea un corp fizic extraodinar de puternic și nu se putea abține să și-l adore. "Sunt cel mai puternic", gândea el. "Nu există nici un om în viață care să mă poată învinge." Își câștiga cele necesare traiului prin puterea brațului și se îmbăia în gloria sa.

Într-o zi, el a întâlnit pe stradă un yoghin care l-a privit cu atenție și s-a oprit. "La ce te gândești?" l-a întrebat yoghinul.

"La nimic, la absolut nimic", spuse omul cel puternic dând înapoi.

"Atunci ce este cu acest gând "Sunt invincibil!" din mintea ta?", a întrebat yoghinul.

Omul cel mândru a simțit dintr-o dată o mare umilință și l-a omagiat pe yoghin închinându-se în fața sa. "Elimină această mândrie înșelătoare", i-a spus yoghinul.

"Te rog, arată-mi cum să fac aceasta! Arată-mi calea!" i-a răspuns omul cel puternic.

Yoghinul i-a acordat inițierea care transferă grația și aceste instrucțiuni:

Înțelege aparențele minții
Și meditează asupra atenției focalizate,
Asupra minții ca fiind

nenăscută și asupra vacuității nesfârșite.
Controlul perfect este scopul tău!

"Nu înțeleg", a spus puternicul om.
Gurul a continuat:

"Identificat cu vacuitatea forței tale
Ești cu adevărat invincibil!
Fixează aparențele, energiile și cunoașterea
În vasta întindere a cerului".

Omul cel puternic a crezut că aceste instrucțiuni nu vor prezenta nici o dificultate pentru el, deoarece obstacolele în meditația sa erau folosite ca fiind însăși calea. Dar când a încercat să „prindă" obiectul meditației lui, nu l-a putut găsi, iar când a încercat să localizeze conștiința și cunoscătorul și acestea s-au dovedit a fi iluzorii. În acest fel, el a dobândit realizarea că este asemeni întinderii nelimitate a cerului. Timp de trei sute de ani, el i-a instruit pe oamenii din Magadha, arătându-le adevărata forță nedeterminată din natura ultimă a ființei. În cele din urmă, el a atins Paradisul Dakini-urilor împreună cu două sute cincizeci de discipoli.

Practica spirituală

Mândria este unul dintre obstacolele principale pe calea spirituală. Gurul lui Mahipa i-a oferit precepte care foloseau obsesia sa centrală drept obiect al meditației – tehnică ce aparține stadiului de desăvârșire. A lega obiectul meditației – în acest caz puterea fizică a lui Mahipa – de vacuitate sau mai curând de plenitudinea spațiului infinit este o metodă eficientă, deoarece obiectul meditației este vacuitatea și este conștientizat ca fiind astfel atunci când se dizolvă în mintea relaxată și atentă a celui care meditează.

Identificat cu vacuitatea propriei sale puteri fizice, discipolul a ajuns să fie permanent conectat la rezervorul infinit de putere și, prin detașare, el a dobândit controlul perfect.

Repere istorice

Uneori Gurul lui Mahipa este identificat ca fiind Kanhapa, ceea ce îl plasează pe Mahipa în secolul al X-lea. Unele versiuni ale legendei

menționează că Mahipa a fost Gurul lui Vinapa, ceea ce se confirmă și din punct de vedere cronologic.

Etimologia numelui

Numele de Mahipa este derivat din *mahisa*, care înseamnă „puternic" sau „plin de forță". Mahipada este cunoscut de tibetani ca fiind Cel Mare sau Cel Mândru (T. Chen po zhabs, Nga rgyal zhabs).

38. SIDDHA ACINTA
ERMITUL ZGÂRCIT

În Mahamudra fără obiect și liberă de imagini
Cele zece mii de gânduri iluzorii devin vid.
Deoarece toate fenomenele sunt cunoaștere și pură conștiință,
Eu văd realitatea ca fiind Mahamudra.

A fost odată un tăietor de lemne lovit de sărăcie care trăia în Dhanirupa visând la bogății zi și noapte. Nu se gândea la nimic altceva decât la bogăție și la mijloacele de a o obține. Chinuit de această obsesie, el a căutat refugiul în solitudine, unde a fost descoperit de yoghinul Kambala.

"Ai reușit să te retragi din contactul cu oamenii și discuțiile lor", a comentat Kambala, "Dar ce este cu mintea ta?"

"Sunt obsedat de gânduri privind bogăția materială", s-a confesat ermitul. "Dacă nu aș fi avut această obsesie, mintea mea ar fi fost acum liberă. Cum aș putea să scap de lăcomie?"

"Există o metodă de a depăși lăcomia", i-a spus Kambala. "Dacă promiți să o practici, te voi învăța".

Ermitul a jurat să urmeze inițierile Gurului și Kambala i-a acordat inițierea Samvara, precum și aceste instrucțiuni despre procesul profund realizator al meditației:

Ce crezi că vei dobândi prin dorință?
Dorința este ca fiul unei femei sterpe
Deci eliberează-ți mintea de ea.
Vizualizează-ți corpul ca fiind cerul,
Iar gândurile ca stelele de pe cer;
Atunci însuși Zeul Bogăției va apărea

Și prin manifestarea sa efectivă
Toate dorințele tale vor fi împlinite.

Discipolul a meditat asupra cuvintelor Gurului. Gândurile de lăcomie au dispărut în radiația stelelor, stelele au dispărut în spațiul nesfârșit al cerului, iar el a devenit liber de gânduri. S-a întors la Gurul lui și i-a spus că mintea i-a devenit liberă. Kambala i-a dat atunci instrucțiuni suplimentare:

Care este natura cerului?
Poți să faci din ea un obiect?
Cum poți dori
Ceea ce este lipsit de culoare sau formă
Cum poți medita asupra acestuia?

Când ermitul a realizat semnificația profundă a acestor versuri, el a dobândit *mahamudra-siddhi*. A devenit cunoscut ca Guru Acintapa, Cel fără gânduri, și a împărtășit discipolilor săi natura ultimă a ființei. Timp de trei sute de ani el i-a servit pe ceilalți cu devotament și apoi, împreună cu nenumărați discipoli, a atins Paradisul Dakini-urilor în corp.

Practica spirituală

Ceea ce discipolul aspiră să obțină cel mai mult pe calea spirituală este blocat în principal de către dorință. Dimpotrivă, lipsa dorințelor creează un vacuum în care sunt atrase apoi toate obiectele dorinței. Astfel, mintea golită de gânduri devine tronul Zeului Bogăției care își ia locul imediat ce mintea se oprește din reverii și din jocul ei permanent. Kambala a folosit „momeala" bogăției pentru a-i induce lui Acinta dorința de a practica meditația mahamudra. Dar după ce Acinta a atins *nirvikalpa-samadhi* culminând cu *mahamudra-siddhi*, visele de bogăție au dispărut de la sine.

Repere istorice și semnificația numelui

Acintapa, Cel Fără Gânduri, este numele acestui *siddha*, dar mai este și un epitet atribuit altor *siddha*-și care aspirau să obțină starea liberă de gânduri (*nirvikalpa-samadhi*). De exemplu, lui Minapa i s-a

spus Acinta și de asemenea lui Maitripa, Gurul lui Marpa.

Ca discipol al lui Kambala, Acinta poate fi plasat în a doua jumătate a secolului al IX-lea.

39. SIDDHA BABHAHA
ÎNDRĂGOSTITUL LIBERTIN

Beatitudine! Beatitudine! Beatitudine necondiționată!
Betitudine necondiționată și fără dorință!
Fiecare formă-gând percepută ca beatitudine
O, ce beatitudine secretă intangibilă!

Babhaha, prințul din Dhanjur, era permanent îmbătat de fiorii plăcerii senzuale. Într-o zi, el a vorbit cu un yoghin care venise să cerșească la palat. Yoghinul i-a inspirat încredere astfel încât el i-a cerut precepte care să-l ajute în practica sa sexuală.

"*Samaya* este fântâna tuturor experiențelor mistice. Gurul este sursa întregului succes." Acestea au fost singurele precepte pe care i le-a dăruit yoghinul. Apoi, el i-a oferit prințului inițierea care transferă grația și l-a instruit în tehnica yoga din stadiul de desăvârșire a canalelor psihice, a energiilor vitale și a esenței-sămânță:

În mandala lotusului partenerei tale
- O consoartă superioară, inițiată -
Unește sămânța ta albă
Cu oceanul ei de sămânță roșie.
Apoi absoarbe, ridică și difuzează elixirul:

Astfel, extazul tău nu va avea sfârșit.
Apoi, pentru a ridica plăcerea dincolo de plăcere
Vizualizeaz-o ca fiind inseparabilă de vacuitate.

După doisprezece ani de profundă experimentare a acestei tehnici prințul a descoperit că întunecarea viziunii sale dispăruse și a dobândit *siddhi*. El a cântat:

La fel cum regina gâștelor
Extrage apa din lapte,
Preceptele Gurului
Extrag elixirul din ambrozie.

El și-a servit discipolii cu devotament înainte de atinge în cele din urmă Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Babhaha primește inițierea într-o meditație din stadiul de desăvârșire numită „Încântarea Exterioară" în *Cele Șase Yoga ale lui Naropa*. Același rezultat poate fi atins cu sau fără o iubită fizică. Există o bine cunoscută axiomă tibetană: Nu există *mahamudra* fără *karma mudra*, în care consoarta este *karma mudra* care atestă existența unor asemenea practici precum și eficiența lor în atingerea *mahamudrei*.

Mai întâi, energia este trimisă către centrul sexual; apoi, printr-un control perfect, energiile masculine și feminine se combină prin puterea reținerii. În a treia fază, elixirul rezultat din unirea beatitudinii cu vacuitatea este ridicat pe canalul central, la fel cum apa este extrasă din lapte. În cele din urmă, el este difuzat în întreaga ființă prin canalele energetice subtile. Descrierea tehnică a procedeului nu trebuie să ne facă să neglijăm relația spirituală dintre yoghin și consoarta sa. Deși corpul femeii este privit ca o sursă de „nectar", fără o relație deschisă, empatică, iubitoare și responsabilă între cei doi, yoga eșuează. Mai departe, cheia o constituie absența dorinței, precum și necesitatea unei ghidări competente de către un Guru.

Semnificația numelui

Înțelesul numelui Babhaha poate deriva numai din termenul tibetan Chu las' o ma len care înseamnă *Cel ce extrage apa din lapte*

referindu-se la puterea yoghinului de a extrage esența feminină *boddhicitta* din *bhaga* mandala în canalul central.

Există o străveche credință tibetană că gâsca are capacitatea de a extrage apa din lapte, ajutând astfel lăptarii să rămână cinstiți, ceea ce explică aluzia din versurile de realizare ale lui Babhaha.

40. SIDDHA NALINAPA
PRINȚUL ÎNCREZĂTOR ÎN SINE

În lotusul născut din mlaștină, plasat în fontanela mea,
Încolțesc semințele beatitudinii;
În centrul de la baza gâtului se află suprema beatitudine,
În centrul din inima mea se află beatitudinea detașată
Iar în centrul abdominal – înnăscuta beatitudine sahaja
Și realizarea cea mai înaltă.

A fost odată un prinț în ținutul Pataliputra care ajunsese într-o sărăcie cumplită, fiind nevoit să-și câștige traiul culegând flori de lotus de pe un lac. Într-o zi el a întâlnit un yoghin care i-a vorbit despre frustrarea și suferința din samsara și despre marea binecuvântare a nirvanei. În ființa bietului om a început să se amplifice repulsia față de roata reîncarnării, astfel încât i-a cerut yoghinului să-l ghideze pe calea către eliberare.

Yoghinul i-a acordat inițierea în Guhyasamaja și investitura împreună cu instrucțiunile legate de "încrederea în propriul corp":

Vizualizează în creștetul capului tău
Imaculata silaba HAM a purei beatitudini
Și în abdomen silaba translucidă BAM
Radiind lumină și combinându-se cu HAM din zona capului.
Cele patru nivele ale beatitudinii vor apărea atunci gradat –
Beatitudinea, beatitudinea supremă, beatitudinea detașată și beatitudinea înnăscută.
Astfel, părăsește frustrarea samsarei
Și atinge pura beatitudine a eliberării!

Nalinapa a meditat astfel și, prin virtutea stadiilor succesive ale beatitudinii, generată în cele patru puncte focar ale energiei psihice, el s-a eliberat de imaginația iluzorie și de frustrarea existenței asemeni unui lotus care crește din noroiul unui lac fără a fi întinat de sursa lui.

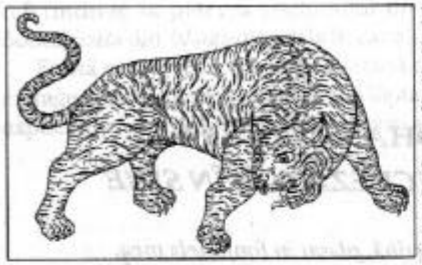

După nouă ani a realizat natura ultimă și iluziile minții sale s-au dizolvat, el atingând astfel *mahamudra siddhi*. A muncit cu devoțiune pentru oamenii din Pataliputra timp de patru sute de ani, înainte de a atinge în corp Paradisul Dakini-urilor împreună cu patru sute de discipoli.

Practica spirituală

Învățătura acordată lui Nalinapa este varianta singulară a tehnicii recomandate lui Babhaha pentru a fi realizată cu o consoarta. Esența acestei practici constă în a sublima pasiunile în conștiința fermă discriminatoare care „arde" funcțiile minții relative ce creează simțul egoului și filtrul conceptual prin care noi percepem de obicei lumea senzorială generând și întreținând astfel samsara.

Beatitudinea din chakra coronariană este descrisă ca fiind cea mai înaltă plăcere fizică ce poate fi atinsă prin simțuri. Beatitudinea supremă localizată la nivelul gâtului este beatitudinea spirituală pură a plăcerii estetice, dincolo de simțuri. Beatitudinea din chakra inimii, punctul focar al lui *dharmakaya* și a naturii esențiale a minții, este beatitudinea detașată, lipsită de dorințe, sensul literal fiind acela de „a fi liber de plăcere" sau „a fi dincolo de plăcere"; această plăcere nu are obiect, nici senzual, nici mental – este beatitudinea vidului. În chakra abdomenului, chakra integrării, se află beatitudinea înnăscută care se manifestă în fiecare moment al existenței. Ea nu poate fi distinsă de beatitudinea pură (*mahasukha*) și este unită cu vacuitatea – care este natura ființei yoghinului, fiind conștientizată ca atare la sfârșitul etapei de desăvârșire a lui Mahamudra.

Semnificația numelui

Rădăcina numelui Nalinapa este *nalina*, care înseamnă „lotus" sau „crin de apă", cunoscut de tibetani ca Floarea Divină. Lotusul, care își înfinge rădăcinile în noroi dar răsare pur din el, are o simbolistică extrem de bogată vizând în special legătura dintre sacru și profan. Ieșind din întuneric și desfăcându-se în lumină, el este simbol al

dezvoltării spirituale, al realizării posibilităților închise în adâncul ființei. În literatura buddhistă lotusul reprezintă însăși natura lui Buddha neatinsă de mediul înconjurător noroios al samsarei.

Ocupația inițială a lui Nalinapa de a culege lotuși este un semn al purității și aspirației sale spirituale, trăsături pe care el nu le-a conștientizat până la apariția Gurului în viața sa.

41. MAHASIDDHA BHUSUKU (SANTIDEVA)
CĂLUGĂRUL TRÂNDAV

Până în momentul realizării mele am savurat diferite gusturi
Și în samsara m-am îndepărtat de starea de Buddha;
Prin realizarea spirituală samsara și nirvana s-au unit în pură beatitudine
Și am devenit asemeni unei bijuterii arzătoare în oceanul cel vast.

În timpul domniei regelui Devapala, cei șapte sute de călugări de la marea academie monastică de la Nalanda, erau susținuți material de generozitatea regelui. Aveau din belșug haine, hrană și toate necesitățile vieții le erau împlinite. În această perioadă, un prinț pios a fost integrat în ordinul Mahasanghika, cel mai mare din cele patru ordine reprezentate la Nalanda. Abatele era mulțumit de progresele celor trei sute de discipoli în studiul celor cinci arte și științe, dar nu era mulțumit de prinț. În timp ce colegii săi călugări studiau, prințul rămânea în pat, încălzindu-și stomacul astfel încât să digere mai bine hrana de dimineață de cinci măsuri de orez. Regele fu informat de comportamentul prințului și îl numi Trândavul, *Bhusuku,* călugărul care nu făcea nimic altceva decât să mănânce, să doarmă și să se plimbe pentru a-și face astfel digestia mai bine.

La Nalanda exista obiceiul de a recita permanent scripturile. Fiecărui călugăr îi venea rândul să recite o sutră pe care o învățase pe de rost. Bhusuku nu a memorat nimic, astfel încât i-a trecut rândul fără ca el să fi recitat măcar un vers. Aceasta nu le-a plăcut colegilor săi călugări, iar abatele l-a avertizat că dacă nu-și va face datoria, va fi eliminat din mănăstire.

"Nu am încălcat nici un legământ", a protestat Bhusuku. "Ar fi nedrept din partea voastră să mă eliminați. Pur și simplu nu sunt un învățat."

Cu toate acestea, abatele a insistat că dacă va pierde din nou rândul, va fi eliminat. Călugarii au așteptat acest eveniment, nerăbdători să asiste la umilirea lui Bhusuku și au răspândit vestea despre rușinea sa

Siddha Bhusuku

iminentă. A sosit și noaptea dinaintea zilei în care venea rândul prințului și Abatele a venit în cămăruța lui Bhusuku, intenționând să-i dea câteva sfaturi utile.

"Atunci când ar fi trebuit să studiezi tu ai mâncat și ai dormit", a spus el. "Se vede clar că ești incapabil să reciți o sutra. Știi că vei fi alungat din mănăstire dacă dai greș", a spus Abatele în timp ce Bhusuku îi ieșea în întâmpinare. "În noaptea aceasta ar trebui să reciți mantra lui Manjusri, Boddhisatva Intelectului. Repetă ARAPACANA-mantra întreaga noapte."

El i-a acordat lui Bhusuku preceptele secrete ale sadhanei lui Manjusri și binecuvântarea mantrei, iar Bhusuku și-a legat gulerul de tavan pentru a nu cădea și a rămâne treaz și a început să recite mantra pe care o primise. Către dimineață, cămăruța sa a fost brusc inundată de lumină și Bodhisattva însuși apăru.

"Care este scopul tău?" a întrebat Manjusri.

"Mâine trebuie să recit o sutra și-l invoc pe Manjusri să mă ajute", a replicat Bhusuku.

"Nu mă recunoști!" a exclamat Manjusri.

"Nu, nu am idee cine ești", a replicat Bhusuku.

"Sunt însuși Manjusri!"

"Atunci te implor să-mi acorzi puterea și realizarea fiecărei calități ale iluminării perfecte.", l-a implorat Bhusuku.

"Consideră că-ți sunt deja acordate", a spus Bodhisattva. "Recită sutra până dimineață!" Apoi dispăru.

A doua zi, la momentul recitării lui Bhusuku, regele, alaiul său, oamenii de rând și pandiții s-au adunat cu flori și tămâie pentru a-l întâmpina, fiecare așteptându-se să râdă pe seama lui. Când Bhusuku a apărut, a cerut protecția călugurilor și foarte încrezător a urcat către

tronul templului. A ajuns acolo într-o clipă, levitând deasupra pernelor, cu corpul strălucind și pulsând de lumină. Cei care veniseră să râdă au rămas împietriți. Ușa templului fu închisă.

"Să recit o sutră tradițională sau propria mea compoziție?" l-a întrebat el pe rege.

Pandiții s-au privit unii pe alții, iar regele și curtea sa au început să zâmbească. "Cunoaștem obiceiurile tale neobișnuite în ceea ce privește mâncarea", a spus regele. "De asemenea, obiceiurile tale de a dormi și de a te plimba mereu sunt foarte rare. Este, deci, firesc să păstrezi aceste standarde de originalitate și să reciți o sutra proprie."

Atunci Bhusuku a recitat dintr-o suflare zece capitole din *Calea către iluminare*, *Bodhicaryavatara* și, în timp ce ținea acest discurs sublim și profund, s-a ridicat în aer. Cei cinci sute de pandiți, regele Devapala și ceilalți oameni prezenți au rămas uimiți, simțindu-se inspirați de stări înalte de credință. Ei i-au depus flori la picioare spunând. "Acesta nu este Bhusuku cel trândav. Acest om este cu siguranță un înțelept." Și i-au dat numele de Santideva, Divina Pace, deoarece el le diminuase mândria.

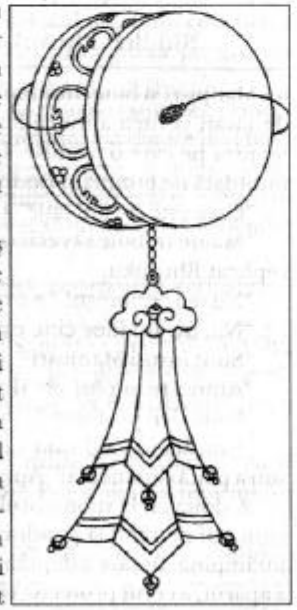

După aceasta, pandiții i-au cerut și un comentariu pe care Santideva l-a oferit, dar când ei i-au cerut să devină Abatele lor, i-a refuzat. Oferindu-și hainele și bolul de cerșit, precum și toate obiectele sacre pe altarul din templu, necunoscut de abate și de ceilalți călugări, el a părăsit mănăstirea pentru a merge în altă țară.

Și-a făcut drum către Dhokiri, un oraș cu două sute cincizeci de mii de gospodari. În Dhokiri, și-a făcut o sabie dintr-o bucată de lemn și a vopsit-o în auriu, apoi s-a prezentat regelui cerându-i o slujbă în garda palatului. Regele a fost de acord să-l angajeze pentru frumoasa sumă de zece monede de aur pe zi. Trăind confortabil, Santideva a rămas în garda palatului timp de doisprezece ani, permanent atent la natura umană a realității. În timpul marelui festival de toamnă al Marii Zeițe-Mamă, Umadevi, el a însoțit

gardienii la templu ca un devot obișnuit. Dar, la un moment dat, când gardienii își curățau sabiile, unul dintre ei a remarcat că arma lui Santideva părea să fie făcută din lemn și i-a spus aceasta regelui. Santideva a fost chemat în fața tronului.

"Arată-mi sabia, gardian!", i-a ordonat regele.

"Dacă o scot din teacă, ea poate răni pe cineva", l-a avertizat Santideva.

"Fă așa cum am spus!", a comandat regele. "Îmi asum responsabilitatea pentru tot ce se va întâmpla".

"Atunci vă rog să vă acoperiți un ochi", i-a rugat Santideva în cele din urmă. Atunci regele și cei de pe lângă el au făcut așa cum li se ceruse, iar el a scos sabia din teacă și strălucirea ei extraordinară le-a orbit ochiul care nu era acoperit. Atunci ei au căzut în genunchi, cerând iertare și apelând la compasiunea lui. Santideva le-a masat cu salivă ochiul orbit și vederea pierdută le-a revenit. Regele i-a cerut să rămână ca preot al palatului, dar Santideva a refuzat.

Apoi Santideva a părăsit Dhokiri și s-a retras într-o peșteră în munte. Acolo, el a fost văzut ucigând căprioare și mâncându-le carnea. Aceste fapte au ajuns curând la urechile regelui. Maiestatea sa a venit la peșteră împreună cu alaiul.

"I-ai dat o lecție regelui din Nalanda și ai readus vederea celor orbi. Dacă ai asemenea puteri, de ce omori creaturi vii?" l-a întrebat regele mânios.

"Nu sunt măcelar", a replicat Santideva. "Eu sunt un vindecător". Și deschizând ușa peșterii sale, animalele au țâșnit afară în lumina soarelui, părând că deveneau din ce în ce mai multe, acoperind dealurile și văile și dispărând în cele din urmă în vacuitate. "Voi, oameni norocoși, ar trebui să realizați că toate elementele experienței sunt doar vis și iluzie." "Realitatea fenomenelor nu poate fi niciodată stabilită prin înțelegerea faptului că toate lucrurile sunt doar fragmente nesubstanțiale ale minții. Intrați pe calea către eliberare." Apoi, el le-a recitat aceste versuri:

Căprioara pe care am ucis-o pentru carne
Nu a avut niciodată existență,
Nu a trăit niciodată pe pământ
Și nici nu va înceta vreodată să existe.
Dacă nici o entitate a experienței nu are substanță
Care este realitatea vânătorului și a victimei?

Voi, oameni demni de milă, m-ați numit pe mine Bhusuku!

Astfel, Santideva l-a convertit pe rege și pe curtea sa, stabilindu-i pe calea adevărului. Prin practica devotată a sadhanei sale, Bhusuku a devenit însoțitorul lui Manjusri și, realizând unitatea corpului, vorbirii și minții, el a fost instantaneu investit cu darurile unui Buddha și cu *mahamudra-siddhi*. A trăit o sută de ani, fiind cunoscut sub numele de Santideva înainte de a atinge Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală și repere istorice

Taranatha afirmă că Santideva s-a născut în palatul regal din Saurastra (Gujarat) într-o perioadă în care buddhismul înflorea în această regiune. El a învățat metoda de a-l invoca pe Manjusri de la un tantrika *kusulu* și a atins viziunea lui Bodhisattva care i-a spus să nu preia tronul țării. Apoi a mers la Nalanda unde a fost înscris de Abatele Jayadeva. Aici el i-a mâniat pe călugări prin comportamentul său non-conformist, iar apoi i-a uimit prin recitarea lui *Bodhicaryavatara*. Când a recitat versul din capitolul al IX-lea din *prajnaparamita* „nici existența, nici non-existența nu sunt adevărata realitate" el a levitat în înaltul cerului, dispărând: doar vocea i se mai auzea. Capitolul al IX-lea mai este și astăzi considerat cea mai rafinată expunere a subiectului dificil al înțelepciunii perfecte. Santideva a scris doar *Bodhicaryavatara* și două comentarii la aceasta.

Regatul condus de Arivisana, unde el a devenit gardă la palat se afla probabil în Orissa sau în sudul Orissei, având capitala la Trilinga.

Dacă a fost discipolul lui Nagabodhi și Gurul lui Sarvabhaksa înseamnă că a trăit în prima parte a secolului al IX-lea, fiind contemporan cu Regele Devapala și cu mahasiddha Virupa.

Semnificația numelui

În Tibet, epitetul Bhusuku este acordat celor leneși. Sursele tibetane explică acest atribut ca descriindu-l pe cel preocupat doar de cele patru funcții de bază ale existenței: a mânca, a bea, a dormi și a excreta.

Numele care i-a fost acordat ulterior, Santideva, înseamnă Divina Pace și arată sublimarea aspectului inerțial, *tamasic*, trândăvia, într-o atitudine *sattvică*, pacea interioară.

42. MAHASIDDHA INDRABHUTI

REGELE-SIDDHA ILUMINAT

La momentul potrivit, excepțional
Dacă yoghinului îi lipsește grația spontană,
Nici o activitate internă și nici o activitate externă
Nu-i pot induce trezirea.
Între beatitudine și Buddha
Nu există nici o distincție.
Tăiați lanțurile atașamentului
Și realizați natura beatifică a existenței.

Ținutul Oddyiana era împărțit în două regate. Regele Indrabhuti guverna peste două sute cincizeci de mii de gospodari din Sambhola, în timp ce regele Jalendra guverna cam același număr de gospodari în Lankapuri. Indrabhuti avea o soră de șapte ani care se numea Laksminkara, pe care regele Jalendra o dorea ca soție pentru fiul său. Propunerea de căsătorie a fost trimisă lui Indrabhuti care a studiat-o împreună cu miniștrii săi înainte de a concluziona că, în ciuda diferențelor de religie – o familie îl venera pe Buddha, iar cealaltă pe Brahman – deoarece familiile aveau un statut egal, alianța dintre ele era dezirabilă. Curierul s-a întors la Jalendra cu mesajul că, din moment ce religia era singurul obstacol, prințul și prințesa sunt considerați logodiți.

Siddha Indrabhuti

În anul următor, prințul a

venit la Sambhola pentru a o întâlni pe Laksminkara. Indrabhuti i-a dat în dar cai, elefanți, aur și arginți înainte de a se întoarce la Lankapuri. Tatăl său și-a exprimat surpriza că nu a adus-o pe Laksminkara odată cu el, acasă, dar s-a liniștit când prințul i-a explicat că era prea tânără pentru a-și părăsi căminul.

Indrabhuti avea multe soții, toate crezând în învățătura lui Buddha. Când Guru Lawapa (Kambala) a trecut prin Sambhola, femeile, inclusiv Laksminkara, i-au cerut inițiere și instruire. Prințesa cea tânără a primit instruirea și a practicat preceptele acesteia cu perseverență. Când a ajuns la vârsta de șaisprezece ani, socrul ei, regele Jalendra, a trimis o escortă să o aducă la soțul ei, dar când tânăra prințesă-yoghini a ajuns la Lankapuri, în ființa ei s-a născut o mare repulsie față de lume și a fugit într-o peșteră pentru a-și continua yoga până când a atins *siddhi*. Apoi, de la cel mai înalt nivel de realizare, ea a început să predea celor din afara castelor, atingând în cele din urmă Paradisul Dakini-urilor.

Indrabhuti a aflat de la regele Jalendra despre comportamentul surorii lui și a fost foarte impresionat de exemplul ei. "În timp ce sora atingea starea de Buddha, eu duceam o stare de complacere și confort", s-a gândit el. "Ea a pătruns misterul existenței. Trebuie să urmez și eu aceeași cale. Voi renunța la povara guvernării, care este o sarcină nedemnă, o pedeapsă dată de karma mea, și-mi voi practica *sadhana*."

Astfel, Indrabhuti a abdicat în favoarea fiului său și s-a retras într-un micuț palat unde și-a practicat *sadhana* timp de doisprezece ani. El a dobândit *mahamudra-siddhi*, dar nimeni nu-i cunoștea nivelul de realizare spirituală. Într-o zi, fiul său și câțiva curteni au venit să-l viziteze și când voiau să deschidă ușa, fiul său a auzit o voce din ceruri: "Nu intrați! Sunt aici, sus!" Privind în sus, ei și-au văzut regele pe tron, în cer. Îmbătați de bucurie, ei i-au oferit omagiile lor. Regele a rămas în cer timp de șapte zile predând fiului său și curtenilor doctrina autentică a "profunzimii și imensității". În cele din urmă, împreună cu șapte sute de discipoli a atins Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Cântecul de realizare al lui Indrabhuti atinge două precepte tantrice esențiale: primul – că nici un efort nu va induce scopul spontaneității; al doilea – că starea de Buddha este de fapt beatitudinea inerentă în toate ființele umane. Învățătura pe care el o acordă discipolilor după ce atinge *mahamudra-siddhi* este o metodă simplă,

directă, numită „profunzime și imensitate", care este de obicei folosită pentru a defini mai curând *atiyoga* Dzogchen decât Mahamudra. Profunzimea și imensitatea sunt cele două dimensiuni de bază ale lui *dharmakaya*: spațiul interior care pătrunde și îmbrățișează totul și compasiunea inseparabilă de el.

Semnificația numelui

Indrabhuti este regele tantric arhetipal. *Indra* este regele zeilor, iar *buddhi* înseamnă „intelect", „înțelepciune" sau chiar „iluminare." Astfel, Indrabhuti este Regele Divin Iluminat.

43. SIDDHA MEKOPA

GURUL CU PRIVIREA ÎNSPĂIMÂNTĂTOARE

Învățătura principală a Gurului este:
"Realizează natura minții!"
Apoi: "Nu discrimina între forme
Și, familiarizându-te cu non-dualitatea,
Trăiește pe un teren de incinerare.
Când ai realizat principiul identității
Intră în lume ca un sfânt nebun".

Mekopa era un vânzător de mâncare din Bengal. Pentru că avea o inimă foarte bună el dădea în fiecare zi de mâncare unui yoghin. Într-o zi, acesta l-a întrebat de ce îl hrănea.

"Acumulez merite pentru a dobândi o renaștere mai bună", a răspuns el. Auzind aceasta, yoghinul s-a oferit să-l învețe o *sadhana* care i-ar asigura o renaștere mai bună, iar vânzătorul a promis să o practice. El a primit inițierea care transferă grația și inițierea în recunoașterea naturii minții:

Mintea ta este asemeni unei nestemate care îndeplinește toate dorințele
Manifestând varietatea din nirvana și samsara.
Deoarece cunoașterea și non-cunoașterea constituie o dualitate
Privește în spațiul neschimbător al naturii minții
Și descoperă unde apare dualitatea mentală.
Acest spațiu este fără substanță,
Deci toate experiențele sunt iluzii.
Suntem legați de dorințe iluzorii și de înțelegerea greșită!

Mekopa a realizat că toate aparențele fenomenale sunt doar născociri ale minții sale și că mintea este un spațiu vast în care nimic nu vine și din care nimic nu pornește. El a rămas în această stare ultimă a minții timp de șase luni. Cunoașterea tiparelor și conceptelor

pe care mintea le creează de obicei a fost înlocuită de realizarea stării naturale a propriei minți.

Apoi a trăit pe un teren de incinerare asemeni unui sălbatic, colindând uneori prin oraș și acționând asemeni unui nebun. Oamenii se înspăimântau când îi vedeau privirea și l-au numit Gurul cu Privirea Înfricoșătoare, dar el a devenit renumit ca Mekopa. A instruit mulți discipoli în învățătura sa profundă și în cele din urmă și-a exprimat realizarea atingând în corp Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Alura de nebun a lui Mekopa, datorată privirii sale înfricoșătoare, semnalează „nebunia divină" de care a fost cuprins după ce a atins realizarea. Deoarece conștientizase impermanența tuturor lucrurilor el apărea oamenilor ca teribil și înspăimântător. Manifestarea sa pare să fie mai curând una teribilă decât una blândă și am putea să îl considerăm un personaj crud și nepăsător față de nevoile celor din jur dacă legenda nu ne-ar vorbi încă de la început despre bunătatea inimii sale. Aspectul său înfricoșător este de fapt o formă de ocultare și o formă de a exprima transcendența.

Mențiunea că trăia și colinda prin oraș „ca un sălbatic" arată că după un anumit nivel de realizare el nu mai acționa în conformitate cu standardele convenționale ale comportamentului social, fiind complet dincolo de ele și percepând în același timp resorturile intime care le-au determinat existența, ceea ce îi permitea să manifeste o spontaneitate perfect conștientă și deplin integrată în armonia divină. Astfel de yoghini erau venerați în India și Nepal, fiind cunoscuți ca „nebuni sfinți" sau „nebuni divini".

Semnificația numelui și repere istorice

Mekopa este probabil o derivație a lui *megha*, „nor"; Megopa este o altă variantă a numelui acestui *siddha*. Norul este un semn al ocultării, al ascunderii a ceea ce este esențial de vederea celor încă nepregătiți. Caracterul imprecis al norului trimite la imposibilitatea oamenilor obișnuiți de a defini atitudinile lui Megopa, de a le încadra în tiparele cunoscute minților lor.

Megopa a fost unul dintre Cei Cinci Mici, discipoli ai lui Maitripa care au trăit în secolul al XI-lea.

44. SIDDHA KOTALIPA
GURUL ŢĂRAN

Toate plăcerile şi durerile apar în minte
Deci, ascultă-ţi Gurul şi înţelege natura minţii;
Chiar şi un om înţelept se poate târî pe un munte de piatră
Fără a realiza vreodată starea sa naturală beatifică.
Conştiinţa trezită în centrul inimii
Şi cele şase domenii senzoriale devin un flux de beatitudine;
Toate etichetările abstracte sunt inutile, cauze ale anxietăţii,
Deci, fie că eşti sau nu în meditaţie, relaxează-te în pacea naturală.

Kotalipa şi-a întâlnit Gurul, pe maestrul Santipa, în timp ce muncea săpând o terasă pe un munte. Santipa se întorcea în ţara lui, în Magadha, venind de la Sri Lanka unde fusese invitat ca misionar de către rege. L-a întâlnit pe Kotalipa la patru zile distanţă de Ramesvaram. Kotalipa s-a oprit din munca sa pentru a-l privi pe marele om care trecea, iar Santipa l-a chemat întrebându-l cine este.

Kotalipa s-a înclinat în faţa lui "Sunt un ţăran care ară muntele", a răspuns el maestrului. "Am fost alungaţi din casele noastre de regii care pradă continuu ţinutul. Sătul de un astfel de tratament, am venit în acest loc să-mi câştig traiul din acest sol sărăcăcios de munte. Aici cel puţin suntem în siguranţă."

"Dacă ai avea o mantră pentru a ara munţii şi instrucţiuni despre cum să o foloseşti, ai practica recitarea ei?" l-a întrebat Santipa.

Kotalipa a spus că doreşte cu adevărat să practice, iar Santipa l-a învăţat astfel:

Corpul tău este slăbit
Datorită vieţii pe care o duci,
Iar karma ta este inerent ostilă
Karma perversităţii cu şase ramuri:
Aratul pământului ca generozitate,
Nonviolenţa ca şi conduită morală,

Îndurarea durerii ca răbdare,
Efortul continuu ca perseverenţă,
Energia nestăvilită drept concentrare,
Şi cunoaşterea tuturor acestora drept conştiinţă perfectă;
Acestea sunt cele şase neajunsuri ale karmei tale.
Abandonează-le pentru cele şase forme perfecte de karma:
Devoţiunea faţă de Guru drept generozitate,
Păzirea minţii drept conduită morală,
Constanţa naturii minţii drept răbdare,
Meditaţia asupra naturii minţii drept perseverenţă,
Absorbţia nedistrasă drept concentrare,
Percepţia realităţii drept conştiinţă perfectă.
Fă din aceste forme de karma un obicei constant.

Kotalipa a cerut şi alte instrucţiuni mai concrete.

"Dăruieşte-te Gurului", i-a spus Santipa. "Şi deoarece toate plăcerile şi durerile apar din propria ta minte, orientează-te spre puritatea înnăscută a minţii. Natura pură, eternă, a minţii este asemeni unui munte care nu poate fi schimbat. Ară-l cu plugul care este fluxul neîncetat de cunoaştere radiantă. Când munceşti pe câmp, meditaţia şi aratul vor deveni simultane, la fel cum acţiunile celor două mâini sunt simultane."

Fericirea şi tristeţea sunt amândouă funcţii ale minţii;
Cultivă muntele minţii cu aceste precepte
Poţi să ari o viaţă întreagă în acest munte de pământ
Fără a putea realiza vreodată beatitudinea pură a naturii minţii.

Ţăranul Kotalipa a meditat conform acestor instrucţiuni timp de

doisprezece ani și a atins *siddhi*. După ce a realizat multe fapte devotate, el a ajuns în corp în Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Santipa îi spune discipolului-țăran să respingă interpretarea virtuților deoarece aceasta le transformă în otrăvuri, pervertește karma și duce la vlăguire fizică. Nu există virtute în practica oricărei meditații care nu reușește, iar dacă meditația determină suferință în loc să aducă vindecarea ei, este mai bine să se renunțe la ea.

Afirmația repetată că plăcerea și durerea, virtutea și viciul răsar din minte presupune că virtutea și viciul fac și ele parte din ignoranță și iluzie, din *samsara. Virtutea trebuie însoțită de discernământ spiritual, altminteri nu este foarte diferită de viciu.*

Santipa accentuează de asemenea importanța unui Guru pe calea spirituală, arătându-i lui Kotalipa că practica greșită îl duce la debilitare și se poate dovedi mai rea decât karma însăși. Un Guru constituia cea mai mare nevoie a lui Kotalipa; așa cum spune și Indrabhuti, chiar dacă yoghinul practică cu perseverență tehnici interioare sau exterioare, fără binecuvântarea Gurului nu dobândește nimic. Așa cum arată și legenda lui Santipa (12, a se vedea volumul I), Kotalipa a fost permanent conștient de faptul că „Gurul este o sursă de grație mai mare decât însuși Buddha", afirmație plină de devoțiune și iubire față de cel care a adus trezirea spirituală.

Relația maestru-discipol este în acest caz un unicat în legendele mahasiddha-șilor. Așa cum știm din legenda lui Santipa, discipolul Kotalipa devine ulterior maestrul maestrului său. El îi reamintește maestrului său de necesitatea sadhanei și de preceptele care îi fuseseră predate, ajutându-l apoi să realizeze aceste adevăruri și faptic, trecând dincolo de simpla înțelegere teoretică.

Semnificația numelui și repere istorice

Numele Kotalipada își are rădăcina în *kuthara*, care înseamnă „topor", „sapă" sau „lopată". Kotalipa este cunoscut de tibetani ca Tog tse pa, Omul cu Sapa.

Kotalipa a trăit în a doua parte a secolului al XI-lea.

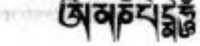

45. SIDDHA KAMPARIPA

FIERARUL

În inimă, care este natura corpului meu,
Se află cărbunii prejudecăților și ai gândirii conceptuale;
Pompând foalele lui rasana *și* lalana
Aprinzând flacăra conștiinței pure a lui avadhuti
Am topit fierul gândurilor de trei ori otrăvite
Și am extras dharmakaya.
Kamparipa a devenit liber prin realizarea lui.

Kamparipa s-a născut în Pataliputra, într-o familie de fierari din afara castelor. El a crescut urmând linia familiei. Într-o zi, un yoghin a venit în fierărie și a început să-i vorbească, întrebându-l despre munca lui.

"Am aceeași muncă ca și tatăl și bunicul meu", a spus fierarul.

"Ești fericit?" l-a întrebat yoghinul.

"Cum aș putea fi fericit?" a răspuns fierarul. "Sunt întotdeauna ars de scântei și de cărbuni încinși. Îndur toate acestea doar pentru a-mi câștiga existența."

"Poți să-mi dai ceva de mâncare?" l-a întrebat yoghinul.

Fierarul și soția lui au fost surprinși și fericiți că un yoghin cere de mâncare de la oameni ca ei, considerați de neatins. După ce yoghinul a mâncat, i-a întrebat dacă practicau

Dharma.

"Nu. Ai putea să înveți niște oameni ca noi?", a replicat fierarul.

"Dacă aveți credință și-mi promiteți că veți practica ceea ce veți învăța, vă voi instrui", le-a spus yoghinul.

Cu bucurie, ei s-au prosternat în fața lui și i-au oferit cele mai bune ofrande pe care le aveau. El le-a acordat inițierea care transferă grația și apoi i-a instruit în meditația care folosește ca obiect cele trei canale psihice.

"Interiorizează foalele, cărbunii, fierul topit și toate celelalte prin procesul vizualizării. Foalele sunt *lalana* și *rasana*. Inima este *avadhuti*. Conștiința este fierarul; pura conștiință este focul, iar gândirea conceptuală este asemenea cărbunilor. Bate fierul celor trei otrăvuri în produsul finit al nondualei *dharmakaya*-ei."

Transformă-ți sarcina zilnică
Într-o meditație interioară:
Pompând cele două brațe ale foalelor
Lalana *fiind brațul drept, iar* rasana *brațul stâng.*
Pentru a aprinde cărbunii gândirii conceptuale
Care se află în inimă - aceasta fiind avadhuti,
Aprinde flacăra cunoașterii și conștiinței
Pentru a topi fierul, cele trei otrăvuri și cele cinci pasiuni.
Rezultatul este imaculata dharmakaya.

Cufundat în munca sa, după șase ani de meditație, Kamparipa a atins *mahamudra-siddhi*. Colegii săi de breaslă nu i-au cunoscut realizarea până când produsele meșteșugului său au început să apară spontan în inimă. "Fierarul nostru a atins calitățile unui Buddha", își șopteau uimiți oamenii din Pataliputra. Astfel, fierarul a devenit cunoscut drept Gurul Kamparipa și a trăit în devoțiune față de toate ființele, exprimându-și în cele din urmă realizarea prin atingerea în corp a Paradisului Dakini-urilor.

Practica spirituală

Cum meditația lui Kamparipa consta în însuși meșteșugul său, privită din exterior viața sa a părut să decurgă normal, fără schimbări. Singura transformare a fost în perspectiva lui Kamparipa asupra vieții.

În vizualizarea sa, principalele elemente simbolice sunt cele trei

canale psihice: *lalana*, *rasana* și *avadhuti*. *Lalana* reprezintă aspectul masculin al psihicului, *rasana* poartă energiile emoționale și formele-gând ale naturii feminine. Contemplând foalele împingând în inimă, care este *avadhuti*, fierarul vizualizează dualitatea perceptuală a subiectului și obiectului dizolvându-se în pura conștiință care arde prejudecățile și gândirea conceptuală. Produsul final nu este o simplă bucată de fier, ci însăși *dharmakaya*.

Cele trei otrăvuri sunt dorința, aversiunea și ignoranța, iar cele cinci pasiuni sunt dorința sexuală, ura, mândria, invidia și lenea.

Semnificația numelui

Kamparipa provine din rădăcina *karmara*, care înseamnă „artizan", dar pentru tibetani el este Fierarul (T.mGar pa). Gurul său a fost probabil Maitripa care a trăit în secolul al XI-lea.

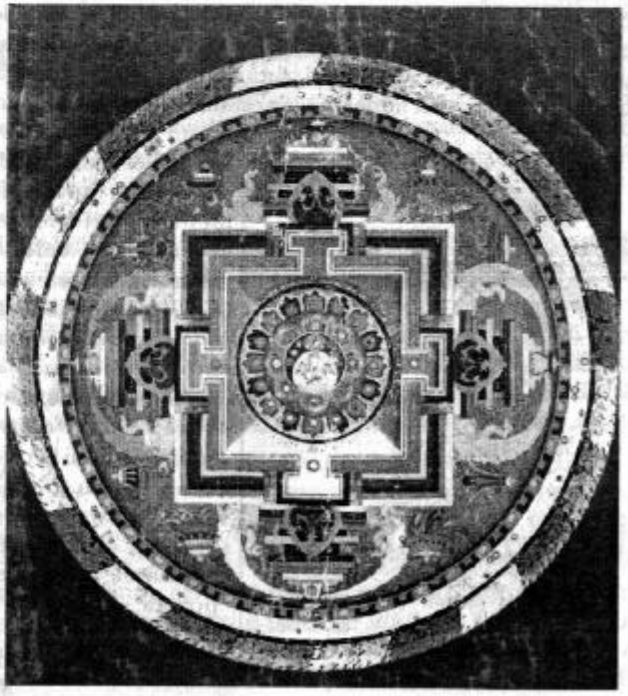

46. MAHASIDDHA JALANDHARA
ALESUL DAKINI-URILOR

Pentru a invoca binecuvântările asupra ta
Toate gândurile și concepțiile asupra celor trei tărâmuri
Adunate în corp, vorbire și minte
Unește-le în rasana, lalana *și* avadhuti.

Jalandhara era un brahman din orașul Turkhara. Într-o zi, dezgustat de viața pe care o ducea, s-a retras pe un teren de incinerare și s-a așezat sub un copac. Acolo a intrat într-o stare înaltă, beatifică de conștiință și a auzit din cer vocea unei Dakini spunându-i: "Nobile fiu, fie ca tu să cunoști adevărul absolut!". Cu o mare bucurie, Jalandhara a continuat să se roage acelei Dakini până când aceasta s-a materializat în fața lui. Ea i-a acordat inițierea și investitura Hevajra, împreună cu aceste instrucțiuni asupra meditației realizatoare:

Siddha Jalandhara

"Adună toate fenomenele interioare și exterioare, cele trei tărâmuri, lumea aparențelor și toate posibilitățile ei în planurile corpului, vorbirii și minții. Apoi concentrează structura conceptuală a corpului, vorbirii și minții în cele trei canale psihice. Golește *lalana* și *rasana* în *avadhuti* și apoi elimină toate constructele minții tale prin "poarta purității" din creștetul capului. Apoi meditează asupra indivi-

zibilității dintre aparențe și vacuitate."

Toate entitățile experienței, interioare și exterioare,
Adunate în corp, vorbire și minte,
Golind canalele stâng și drept în avadhuti
Elimină totul prin poarta purității.
Odată ajuns în spațiul yoga-ei pure
Aceasta vacuitate este cea mai înaltă formă de beatitudine.
Urmărește să menții uniunea inseparabilă a beatitudinii și vacuității.

Jalandhara a meditat asupra acestor învățături aparținând stadiului de desăvârșire timp de șapte ani și a dobândit *mahamudra-siddhi*. Apoi, după ce și-a exprimat realizarea, a muncit cu devoțiune pentru nenumărate ființe și a atins Paradisul Dakini-urilor împreună cu trei sute de discipoli.

Practica spirituală

În tradiția tibetană universul este privit ca o extensie a psiho-organismului uman considerat ca fiind corp, vorbire și minte. Corpul constituie planul aparențelor vizuale; vorbirea – planul sunetelor, al vibrațiilor, viziunilor și formei pure; iar mintea se referă la gândire și la gradele de conștientizare.

Simbolismul celor trei canale psihice a mai fost explicat: *lalana* reprezintă polul „subiectiv", aspectul masculin; *rasana* reprezintă polul „obiectiv", aspectul feminin. Când acestea sunt golite în *avadhuti*, care reprezintă mintea purificată ce cuprinde totul, lumea noastră (care se dovedește a fi compusă din prejudecăți și concepte) este vizualizată ca fiind expulzată prin poarta purității. Ceea ce rămâne, pe măsură ce percepția se deschide, este percepția non-dual a spațiului absolut.

Repere istorice

Jalandhara este un *siddha* important în tradiția tantrei-mamă, iar sursele buddhiste îl menționează adesea. El este fondator al liniei *natha* și unul dintre cei nouă *natha*-și originari, dintre care cinci se numără printre cei optzeci și patru de *siddha*-și: Kanhapa, Minapa, Goraksa, Caurangipa și Jalandhara. El este unul dintre cei doisprezece apostoli fondatori ai ordinului *kapalika* și una dintre cele nouă

încarnări *natha* ale celor nouă *narayana*-și.

Cronologic, el se plasează în ultima parte a secolului al IX-lea și în prima parte a secolului al X-lea.

Linia spirituală

În linia *natha* Jalandhara este *Guru-bhai* al lui Matsyendra și discipolul lui *Adi-natha*. El a fondat una dintre cele două mari linii *natha*. Principalii săi discipoli sunt Krsnacarya, Gopicanda și Bhatrhari.

Zece dintre cei optzeci și patru de mahasiddha-și se numără printre discipolii lui Jalandhara: Kanhapa (17) și Tantipa (13), Minapa (8), Caurangipa (10), Ananga (81), Carpati (54), Dharmapa (36), Campaka (60), Kukkuripa (34) și Khadgapa (15).

În linia tibetană Hevajra Gurul său este Indrabhuti, iar Kanhapa este discipolul său, la fel ca și în linia Kalacakra.

Semnificația numelui

Rădăcina sanscrită a numelui este *jala*, „rețea", „urzeală". Traducerea tibetană este „Purtătorul rețelei", semnificând transcenderea manifestării privită ca urzeală de energii.

47. MAHASIDDHA RAHULA
BĂTRÂNUL ÎNTINERIT

Celestul Rahu, planeta dragon
Eclipsează lumina lunii;
Rahu al spațiului și al cunoașterii non-duale
Eclipsează cercul lunar al fenomenelor relative.

Rahula era un om de castă inferioară. El s-a născut, a crescut și a îmbătrânit în Kamarupa. Bătrân fiind, nu mai era capabil să-și controleze funcțiile corporale, iar senilitatea lui a făcut ca familia să-l insulte și să-l bată, astfel încât ajunsese într-o stare deplorabilă. El a început să se gândească la viitoarea sa renaștere hoinărind prin terenurile de incinerare, în speranța că va întâlni un Guru. Într-o zi, un yoghin l-a oprit și l-a întrebat ce făcea.

"Luna plină a tinereții mele a fost eclipsată de dragonul planetar al bătrâneții", i-a spus el cu tristețe yoghinului. "Fiii mei și rudele mă bat și singura mea speranță este să-mi găsesc pacea în moarte".

"Pe măsură ce ai îmbătrânit", a replicat yoghinul "cele trei curente ale nașterii, bolii și ale bătrâneții te-au devastat. Acum torentul morții te ridică pentru a te duce departe. Nu vrei să te pregătești pentru moarte?"

"Bineînțeles că vreau", a răspuns cu fervoare bătrânul. "Dar cine ar preda unui bătrân ca mine?"

Atunci, yoghinul a cântat:

Natura primordială a minții nu are vârstă,
Iar credința – adevărata bogăție – nu diminuează niciodată.
Dacă poți practica o sadhana *cu devoțiune,*
Ar trebui să mă urmezi.

El i-a acordat inițierea care transferă grația și aceste instrucțiuni asupra seminței mistice: "Vizualizează silaba sămânță A în creștetul capului și emanând de acolo un disc lunar plasat deasupra.

Imaginează-ți că și constructele mentale ale întregii creații fenomenale intră în această lună."

Când dragonul realizării nonduale
Eclipsează cercul subiect-obiect al constructelor
În punctul purei beatitudini din fontanela ta
Un flux de beatitudine și vacuitate unite
Se revarsă din esența cercului mistic
Distrugând dușmani precum teaca corp-minte;
Atunci calitățile stării de Buddha apar
Ehma! Nemurirea este atât de minunată!

Folosind acest tip de meditație, luna dualității subiect-obiect a fost gradat eclipsată de cercul nondual al realizării. Ambrozia non-dualității a început să se reverse prin poarta purității umplând corpul bătrânului, care s-a transformat în trupul unui tânăr de șaisprezece ani. Astfel, el a dobândit *mahamudra-siddhi* și, după ce a predat oamenilor din Kamarupa, el și-a exprimat realizarea atingând în corp Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

În tehnica predată lui Rahula, tehnică ce aparține stadiului de desăvârșire, din spațiul vid (*dharmakaya*) apare litera A: ea este sunetul „nenăscut" sau „potențial", baza tuturor sunetelor. Ea reprezintă pura esență a modului de existență a lui Buddha ca vibrație și beatitudinea vizionară (*sambhogakaya*). Din litera A apare discul lunar care reprezintă vacuitatea aparențelor fenomenale (*nirmanakaya*). Discul lunar în care trebuie să intre toate conceptele și constructele mentale este eclipsat de *Rahu*, care simbolizează pura conștiință a lui *dharmakaya*.

Energia creatoare a purei conștiințe dizolvă energiile karmice, polarizate, ale soarelui și lunii; conștiința non-dualã eclipsează constructele dualiste ale minții.

Semnificația numelui

Rahula sau Rahulabhadra este un nume destul de des întâlnit în Tibet, fiind dat în genere călugărilor buddhiști.

Rahu aparține trinității tantrice formată din soare, lună și *rahu*, care sunt analoage lui *rasana*, *lalana* și *avadhuti*. Astfel, *rahu* care eclipsează soarele și luna simbolizează uniunea soarelui și a lunii în *avadhuti*, canalul central.

Pe de altă parte, în Tibet Rahula mai este și distrugătorul lui Rahu, Rahu fiind un *asura* (un demon) care s-a deghizat în zeu și s-a alăturat rândului de zei care așteptau să-și primească porția de nectar divin, *amrita*. Soarele și Luna au dezvăluit lui Vishnu tentativa de înșelătorie a lui Rahu. Vishnu i-a tăiat atunci capul, dar, fiind nemuritor, el trăiește în cer, încercând permanent să se răzbune pe Soare și pe Lună înghițindu-i. El este capul dragonului, Nodul Nord lunar.

48. SIDDHA DHARMAPA/GHARBARI, *PANDITUL POCĂIT*

Toarnă uleiul sensibilității responsabile
În lampa existenței fenomenale;
Aprinzând fitilul celor șase domenii senzoriale
Flacăra conștiinței pure, non-duale
Distruge uitarea gândurilor iluzorii.

Dharmapa era un învățat din Bodhinagar. El și-a petrecut întreaga viața citind și predând, neglijându-și *sadhana*. Când a îmbătrânit și și-a pierdut vederea, a simțit nevoia unei practici existențiale relevante și a deplâns faptul că nu avea un Guru. O Dakini a răspuns atunci tristeții lui. I-a apărut în vis și i-a conferit o viziune a ei în calitate de Guru și prietenă spirituală a sa. Panditul i s-a rugat din toată inima și ea i-a apărut în formă manifestă acordându-i inițierea și aceste instrucțiuni:

Vizualizează fenomenele ca fiind bolul unei lămpi,
Constructele mentale ca fiind untdelemnul,
Percepția senzorială ca fiind fitilul,
Și cunoașterea ca fiind flacăra care arde.
Toarnă untdelemnul conceptualizării
În bolul lămpii fiecărei experiențe
Și aprinzând fitilul cu flacăra cunoașterii
Contemplă bijuteria minții care îndeplinește toate dorințele.

Timp de cinci ani, el a meditat asupra acestor instrucțiuni referitoare la transformarea conceptelor în pură conștiință. La fel cum otrava este transmutată de sunetul *mantra*-ei, conceptele învățatului au devenit pură conștiință, iar corpul său decrepit s-a transformat în trupul unui băiat de opt ani. Oamenii din Bodhinagar au fost uimiți, dar el a răspuns uimirii lor prin aceste versuri:

Pornind de la cauze și condiții pozitive
Cum poate apărea un rezultat negativ?
Omul cu o inteligență clară
Trebuie să se străduiască conștient.

Apoi, continuând să studieze și să predea, el a muncit cu devoțiune pentru ceilalți, până când, exprimându-și realizarea, el a atins Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Dakini-inițiatoarea ar putea fi considerată ca fiind echivalentul lui *anima* ce răsare din subconștientul colectiv în perspectiva lui Carl Gustav Jung. În cazul visului lui Dharmapa, deoarece visul aparține planului beatitudinii vizionare, Dakini este o emanație *sambhogakaya*, principiul iluminării perfecte în vacuitate reprezentată antropomorfic. Deși învățatul își petrecuse întreaga viață în căutări intelectuale, el acumulase suficientă impulsionare karmică în direcția iluminării și de aceea Dakini i-a apărut atunci când a avut nevoie de ea.

De asemenea, el dobândise o minte suficient de eficientă astfel încât, atunci când a numit obiectul dorinței sale – o Dakini-Guru – și a vizualizat-o, rugăciunea sa a primit imediat răspuns. Aceasta dovedește că mintea este întotdeauna o nestemată care împlinește toate dorințele, chiar și când se află în iluzie; altminteri rugăciunile nu ar avea niciodată eficiență. Piatra ce îndeplinește toate dorințele - *yeshe-norbu* sau *cintamani* – este o stare ce răspunde imediat unei dorințe sau unei rugăciuni, manifestând-o în realitate.

Repere istorice

Vira Prakasha afirmă că Dharmapa a trăit la trei generații de discipoli distanță de Virupa. Taranatha arată că Gurul lui Gharbari a fost

Dombipa. Dacă Dharmapa a fost într-adevăr în linia spirituală a lui Virupa înseamnă că a trăit în ultima parte a secolului al IX-lea.

Semnificația numelui

Dharmapa ar putea fi interpretat ca însemnând „Cel care trăiește conform Dharmei", Dharma fiind legea divină, cea care instaurează și menține ordinea în manifestare. Integrarea sa deosebită a făcut ca rugăciunii sale pline de aspirație de a dobândi un Guru să i se răspundă imediat (starea de integrare în Dharma aduce împlinirea oricărei dorințe benefice).

49. SIDDHA DHOKARIPA
PURTĂTORUL BOLULUI

În vastul spațiu care este natura bolului
Plasează cunoașterea care este natura tuturor lucrurilor;
Rezultatul este spațiul inseparabil de cunoaștere,
Iar cunoașterea este realizarea pentru fericitul yoghin!

Dhokaripa, un cerșetor de castă inferioară din Pataliputra, purta un bol cu el oriunde mergea. În acest bol el punea tot ceea ce obținea din cerșit sau din căutatul prin gunoaie. Într-o zi, când nu găsise nimic să pună în bol, el s-a așezat sub un arbore, și atunci s-a apropiat de el un yoghin care i-a cerut ceva de mâncare. Cerșetorul s-a scuzat pentru faptul că nu-i putea da nimic de mâncare fratelui său aflat în nevoie, iar yoghinul i-a răspuns oferindu-se să îl învețe despre Dharma. Cerșetorul a promis să practice ceea ce va învăța și a primit inițierea și investitura Hevajra, împreună cu instrucțiuni despre procesele creatoare și realizatoare de meditație.

Yoghinul a spus:

Ascultă, Dhokaripa!
Pune cunoașterea tuturor formelor
În bolul spațiului pur
Și vizualizează-le pe amândouă ca fiind una.

Dhokaripa a realizat înțelesul acestor instrucțiuni prin meditație și după trei ani el a dobândit *siddhi*. Continua să-și poarte bolul cu el, iar când oamenii din Pataliputra l-au întrebat de ce, el a răspuns:

Acesta este bolul vacuității,
Iar eu cer pomenile care îmi vor aduce pura beatitudine -
Pura beatitudine este dorința lui Dhokari.
Înțelegeți voi, oameni norocoși, care este secretul meu?
Secretul lui Dhokari, a cărui dorință este împlinită?

Dhokaripa a muncit cu devoțiune pentru ceilalți și, după ce și-a exprimat realizarea, a atins în corp Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Dhokaripa numește cunoașterea „lucrurile prin ele însele", „lucrurile în ceea ce sunt". Bolul său este spațiul, iar cunoașterea este conținutul; bolul este *dharmadhatu*, iar conținutul lui este *dharmakaya*; bolul este mintea, iar conținutul lui este dat de fenomenele mentale. Omul și mediul său, spațiul și cunoașterea, mintea și fenomenele mentale sunt inseparabile. Dhokaripa, cerșetorul cel simplu, a dobândit *mahamudra-siddhi*, la fel ca oricare altul dintre *siddha*-șii considerați „sofisticați" datorită *sadhana*-elor lor complexe.

50. SIDDHA MEDHINI
FERMIERUL OBOSIT

Prin înțelegerea perfectă a cunoașterii noastre înnăscute
Și prin mijloacele eficiente ale percepțiilor obișnuite elevate
Din pământul care este natura reală a existenței noastre
Pura beatitudine apare spontan – astfel, scopul este atins.

Medhini, un fermier de castă inferioară din Pataliputra, și-a întâlnit Gurul yoghin într-o zi când se oprise pentru a se odihni din munca sa epuizantă. Yoghinul a văzut că Medhini avea sufletul bolnav datorită acestei vieți mizerabile și s-a oferit să-i predea yoga dacă el promite să o practice. Medhini a acceptat cu mult entuziasm, iar yoghinul i-a acordat inițierea și apoi l-a instruit în meditația creatoare și realizatoare. Fermierul a încercat să mediteze, dar gândurile la munca sa de la fermă interferau cu concentrarea lui și nu a putut continua. Mărturisindu-și dificultatea Gurului său, yoghinul l-a instruit în câteva imagini care să-i armonizeze gândurile.

Având conștiința drept plug
Și gândurile legate de plăcere și durere drept boi
Ară câmpul existenței tale condiționate.
Apoi, presărând sămânța experienței cognitive,
Culege o recoltă de pură beatitudine,
Beatitudinea fluxului continuu al realității.

După doisprezece ani de meditație, noțiunile convenționale ale fermierului despre lucruri s-au dizolvat, iar el a dobândit *siddhi*. A levitat în înaltul cerului și și-a exprimat realizarea. După ce a muncit pentru oamenii din Pataliputra în toate modurile posibile, el a atins în corp Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

La fel ca mulți alți *siddha*-și Medhini își transformă munca în

meditație, acesta fiind pentru el cel mai accesibil mod de a se raporta la o *sadhana*. El este unul dintre acei *siddha*-și pentru care simplitatea și firescul sunt principalele atuuri pe cale.

Semnificația numelui

Numele Medhini este corelat cu munca asiduă a câmpului avându-și probabil sursa în termenul *Medini* care este un nume al pământului. Acest gen de ocupație este și un simbol pentru prelucrarea și transformarea energiilor bazale ale ființei, reprezentate de tattva Prithivi, tattva primordială a manifestării, în beatitudine. „Din pământul care este natura reală a existenței noastre", spune cântecul său de realizare, „Pura beatitudine apare spontan".

51. SIDDHA PANKAJAPA
BRAHMANUL NĂSCUT DIN LOTUS

Când ești singur pe lume și lipsit de realizare
O bijuterie care îndeplinește toate dorințele și o podoabă din sticlă
nu pot fi distinse;
Dar prin realizare și ghidat de Guru, ele sunt la fel de asemănătoare
La fel cum radiația soarelui și a lunii sunt asemănătoare cu
strălucirea licuricilor.

Deși Pankajapa era fiul unui brahman, el s-a născut dintr-un lotus într-o grădină solitară. Nu departe de locul unde se născuse se afla un altar care conținea o imagine dedicată lui Bodhisattva Avalokiteshvara și, considerând că Bodhisattva este zeul Mahadeva, brahmanul l-a venerat. Exista obiceiul ca devotul să facă o ofrandă întreită de flori unei imagini, apoi să ia o floare și să și-o așeze pe creștet. Într-o zi, Mahasiddha Nagarjuna a trecut pe acolo și s-a oprit să ofere flori imaginii lui Bodhisattva. Avalokiteshvara a apărut în formă manifestă și după ce a acceptat ofranda, el a așezat o floare pe capul maestrului.

Pankajapa a asistat la această scenă și a fost cuprins de o mânie geloasă. "Am venerat această imagine timp de doisprezece ani", i-a spus el lui Nagarjuna, "dar nu am primit niciodată un astfel de semn. Tu faci o singură dată o ofrandă de flori și primești binecuvântarea zeului!"

"Gândurile tale sunt impure", i-a spus Nagarjuna. "Eu sunt lipsit de greșeală".

Brahmanul și-a recunoscut greșeala și s-a căit. El a pus picioarele maestrului pe capul lui, cerându-i să-l accepte ca discipol.

Nagarjuna i-a acordat inițierea și învățătura despre unitatea viziunii și acțiunii:

Prin compasiune, beatitudinea în împlinirea senzuală
Și natura ta originară nedeterminată devin una.
Deoarece în viziunea perfectă nu există distincții:

Aceasta este înțelegerea lui Avalokiteshvara.

Discipolul a înțeles aceste instrucțiuni și după numai șapte zile de meditație, el și-a atins scopul având grijă de toți cei din jurul lui cu compasiune. Instrucțiunile lui referitoare la acțiunea iluminată au adus o mare fericire. În cele din urmă, el a atins în corp Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Nagarjuna consideră compasiunea ca fiind factorul eliberator. Compasiunea, sentiment empatic de iubire și responsabilitate plină de sensibilitate față de nevoile tuturor ființelor trebuie unită cu activitatea care duce la împlinirea senzuală. Prin viziunea compasivă, vacuitatea naturii noastre originare nedeterminate poate fi percepută în absolut orice acțiune. Cu alte cuvinte, preceptul ar suna astfel: *faceți tot ce doriți, asigurându-vă în același timp că răspundeți întotdeauna cu iubire și conștientizați vacuitatea în toate.*

Sadhana de șapte zile a lui Pankajapa, un adevărat record în legendele celor optzeci și patru de mahasiddha-și, are drept cale și scop unitatea dintre viziunea compasivă și activitatea senzuală. Legenda sugerează că simpla recunoaștere a zeității ca fiind Bodhisattva al Compasiunii a transformat complet viziunea și *sadhana* lui Pankajapa.

Semnificația numelui și repere istorice

Pankaja (T. 'Dam skyes) înseamnă „Cel născut din mlaștină", acesta fiind numele generic care descrie lotușii; este de asemenea și numele unei specii de lotus.

Deși legenda îl menționează pe Nagarjuna ca Guru al lui Pankajapa, nu există dovezi istorice în acest sens. Cele mai multe dovezi arată că a fost discipolul lui Saraha, ceea ce înseamnă că a trăit la începutul secolului al IX-lea.

52. MAHASIDDHA GHANTAPA
CEL CARE POARTĂ CLOPOTUL

Pentru a-ți atrage binecuvântarea unește strâns cele trei canale: Lalana, rasana și avadhuti.
Bazându-se pe realizare, cel înțelept este atent la trei lucruri: Gurul, mintea și fenomenele.

Ghantapa era călugăr la marea academie monastică din Sri Nalanda. El păstra o disciplină monastică exemplară și era iscusit în cele cinci arte. Apoi a părăsit Nalanda și a hoinărit ici și colo, manifestându-și înțelepciunea prin practici altruiste. Faima învățăturilor sale s-a răspândit în întreaga lume.

Siddha Ghantapa

În acele timpuri, împăratul Devapala, stăpân peste bogății fără număr în regatul său, prin virtutea meritelor acumulate în alte vieți, guverna asupra unui milion opt sute de gospodari din regatul său, a nouă sute de mii de gospodari din Kamarupa și a patru sute de mii de gospodari din Bengal: în total trei milioane o sută de mii de gospodari. Maestrul Ghantapa a venit să predea tocmai în Pataliputra, orașul în care locuia regele; el cerea de pomană cele necesare traiului zilnic și se adăpostea sub un copac.

Într-o noapte, Devapala cel pios, conducător al multor călugări și yoghini, i-a cerut sfatul soției lui: "Toate creațiile compuse sunt trecătoare; toate creaturile vii suferă; toate experiențele vieții sunt în esență fără sens." a început el. "Responsabilitățile mele regale țin atât de această lume, cât și de cealaltă. Deci, nu ar trebui ca noi doi, soț și soție, să oferim sprijin acestor călugări, asceți și preoți în nevoie și astfel să acumulăm merite pentru nașterile noastre viitoare?"

"În trecut tu ai susținut mulți oameni sfinți" a răspuns soția lui. "Astăzi a sosit un călugăr în capitala din Pataliputra. Păstrează strict conduita morală: e un mare sfânt. S-a stabilit sub un copac la marginea orașului și nu are nimic altceva decât roba și alte câteva lucruri necesare; își cerșește hrana. I-am putea oferi un ospăț cu optzeci și patru de platouri principale, paisprezece feluri de carne dulce, vin și cinci feluri de băuturi și așa mai departe. Îi putem înlocui lampa cu scânteierea bijuteriilor și îi putem dărui orice plăcere pe care regatul și-o poate permite."

Regele a fost de acord cu propunerea soției lui și în dimineața următoare și-a trimis servitorii să-l invite pe Ghantapa - deoarece despre el era vorba - la palat. Dar maestrul a refuzat, iar servitorii s-au întors fără el. În ziua următoare, regele însuși, împreună cu un mare alai, s-au dus la pomul sub care se adăpostea maestrul și s-au prosternat în fața lui Ghantapa. Apoi i-a înfățișat multiplele motive pentru care sfântul ar fi trebuit să-l însoțească la palat.

"Nu ar fi trebuit să te deranjezi să vii aici", a răspuns Ghantapa.

"Cu o mare credință am venit să-ți ofer caritatea mea" a răspuns regele.

"Regatul tău este plin de vicii", i-a spus Ghantapa. "Nu voi veni".

"Te rugăm să rămâi cu noi măcar un an", a insistat regele.

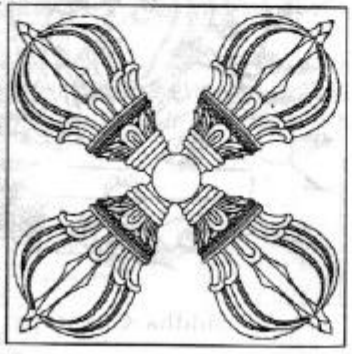

Ghantapa a refuzat și de asemenea a refuzat să-l viziteze pe rege și pentru doar șase luni, trei luni, două săptămâni și în cele din urmă chiar și numai pentru o zi. "Nu poți sta, nu poți merge, nu te poți așeza și nu poți să te întinzi fără a vedea peste tot păcatul", a răspuns maestrul. "Refuz!"

Regele a revenit în fiecare zi timp

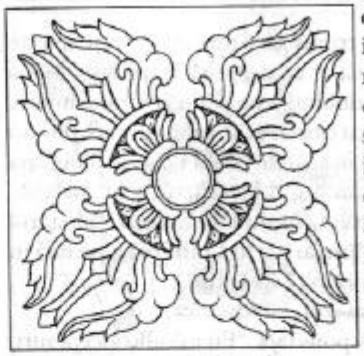

de patruzeci de zile pentru a-l implora pe Ghantapa să se răzgândească, dar fără succes. În cele din urmă, el și soția lui s-au supărat și ura a început să mocnească în inimile lor. "Oricine poate compromite virtutea și castitatea acestui călugăr va avea jumătate din regatul meu și o sută de kilograme de aur", a decretat regele și a trimis curierii să-i vestească oferta.

În Pataliputra trăia cea mai vicleană curtezană din câte au existat vreodată. Aflând știrea dată de rege și gândindu-se că aceasta este calea cea mai bună de a dobândi o mare bogăție și putere, fiind sigură că îl poate tenta pe Ghantapa, a mers la palatul regelui și l-a asigurat că ea îl va seduce pe călugăr.

"Fă tot ce poți", a spus regele.

Curtezana avea o fată de doisprezece ani, o virgină, neîntinată. Fata avea fața frumoasă, radiantă, mersul seducător, vorbirea inteligentă, corpul voluptos și sănătos cu forme fine. Văzând-o, Soarele însuși s-a oprit din mers.

"Îmi voi trimite fiica să-l aducă pe acest sfânt în lumea dorinței și să-i distrugă virtutea", a decis ea. Timp de zece zile consecutive ea a mers să-l vadă pe Ghantapa, înconjurându-l și prosternându-se în fața lui de fiecare dată. În cea de-a zecea zi a spus: "Te rog să-mi permiți să am grijă de tine în retragerea din timpul musonului de vară." Ghantapa nu s-a arătat interesat de oferta ei. Dar ea l-a rugat să-i permită să-l servească zi de zi, timp de o lună și în cele din urmă el a acceptat. Curtezana, al cărei nume era Darima, a fost încântată și a dat un ospăț pentru a-și celebra succesul. Acest refren era permanent pe buzele ei:

Șiretenia unei fete îi aduce împlinirea dorințelor,
Iar sexul ei este arma ei de neînvins.

"Cu șiretenia pot păcăli și seduce întreaga lume" a gândit ea. "Un călugăr nu prezintă nici o problemă!" și a început să-și desfășoare abilitățile cu iscusință. Când retragerea musonului de vară a început, Ghantapa i-a spus femeii să-i trimită doar servitori bărbați pentru a-i aduce hrana și sub nici o formă să nu-i trimită femei. Darima a fost de

acord.

În primele două săptămâni, i-a trimis servitori cu orez și apă de izvor, dar în cea de-a cincisprezecea zi ea a pregătit un festin. Și-a îmbrăcat fata ca pe o prințesă, împodobind-o cu bijuterii strălucitoare, apoi a trimis-o la maestru împreună cu cincizeci de servitori care purtau hrana, instruind-o să trimită bărbații în spatele colibei maestrului. Fata a urmat instrucțiunile mamei ei și amintindu-și trucurile învățate de la mama sa, a intrat în coliba maestrului. Venind din junglă, călugărul a observat că servitorii lui obișnuiți lipseau și a fost uimit să găsească în coliba sa o virgină îmbrăcată și împodobită splendid.

"Unde sunt servitorii?", a întrebat-o el.

"Nu au avut timp să rămână", a răspuns fata. "Eu mă aflu aici pentru a te servi." Ghantapa și-a mâncat mâncarea, iar fata a așteptat până când el i-a spus foarte ferm să plece.

"Sunt nori colorați în cinci culori pe cer", a răspuns ea. "Cred că va ploua. Voi aștepta aici o vreme." Astfel, a rămas până la apus. În cele din urmă, ea a spus: "Soarele apune și nu am pe nimeni care să mă ducă până acasă; îmi este frică de hoți pe cărare, deoarece am pe mine haine scumpe și bijuterii."

Nu era nici o îndoială, era adevărat; Ghantapa i-a permis să doarmă lângă colibă. Dar, în timpul nopții, ei i s-a făcut frică și a strigat, iar Ghantapa i-a permis să intre să doarmă în colibă. Coliba era mică și, inevitabil, corpurile lor s-au atins și în cele din urmă, s-au unit în iubire. Trecând prin cele patru nivele de beatitudine, ei au traversat calea eliberării până la capăt. Dimineață, Ghantapa i-a cerut fetei să rămână cu el și ea a devenit consoarta sa yoghină. Un an mai târziu, li s-a născut un copil.

Între timp, regele devenise nerăbdător. O întrebase pe curtezană dacă reușise, dar ea răspunsese mereu evaziv. Astfel, trecuseră trei ani; abia după trei ani curtezana s-a dus la rege și i-a povestit despre succesul ei.

Regele s-a arătat foarte mulțumit. "Spune-i fiicei tale că voi veni să o vizitez peste trei zile", a spus el.

În ziua fixată, i-a adunat pe oamenii din Pataliputra și au mers să-l viziteze pe Ghantapa. Maestrul și-a consultat soția în legătură cu modul potrivit de a acționa. "Vrei să rămânem aici sau să mergem într-o altă țară?" a întrebat-o el.

Fata ar fi vrut să plece, deoarece îi era frică de disprețul și violența oamenilor, astfel încât Ghantapa și-a ascuns copilul în robă, a luat un

vas cu lichior la subrat și a ieșit afară, cu soția lui. Pe drum, ei s-au întâlnit cu regele care călărea pe elefantul lui.

"Ce ai sub robă?", a întrebat regele cu răutate. "Și cine este această fată?"

"Port un vas cu lichior, sub roba mea este un copil, iar aceasta este soția mea," a replicat Ghantapa privindu-l pe rege în ochi.

"Când te-am invitat la palat ai refuzat să vii", a spus regele. "Mi-ai spus că sunt un om păcătos, dar acum tu, un călugăr, ai o soție și un copil. Tu ești cel păcătos!"

"Eu sunt fără greșeală", a replicat Ghantapa. "Mă insultați!"

Când regele și-a repetat acuzația, Ghantapa a aruncat dintr-odată lichiorul și copilul la pământ, iar Zeița Pământului, înspăimântată, a făcut să curgă un fir de apă care a țâșnit dintr-o fisură din pământ. Copilul și vasul cu lichior au plutit pe apă și s-au transformat în trăsnet (*vajra*) și un clopot (*ghanta*); yoghinul și consoarta lui s-au transformat în zeitățile Samvara și Vajra Varahi în uniunea yab-yum, iar cei doi s-au ridicat în cer, deasupra regelui și a suitei lui, care se zbăteau în apă.

Oamenii au privit atunci în sus cu o mare teamă strigând și rugându-se lui cu fervoare: "Ne refugiem la picioarele maestrului!". Dar Ghantapa a rămas ferm în *samadhi*, considerând că ei își merită pedeapsa. Oamenii erau pe punctul de a se îneca, când însuși Bodhisattva Avalokitesvara a apărut și a oprit fluxul de apă punând piciorul în locul de unde apa țâșnise din pământ. Astfel au fost salvați. Atunci ei au îngenunchiat implorând iertarea maestrului. O imagine de piatră a lui Bodhisattva Avalokitesvara a apărut ca prin farmec în acel loc și chiar și astăzi de sub piciorul statuii țâșnește o fântână de apă până la înălțimea de șase picioare.

Ghantapa a predat oamenilor aceste precepte:

Deși leacurile și otrava generează efecte contrare,
În esența lor ultimă ele sunt același lucru.
La fel, defectele și calitățile pe cale
Fiind una în esență, nu trebuie diferențiate.
Înțeleptul realizat nu respinge absolut nimic
În timp ce cel nerealizat, copil spiritual,
De cinci ori otrăvit, se pierde în samsara.

Prin aceste versuri iluminatorii, regele și oamenii lui și-au abandonat judecățile nedrepte și au descoperit credința, astfel încât nenumărați oameni au intrat pe cale. Ei l-au numit pe maestru Ghantapa, Cel care Poartă Clopotul, iar faima sa a ajuns în toate colțurile lumii.

În șase încarnări anterioare, fata îl făcuse pe călugăr să-și calce jurământul de castitate, dar în această viață toate constructele mentale dualiste ale călugărului s-au dizolvat în spațiul infinit al vacuității inerent în toate lucrurile și, prin virtutea unui flux mental deplin dezvoltat, el a dobândit adevărata cale. Ghantapa și-a numit fiul Vajrapani, cel care ține *vajra* în mână; cât despre fată, consoarta sa, ca rezultat al faptului că-l servise în viețile anterioare, în această viață perversiunile, înșelătoriile și toate celelalte impurități ale minții ei au fost eradicate. Astfel, deținând puterea și virtutea unui Buddha, Ghantapa a atins în cele din urmă Paradisul Dakini-urilor împreună cu consoarta sa.

Practica spirituală

Nota dominantă a legendei este dată de lupta cu prejudecățile minții mândră de propria virtute morală care îi condamnă pe cei care au un stil de viață ce transcende disciplina morală. Fata-Dakini îl sedusese pe Ghantapa și în alte vieți – urmărind să-i transmită astfel învățătura – dar, de fiecare dată, călugăr fiind, el fusese legat de imperativele morale. În această viață mintea sa devenise suficient de matură pentru a accepta învățătura acestei Dakini și a atinge eliberarea după ce parcurs cele patru stadii de beatitudine.

Regele nu a înțeles că sufletul cufundat în beatitudine nu poate fi niciodată impurificat. El condamnă pe bărbatul și femeia care, în ochii săi, „trăiesc în păcat" și nu poate accepta ideea unei purități înnăscute în orice ființă. Concepțiile morale pot fi obstacolul cel mai greu de

depășit pe calea către eliberare și în împlinirea spontană a Legământului de Bodhisattva de a oferi compasiune necondiționată.

În versurile adresate oamenilor, Ghantapa îi învață ceea ce tocmai aflase și el: „Nu cultivați viciul și renunțați la virtute; acceptând tot ceea ce se manifestă, pătrundeți esența experiențelor pentru a extrage unica savoare."

Repere istorice și linia spirituală

Este sigur că Ghantapa a fost contemporan cu cel de-al doilea Devapala (care a domnit între anii 810-830 d. Hr.). Ghantapa este cunoscut în Tibet pentru că a început linia Samvara *Pancakrama*. Lucrarea sa, *Pancakrama*, tratând cele cinci procedee realizatoare din yoga, este cea mai cunoscută dintre cele șaptesprezece opere ale sale, dintre care cele mai multe sunt legate de Samvara-tantra.

El a primit inițierea Samvara de la Vajrayogini. Alături de Darikapa, un alt Guru al său în Samvara a fost Dengipa. Kurmapada, Jalandhara, Kanhapa și Kambala i-au fost discipoli. Dharmakirti a fost și el discipol al lui Ghantapa. Linia Kalacakra îl include pe Ghantapa, făcând din el unul dintre cei mai timpurii inițiați indieni în această tantra care a ajuns probabil în India de Est în secolul al IX-lea.

Semnificația numelui

Ghantapa este adesea numit Vajraghanta, „Purtătorul Clopotului și al Trăznetului". El este adesea reprezentat purtând clopotul și *vajra*, în special în binecunoscuta imagine care îl înfățișează în uniune cu consoarta sa, plutind în cer.

Clopotul semnifică în tradiția tibetană înțelepciunea, elementul pasiv, virtuțile feminine în general, în timp ce *vajra* este activ și masculin, simbol al puterii divine infinite care distruge răul.

53. SIDDHA JOGIPA

SIDDHA PELEGRINUL

Focalizând constant lumina minții
Strălucitoare și subtilă asemeni vârfului unei flăcări
Toate fenomenele statice și mobile
S-au combinat în spațiul lor interior dharmadatu.

Jogipa era un *candala*, un paria din Odantapuri. El avea o mare energie, dar o capacitate de înțelegere limitată. Gurul Savaripa i-a acordat inițierea și investitura în Hevajra tantra și l-a instruit în formele de meditație creatoare și realizatoare. Dar când Jogipa a încercat să mediteze a descoperit că nu înțelesese instrucțiunile Gurului său. Întorcându-se la Savaripa, i-a cerut să-l învețe exercițiile devoționale ale corpului și ale vorbirii. Gurul său i-a spus să recite mantra lui Vajra Heruka în timp ce va face un pelerinaj în douăzeci și patru de locuri sacre.

Jogipa a făcut cum îl învățase Gurul său și după doisprezece ani de pelerinaj iluziile minții sale au fost eradicate, iar el a dobândit *mahamudra-siddhi*. După ce și-a exprimat realizarea, el a muncit cu devoțiune pentru ceilalți timp de cinci sute de ani, folosind multiple mijloace eficiente înainte de a se ridica din corp în Paradisul Dakini-urilor.

Practica spirituală

Naropa i-a criticat pe acei nebuni care hoinăresc în țară, "din loc sacru în loc sacru" și care interpretau literalmente cele douăzeci și patru de locuri sacre ca fiind locuri geografice. Naropa știa că aceste locuri sacre sunt de fapt douăzeci și patru de puncte focar ale energiei în microcosmosul uman, fiecare guvernate de câte o Dakini și compunând corpul lui Vajra Yogini. Aceste puncte focar trebuie conștientizate și folosite ca subiecte de meditație. El a atins *mahamudra-siddhi* prin practica exoterică a pelerinajului și prin recitarea *mantra-*

ei. Aceasta confirmă încă o dată că *tantra* oferă metode eficiente pentru orice tip de personalitate și pentru orice nivel al capacităților.

Repere istorice

Există doar câteva variații în lista locurilor sacre descoperite în multiple tantre mamă la fel de multiple ca și Samvara tantra. Aceasta este lista standard:

1. PURNAGIRI – în regiunea Bijapur, în India de Sud;
2. ODDIYANA – în Pakistanul de Nord;
3. JALANDHARA – în valea superioară a râului Kangra;
4. KAMARUPA – lângă Gahupati, Assam;
5. ARBUDDHA – pe muntele Abu, Rajastan;
6. GODAVARI – la izvorul marelui râu Deccan,
7. RAMESVARAM – în Tamil Nadu;
8. DEVIKOTTA – în sudul lui Dinajpur, în vestul Bengalului;
9. MALAVA – în vechiul Avanti (în prezent Malwa);
10. ODRA – în Orissa de Nord;
11. TRISAKUNE – în Trisrotah, pe râul Tista;
12. KOSALA – în vechiul Oudh, cu Sravasti drept capitală;

Siddha Jogipa

13. KALINGA – în Orissa de Sud și Andhra de Nord;
14. LAMPAKA, capitala Oddiyanei, lângă Mardan;
15. KANCI – la sud-vest de Madras;
16. HIMALAYA – pe muntele Kailasa;
17. PRETAPURI TSARITA – în Tibet, lângă granița de la Arunachala;
18. GRHADEVA (Nepala) – lângă Kathmandu;
19. SAURASTRA – un vechi regat care include Surat, Cambay și

Kathiavar;

20. SUVARNADVIPA – în Sumatra;
21. NAGARA – în Nagarkotta sau Jvalamukhi, lângă Jalandhara;
22. SINDHU – în Nagara Thatha, la est de Karachi;
23. MARU – în Rajastanul de Est;
24. KULANTA – Kulata sau Kupanta.

Cele mai multe dintre aceste locuri sunt nume de regate sau districte. Majoritatea au fost *shakta-pittas*, venerate încă din timpurile pre-ariene. Cea care era adorată ca Zeița, *Devi*, a dobândit un consort, de obicei o formă a lui Shiva, pe măsură ce *saivas* au devenit dominanți. Astfel budhismul tantric a câștigat teren, iar zeița a ajuns să fie identificată cu Vajra Varahi, iar Shiva cu Samvara.

Semnificația numelui

Jogipa sau Yogipa este un epitet descriptiv mai curând decât un nume personal. Savaripa a fost Gurul său. Dacă Savaripa a fost discipolul lui Saraha, atunci Jogipa a fost contemporan cu regele Dharmapala și a trăit în secolul al XI-lea.

54. MAHASIDDHA CELUKAPA
TRÂNTORUL DINAMIZAT

Urmând instrucțiunile adevăratului meu Guru zi de zi, an de an,
Pământul, apa, focul și aerul s-au dizolvat gradat
Și toate aparențele care răsar spontan
Au devenit Mahamudra.

Celuka s-a născut într-o castă inferioară în Mangalapur. Era permanent nepăsător, leneș și cuprins de letargie. Într-o zi, oprimat de coșmarul existenței în *samsara*, el se așezase sub un arbore, când yoghinul Maitripa a trecut pe acolo și l-a întrebat ce face:

"Mă gândesc ce aș putea face pentru a găsi o *sadhana* astfel încât să scap de această condiție abjectă", a răspuns el. "Problema este că nu am întâlnit nici un maestru care să mă poată învăța o metodă adecvată. Sunt atât de leneș încât nici măcar nu aș putea începe să caut un maestru. Poți să mă înveți cum să depășesc inerția?"

"Dacă vei primi inițierea vei dormi mai puțin și, în cele din urmă, te vei elibera de *samsara*", i-a spus Maitripa. El i-a oferit lui Celuka inițierea și investitura în Samvara și l-a instruit în meditația realizatoare asupra canalelor și energiilor psihice: "Concentrează întregul existenței fenomenale în câmpurile existenței corpului (simțurile), vorbirii (energiile psihice) și minții (conștiința). Aducând *lalana* și *rasana* în *avadhuti* vizualizează-ți corpul și *avadhuti* ca fiind un lac, iar cunoașterea ca fiind o lebădă care plutește pe lac. Menținând energiile psihice în *avadhuti*, vei depăși oboseala într-o stare de lipsă de gânduri și tăcere mentală."

Celuka a meditat astfel timp de nouă ani și, eliminând iluziile minții, a atins *mahamudra-siddhi*. El și-a exprimat realizarea astfel: „Toate experiențele lumii fenomenale sunt adunate în câmpurile corpului, vorbirii și minții mele. Cei doi poli ai mentalității dualiste, cele două canale psihice sunt unite în *avadhuti*, cel de-al treilea canal,

iar spațiul tăcerii mentale al non-conceptualizării este *avadhuti*. El este vizualizat asemeni unui lac pe care lebăda cunoașterii se hrănește cu nectarul nemuririi inerent în toate lucrurile."

Apoi s-a ridicat în corp în Paradisul Dakini-urilor.

Practica și linia spirituală

Celuka a fost Kalacakrapada Senior, Cel Mare. Tradiția tibetană ne spune că era încă un copil când Mama sa, o Dakini, l-a luat în Shambhala, unde, după ce a primit binecuvântarea unei extraordinare memorii, un călugăr, care era o emanație a lui Avalokitesvara l-a învățat elementele de bază în *Kalacakra-tantra*, *Sancaya-tantra* și *Vimalaprabha*, principalul său comentariu.

Celuka și Pindopa, Kala-pada Senior și Junior sunt figurile centrale ale renașterii tradiției Kalacakra-tantra care a avut loc între secolele IX-XI. Virupa, Darikapa și Ghantapa au fost maeștri aparținând acestui sistem; începând cu Ghantapa, linia spirituală îi include pe Kurmapa, Jalandhara, Kanhapa, Bhadrapa, Vijayapada, Tilopa și Naropa care de asemenea a auzit despre acest sistem tot de la Kalapada Senior.

Maitripa, Gurul lui Celuka, a primit inițierea Samvara de la Savaresvara și de la al doilea Virupa. Naropa, Santipa și Damarupa au fost de asemenea maeștrii săi.

55. SIDDHA GODHURIPA
CEL CARE PRINDEA PĂSĂRI

Percepând toate fenomenele exterioare și interioare ca fiind mintea,
Realizând realitatea naturii minții ca lumină,
Dormind, trezindu-mă, visând și meditând în dharmakaya
Complet treaz, am atins starea perfectă de Buddha.

Godhuripa trăia în Vishunagar. El întindea plase pentru a prinde păsări. Într-o zi un yoghin l-a oprit și l-a întrebat ce făcea:

"Răul acumulat al vieților trecute m-au făcut să devin în viața actuală un om care prinde păsări", i-a spus Godhuripa. "Sunt forțat să fiu violent în această viață pentru a trăi. Știu că este o existență mizerabilă, dar nu văd nici o cale de ieșire."

"Dacă vei continua să acumulezi karmă, în viețile viitoare mizeria ta va fi și mai mare", a spus yoghinul. "De ce nu practici o *sadhana* budhistă pentru a găsi fericirea eternă?"

"Dacă un Guru ar simți compasiune pentru mine, un păcătos mizerabil, și mi-ar oferi învățătura, fără îndoială că nu l-aș refuza", a spus Godhuripa.

Yoghinul i-a acordat atunci inițierea prin transfer de grație și l-a instruit în meditația care folosește un singur obiect de contemplație, păstrând o imagine dominantă în minte:

"Vizualizează toate sunetele temporale ca fiind cântecul păsărilor, iar cântecul păsărilor și reprezentarea ta mentală despre sunet vor deveni una".

Dizolvă mintea în sunet mereu și mereu;
Apoi ascultă dulcele tril al păsării.
Ascultă fiecare notă a sa ca fiind aceeași în esență;
Vizualizează fiecare sunet și pe cel care aude sunetul
Ca fiind un domeniu al realității care îmbrățișează tot.

Godhuripa a meditat conform acestor instrucțiuni și a realizat unitatea sunetului și a vacuității. După nouă ani, iluziile minții sale au dispărut, iar el a dobândit *mahamudra-siddhi*. El și-a revelat realizarea și a rămas în lume pentru încă o sută de ani. A muncit pentru nenumărate ființe înainte de a atinge în corp Paradisul Dakini-urilor împreună cu trei sute de însoțitori.

Practica spirituală

Practica lui Godhuripa de a uni cântecul păsărilor cu reprezentarea lor mentală este similară celei a lui Vinapa (11) de a uni imaginea notelor emise de *vina* cu sunetele în sine. Recomandarea dată lui Vinapa de a asculta sunetul nenăscut se traduce în meditația lui Godhuripa prin care vizualizează sunetul și pe cel care îl percepe ca un câmp nediferențiat al vacuității, ceea ce înseamnă atingerea unității între subiect și obiect. Dobândind percepția directă a sunetului, el a putut conștientiza tăcerea în fiecare sunet. Descoperind unica savoare el a reușit să-și universalizeze percepțiile.

În cântecul său de realizare Godhuripa își explică *sadhana* astfel: Considerând obiectele exterioare și reprezentările lor interioare ca fiind entități nereale el s-a detașat de ele concepându-le ca proiecții ale naturii minții. Apoi, a conștientizat natura fenomenelor interioare și exterioare ca fiind lumină. Astfel, golind universul de substanță – atât obiectele materiale, cât și ego-ul și formele sale de manifestare – aparențele au putut fi percepute ca fiind inseparabile de vacuitate și în fiecare dintre cele stări de conștiință pura beatitudine și spațiul absolut au ajuns să fie percepute ca realitate ultimă.

Linia spirituală

Taranatha menționează despre un *siddha* care prindea păsări care se numea Vyadhalipa și care a fost discipolul lui Virupa cel Tânăr. Cele mai vechi surse îl identifică pe Godhuripa cu Gundaripa, renumit pentru că intona cântece *caryapada*, al cărui Guru a fost Lilapa și ai cărui discipoli au fost Dharmapa și Medhini (50).

Semnificația numelui

Numele de „Cel care prindea păsările" se datorează fără îndoială ocupației zilnice a lui Godhuripa în momentul în care și-a întâlnit

maestrul, dar are cu siguranță și un substrat simbolic: păsările semnifică în acest caz plăsmuirile minții, ale imaginației, pe care discipolul a reușit să le controleze („să le prindă în plasă") și, mai mult, să perceapă unica savoare ce există în ele, precum și în orice obiect al experienței.

GLOSAR DE TERMENI

Adi-guru – cel dintâi *Guru*, primul maestru al unei linii spirituale.

Anuttarayoga-tantra – literal "cea mai înaltă formă de tantra-yoga". Cea de-a patra dintre cele patru tipuri de tantras de care aparţin *siddha*-şii şi în care culmea este Mahamudra. În tradiţia Nyingma această formă de tantra este divizată în *maha*-, *anu*-, şi *ati*- yoga. Mai este divizată şi în tantra-tată, tantra-mamă şi tantra non-dualistă, prima accentuând asupra metodelor şi asupra stadiului creator, cea de-a doua asupra iluminării perfecte şi asupra stadiului de desăvârşire, iar cea de-a treia asupra egalităţii şi uniunii dintre acestea două.

Arhat – literal, „cel victorios"; cel care practică *Dharma hinayana* a eradicării simţului egoului şi a stingerii oricărei tresăriri pasionale şi a gândirii discursive, atinge starea de *arhat*, care în momentul morţii dobândeşte nirvana, eliberarea din roata renaşterii şi eliberarea de transmigraţie.

Avadhuti – literal, "canalul central", "nervul median", mama atotpătrunzătoare. Avadhuti porneşte de la perineu de-a lungul coloanei vertebrale până în fontanelă prin cakrele corpului subtil; *lalana* şi *rasana*, canalele drept şi stâng, merg paralel cu avadhuti. Deşi reprezentată în extensie liniară ea este atot-pătrunzătorul *dharmakaya*, plenitudinea conştiinţei vacuităţii. Mahamudra este atinsă atunci când toată energia corpului intră în avadhuti.

Avatara - încarnare a unei divinităţi destinată îndeplinirii unei anumite misiuni pe Pământ pentru a ajuta umanitatea în momentele-cheie ale evoluţiei sale.

Bardo – starea intermediară dintre moarte şi renaştere în perspectiva tibetană. Tibetanii consideră că această stare, similară visului, este o oportunitate de a învăţa lecţiile din viaţa care tocmai a luat sfârşit şi de a orienta sufletul către o renaştere viitoare adecvată. Ca şi în viaţă, principalele lucruri care trebuie evitate sunt: pierderea stării de conştienţă şi a te lăsa dus de patternurile obişnuinţelor compulsive. Ghidul clasic în Bardo este *Cartea tibetană a morţilor*, care este citită celor ce mor, imediat înainte şi după părăsirea corpului fizic.

Bhiksu, fem. **Bhiksuni** – călugăr(călugăriţă) buddhist(ă).

Bindu – punct, sămânţă, esenţă.

Boddhicitta – „laptele bunătăţii umane"; este atitudinea iluminatoare care constă în orientarea minţii, a gândirii şi a faptelor în căutarea realizării lui Buddha, atitudine creată prin gândire pozitivă permanentă, prin formularea Legământului de Buddha în toate modurile posibile. În *tantrayana*, *bodhicitta*, compusă din *bindu*-şi, este sinonimă cu energiile albe şi roşii ale yoghinei şi yoghinului, *rasana* şi *lalana*, respectiv sperma şi sângele menstrual care trebuie transmutate în energie, iar energia rezultantă trebuie sublimată pe nivelurile superioare ale fiinţei şi readuse în sursa lor, Conştiinţa Divină.

Boddhisattva – fiinţă care a realizat faptul că scopul vieţii constă în practica serviciului altruist. El constă în a urma calea celor zece perfecţiuni, iar în Tantra calea metodelor iluminatorii, implicând renunţarea la atingerea propriei nirvana până când toate fiinţele îl vor putea însoţi dincolo de *samsara*, dincolo de roata reîncarnării.

Bodhisattva – legământ: jurământul de a elibera toate fiinţele din *samsara* făcând tot ceea ce este necesar pentru orice fiinţă în nevoie; realizarea lui *boddhicitta*; crearea unei minţi iluminate.

Brahman - În India, Sinele Suprem, identificat uneori cu Atman, iar alteori cu Purusha. Fiind dincolo de minte şi, deci, de cuvinte, nu poate fi descris decât prin negarea a ceea ce nu este. El este „Acela", putând fi echivalat cu Dumnezeul creştin sau cu Allah al misticilor sufiţi. Un alt sens este acela de membru al castei brahmanilor: vezi şi *castă*.

Buddha – Buddha Sakyamuni, Gautama Buddha; reprezentare antropomorfică a idealului purificat şi a stării de trezire spirituală definită de trei moduri de a fi: fiinţă absolut vidă, fiinţă perfectă şi vizionară; fiinţă omniprezentă şi compasivă.

Cakra – literal "roată", punct focar al energiei psihice, centru de energie. Fiecare cakra este reprezentată ca o floare de lotus cu un anumit număr de petale, de o bija mantra şi de o zeitate aflată în mandala proprie. Există şapte astfel de cakras principale: muladhara, svadhisthana, manipura, anahata, vishudha, ajna, sahasrara.

Caryapapa – sinonime: *caryadgiti*, *vajragiti*: "cântecele-sadhanei", cântece intonate de *siddha*-şii poeţi despre practica şi despre realizările lor spirituale, în limba Apabhramsa, în metrica

doha.

Castă - diviziune a sistemului social în India. Deşi termenul este de origine portugheză, sistemul castelor este specific Indiei conferindu-i o fizionomie particulară rezultată din interacţiunea factorilor de ordin geografic, social, politic, economic şi religios. Cele patru caste sunt: *sudra* - casta cea mai de jos în ierarhia socială, a servitorilor; *vaishya* - casta negustorilor; *kshatrya* - casta luptătorilor şi brahmanii - casta învăţaţilor şi preoţilor, consideraţi superiori din toate punctele de vedere.

Catharsis - purificare; în psihologie, termenul desemnează eliberarea de tensiuni, inhibiţii şi sentimente împovărătoare prin diferite metode. Efectul este obţinerea unei stări de prospeţime, de uşurare, de „înnoire" a întregii fiinţe.

Cele cinci pasiuni – dorinţele lascive, ura, lenea, mândria, gelozia.

Cintamani - bijuteria ce îndeplineşte toate dorinţele; simbol al minţii (Manas), este cel mai adesea reprezentată ca fiind înconjurată de flăcări; în tibetană: *yeshe-norbu*, în japoneză: *Seryu gongen*.

Compulsiune – tendinţă psihică irezistibilă, care scapă controlului conştient, astfel încât fiinţa acţionează instinctiv, fără a putea rezista tentaţiei actului compulsiv.

Daka – contrapartea masculină a lui Dakini; împreună cu Dakini drept consoartă reprezintă procesul percepţiei iluminatoare. Ca soţ al lui Dakini, Daka este de asemenea şi *Guru*-l.

Dakini – literal: dansatoare cerească. *Dakini* este o păstrătoare feminină a învăţăturilor esoterice, expresie a intuiţiei fenomenale. Triada *Guru, Deva, Dakini* reprezintă cele trei moduri de existenţă a lui Buddha. *Dakini* este *nirmanakaya*, dansul iluzoriu al conştiinţei; în uniune cu *Guru*-l ea este conştiinţa pură (*prajna*) a mijloacelor eficiente ale compasiunii sale (*upaya*).

Dharma – ordinea universală, legea primordială şi cauza tuturor lucrurilor, din care emană orice ordine fizică, morală şi metafizică.

Dharmachakra – literal, „roata dharmei"; auspicioasa roată cu opt spiţe a învăţăturii; denotă de asemenea multiplele semnificaţii ale mandalei.

Dharmadhatu – plenitudinea atotpătrunzătoare a spaţiului cinetic care conţine mediul, toate fenomenele, întreaga viaţă, cosmosul însuşi.

Dharmakaya – literal „corpul dharmei"; modul absolut de

existenţă al lui Buddha, definit ca şi conştiinţă vidă, lumină clară, spaţiu şi cunoaştere. Corpul adevărului, al ordinii universale, adevărata natură a fiinţei, corpul cel mai înalt ca nivel de vibraţie şi cel mai pur.

Doha – formă metrică folosită de *siddha*-şii poeţi pentru a-şi compune cântecele de realizare sau de transmitere a învăţăturilor. Cuvântul denotă orice tip de cântec compus de un *siddha*, indiferent de forma metrică utilizată.

Dombi – femei de castă inferioară (sau chiar din afara castelor), alese de regulă drept consoarte de către yoghini datorită manifestării plenare a feminităţii, a lipsei inhibiţiilor şi prejudecăţilor, precum şi a capacităţii lor de dăruire totală faţă de bărbat.

Dzog chen – în tibetană „starea primordială" a oricărei fiinţe. Sistem tantric având la bază ideea că fiinţa umană trebuie să-şi recunoască natura esenţială. Ca şi *mahamudra*, este o cale a recunoaşterii directe a Divinităţii şi nu o cale a transformării prin acumulări cantitative.

Ganacakra – reuniune a iniţiaţilor, ansamblului de zeităţi, acumularea de ofrande prin care *samaya* (vezi) cu *Guru*-l, Deva şi Dakini este restabilită prin intermediul unui ritual eucharistic, în care participanţii împart între ei ofrandele consacrate. Ritualul *ganacakra* este esenţa tuturor misterelor tantrice.

Gauri – consoartă a lui Siva, arhetip al frumuseţii feminine care a atins împlinirea, fata de şaisprezece ani, cea cu pielea de culoare aurie.

Guna - cele trei aspecte din care este constituită întreaga manifestare. Cele trei guna sunt: *tamas* - aspectul inerţial, grosier, caracterizând starea de conştiinţă a omului ignorant; *rajas* - aspectul, activ, dinamic, caracterizând starea omului care acţionează egotic; *sattva* - aspectul luminos, echilibrat, armonios, definind starea de conştiinţă a omului orientat spiritual.

Guru – literal, „cel care împrăştie întunericul şi aduce lumina"; maestrul spiritual, ghidul pe calea spirituală, esenţial pentru neofit. Pentru *siddha*-şi „*Guru*-l este Buddha; *Guru*-l este Învăţătura; *Guru*-l este Comunitatea", (Kotalipa).

Hatha yoga – yoga psihosomatică; ansamblu de posturi corporale (*asanas*), tehnici de ritmare a suflului respirator (*pranayama*), de vizualizare şi concentrare mentală (*dharana*) care vizează controlul energiilor corpului subtil şi echilibrarea aspectelor

masculine, solare, *yang* (*ha*) cu cele feminine, lunare, *yin* (*tha*).

Hinayana – literal „micul vehicul" (vezi mahayana), cuprinde precepte spirituale care vizează realizarea spirituală individuală.

Kaya – corp, înveliș; în sens metaforic el desemnează un domeniu al realității conștiente și al activității spirituale, formând un întreg organic, comprabil cu un corp fizic.

Kalacakra-tantra – sistem spiritual având drept scop cucerirea de către yoghin a întregii deveniri efemere și iluzorii prin intermediul fuziunii cu Shiva-Mahakala, Conștiința Divină Supremă care transcende timpul. Literal „kalacakra" înseamnă „roata timpului".

Kagyu – una dintre primele linii ale buddhismului tibetan, caracterizat de „transmisia orală" a învățăturilor de la maestru la discipol. Tilopa, Naropa, Marpa și Milarepa sunt primii patru maeștri ai acestei linii spirituale.

Kapalika – sectă *saiva* de mâna stângă; *sadhana* adepților kapalika consta în Marele Legământ (*mahavrata*). Erau recunoscuți după craniul pe care îl foloseau ca vas pentru cerșit (*kapala*), de unde provine și numele.

Karma – forța providențială a destinului, constă în efectele direct observabile ale acțiunilor unei persoane.

Karma-mudra – „mudra integrării conștiinței în acțiune"; în buddhismul tibetan *karma mudra* desemnează fuziunea amoroasă (*yab-yum*) care simbolizează uniunea aspectului obiectiv, exterior conștiinței cu ceea ce este subiectiv, interior.

Mahamudra – literal „marele gest". Dificil de definit datorită caracterului ei inefabil. Saraha o descrie ca „experiență instantanee a iluminării. Nivel de conștiință aflat dincolo de minte, care ar putea fi descris ca fuziune dintre starea de Beatitudine Divină și Vidul Inimii. Calea *mahamudra* se dispensează de absolut orice tehnică, pornind de la premisa că avem în orice moment absolut totul și că nu trebuie să urmărim nimic în mod egotic.

Mahayana – literal „marele vehicul" prin raportare la hinayana, „micul vehicul"; principalele elemente care o disting de aceasta din urmă sunt Legământul de Bodhisattva, accentul pe starea de vid, marele panteon de zeități, precum și *Guru*-l a cărei importanță depășește scriptura ca principală sursă a dharmei. Cuprinde precepte care vizează atât realizarea spirituală individuală, cât mai ales dăruirea pentru evoluția spirituală a tuturor ființelor.

Mahamudra-siddhi – sinonim, *parama siddhi*; *siddhi*-ul

suprem; starea de Buddha; realizarea supremă în *mahamudra* și stabilizarea acestei atitudini spirituale.

Maya – iluzia cosmică; în buddhismul tibetan, Dansul *Dakini*-urilor.

Mudra – 1. literal „gest"; gest care reprezintă anumite stări ale conștiinței, calități și acțiuni specifice unei zeități și care amplifică forța meditației; 2. în budhismul tantric tibetan, *mudra* o reprezintă pe consoarta mistică yoghinului care participă alături de el în anumite stadii ale practicilor meditative.

Narayana - unul dintre numele atribuite lui Vishnu, „eroul divin", care are mai multe încarnări (*avatara*). Se spune că a fost zămislit de Dharma (ordinea divină) și de soția sa Ahimsa (nonviolența). Una dintre funcțiile sale este aceea de protector al căminelor.

Natha – sinonime: *goraknathis* și *kanphatas*; inițiați în *natha-sampradaya*, ordin *saiva*, ascetic, semi-monastic, a cărui principală *sadhana* implică tehnici de *hatha yoga*. Cei cinci Natha-și care sunt *adi-guru*-și ai ordinului sunt *mahasiddha*-șii Minanatha, Goraksa, Jalandharanatha, Krsnacarya și Cauranginath.

Nirmanakaya – corpul fizic în care se manifestă o ființă eliberată de samsara; modul de existență a lui Buddha care este perceptibil prin simțuri; corpul emanației iluzorii al lui Buddha, forma sa încarnată.

Nirvana – literal „trecerea dincolo de suferință"; sfârșitul transmigrației; eliberarea de samsara.

Pancajnana – cele cinci aspecte ale purei conștiințe: conștiința perfectei oglindiri, conștiința perfectei egalități, conștiința discernământului, conștiința atotrealizatoare și conștiința spațiului absolut.

Pandit - titlu acordat în India și Tibet învățaților care studiau și uneori comentau scrierile sacre; erudit.

Parvati – consoarta lui Siva.

(Cele) Patru stări nelimitate ale conștiinței – bunătatea iubitoare, bucuria simpatetică, compasiunea, egalitatea.

Prana – literal „respirație"; energie psihică extrasă din respirație.

Rasayana – „rasa" înseamnă savoare, iar „yana" înseamnă cale; alchimia este numită *rasayana* deoarece ea este știința elixirurilor magice care permit transformarea radicală a conștiinței și atingerea imortalității.

Sahaja – literal „coemergență"; nenăscutul absolut. Încă de la

început, absolutul şi relativul, principiul masculin şi cel feminin, forma şi vidul, coexistă. Nenăscutul absolut este inerent în orice experienţă senzorială, el trebuie doar conştientizat.

Samanthabhadra – literal „bunătate perfectă"; o ipostază a lui Avalokitesvara. Unul dintre cei cinci Bodhisattva corespunzător lui Vairochana în panteonul esoteric ale şcolilor Mahayana. El reprezintă inteligenţa supremă a Dharmei buddhiste. Bunătatea sa derivă din compasiunea infinită.

Samaya – literal „cuvânt sacru". *Samaya* ultimă constă în dăruirea faţă de *Guru*, Deva sau Dakini pentru a menţine permanent uniunea esenţială a mijloacelor eficiente (*upaya*) şi a viziunii perfecte (*prajna*). Ea este de asemenea şi această uniune. Samaya-urile relative sunt Samaya Generală, Extraordinară şi Superioară.

Samboghakaya – corpul fericirilor sublime, rezultatul acţiunilor bune întreprinse de fiinţa umană.

Samsara – roata existenţelor, ciclul transmigraţiei, continuitate ciclică a stărilor caracterizată de una dintre cele şase mijloace emoţionale şi discursive descrise ca Cele Şase Tărâmuri ale Samsarei. În general samsara este existenţa în ignoranţă.

Siddha – adept care a atins succesul în practica spirituală, obţinând puteri paranormale şi chiar *mahamudra-siddhi*.

Siddhacarya – maestru, adept care a dobândit perfecţiunea în tehnicile meditative Mahamudra; adept al *sahajayana*-ei.

Siddhi – literal „realizare concretă", putere paranormală.

Saiva - curent spiritual în care era venerat Siva.

Shaktas (idem saivas) – adepţi care adoră pe shakti, principiul feminin (shakti), respectiv masculin (Siva) al universului.

Stupa – monument caracteristic şi capital din India budhistă; tumulus ridicat deasupra unor moaşte ale lui Buddha, devenit ulterior loc de pelerinaj. De cele mai multe ori este aşezată pe un piedestal pătrat şi orientată într-o anumită direcţie.

Sudra - vezi **castă**.

Tamas - vezi **Guna**.

Tambura – instrument indian cu coarde folosit la acompaniamente.

Tantra – literal „ţesătură", „urzeală", sinonime *guhyamantra*, *mahayana*, *vajrayana*.

Torma - prăjitură sacrificială; preparat alchimic încărcat în mod specific şi consacrat diferitelor zeităţi în ritualuri.

Trei moduri de existenţă ale lui Buddha – *dharmakaya* (fiinţa vidului absolut), *sambhogakaya* (fiinţa vizionară, instruită) şi *nirmanakaya* (aparenţa fizică).

Trei tipuri de înţelepciune – înţelepciunea derivată din învăţare (*srutimaya-prajna*), cea rezultată din analiză (*chintamaya-prajna*) şi cea dobândită prin meditaţie (*bhavanamaya-prajna*).

Uma – consoartă a lui Siva, simbolizând începutul, puritatea originară.

Vihara – mănăstire buddhistă, loc de reuniune al credincioşilor buddhişti.

Vina – instrument muzical indian cu şapte corzi, având la fiecare capăt câte o cutie de rezonanţă sferică.

Yidam – zeitatea tutelară a unui yoghin pe care acesta o alege ca obiect predilect de vizualizare şi meditaţie.

Yoga – termen sanscrit însemnând „unire", „uniune". Termen care cuprinde toate metodele folosite în scopul dezvoltării spirituale.

Yoghin(ă) – practicant(ă) yoga, care aspiră la cunoaşterea naturii ultime a universului şi a propriei fiinţe. Stereotipul yoghinului indian este acela unui *sadhu* ascet, călător sau care trăieşte în peşteri, renunţând la viaţa socială, dar *siddha-yoga* nu impune nici un fel de limitări stilului de viaţă yoghin.

(Cele) Zece perfecţiuni – conduita morală (*sila*), generozitatea(*dana*), efortul susţinut (*virya*), concentrarea (*dhyana*), viziunea perfectă (*prajna*), mijloacele eficiente (*upaya*), aspiraţia (*pranidhana*), forţa interioară (*bala*), conştiinţa pură (*jnana*).

BIBLIOGRAFIE

*** *Cartea tibetană a vieţii şi a morţilor*, 1992, Colecţia Revistei „Arca", Arad.

*** *Yoga tibetană şi doctrinele secrete*, 1993, Editura Sophia, Arad.

Bozaru, Dan, *Glosar fundamental sanscrit-român*, 1995, Colecţia Trika, Iaşi.

Bu ston, Obermiller, E., trad., 1931, *History of Buddhism by Bu ston*, Reprint Series 5, Heidelberg: Susuki Research Fodundation.

Chevalier, Jean, Gheerbrant, Alain, 1994, *Dicţionar de simboluri*, Editura Artemis, Bucureşti.

Dowman, Keith, 1985, *Songs and histories of the eigty four buddhist siddhas*, Kenneth K. Inada, Editor.

Dowman, Keith, 1981, *A buddhist guide to the power places of the Kathmandu Valley*, Kailash 8:183-287.

Dowman, Keith, trad., 1980, *The divine madman*, London: Rider.

Eliade, Mircea, 1992, *Istoria credinţelor şi ideilor religioase*, Editura Universitas, Chişinău.

Eliade, Mircea, 1995, *Spiritualitatea şi limbajele secrete*, Editura Shambala, Bucureşti.

Frederic, Louis, 1987, *Dictionaire de la civilisation indienne*, Editions Robert de Laffont.

Lama Govinda, Anagarika, 1994, *Bazele misticii tibetane*, Editura Humanitas, Bucureşti.

Lama Chimpa şi Chattopadhyaya, Alaka, trans., 1970, *Taranatha's history of buddhism in India*. Simla: Indian Institute of Advanced Study.

Lorenzen, D. N., 1972, *Kapalikas and Kalamukhas*, Sahayogi/ CNAS.

Mabbett, Ian, *The problem of the historical Nagarjuna*, The Journal of the American Oriental Society, Vol.118 No.3 (July 1998).

*** *Mahasiddhas, Nathsiddhas, Miracle Workers*, document internet.

Nalanda/Trungpa, trad., 1982, *The life of Marpa the Translator by Tsang Nyon Heruka*, Boulder: Prajna.

Naropa, *The view, concisely put*, document internet.

Rajneesh, Bhagwan, Shree, 1994, *Spiritualitatea tantrică*, Editura Ram, Bucureşti;

Rinpoche, Sogyal, 2001, *Cartea tibetană a morţii şi a vieţii*, Editura Herald, Bucureşti.

Roerich, G. N., trans., 1976, *The Blue Anals*, second edition, Delhi: Motilal Banarsidas.

Santina, Peter Della, *Nagarjuna: A Good Friend*, document internet.

Smedt, Marc, de, 1998, *Tehnici de meditaţie şi practici ale trezirii spirituale*, Editura Univers enciclopedic, Bucureşti.

Tsang Nyon Heruka, 1992, *Marpa Traducătorul*, Societatea Informaţia, Bucureşti.

Tsongkhapa, 1999, *Şase Yoga ale lui Naropa*, Editura Herald, Bucureşti.

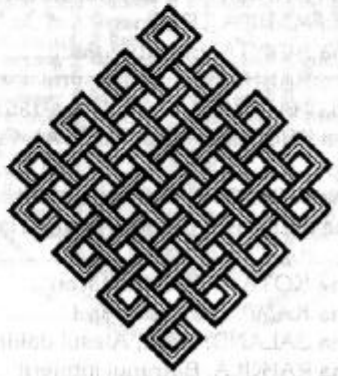

CUPRINS

Prefață 3

23. Mahasiddha CATRAPA, Cerşetorul norocos 5
24. Mahasiddha BHADRAPA, Brahmanul exclusivist 9
25. Mahasiddha DUKHANDHI, Măturătorul 13
26. Mahasiddha AJOGI, Incapabilul respins 17
27. Mahasiddha KALAPA, Frumosul nebun 19
28. Mahasiddha DHOBIPA, Spălătorul înțelept 23
29. Mahasiddha KANKANA, Regele siddha 26
30. Mahasiddha KAMBALA, Yoghinul îmbrăcat în pătura neagră 30
31. Mahasiddha DENGIPA, Brahmanul sclav al curtezanei 37
32. Mahasiddha BHANDEPA, Zeul invidios 42
33. Mahasiddha TANTEPA, Jucătorul de zaruri 45
34. Mahasiddha KUKKURIPA, Cel care iubea câinii 48
35. Mahasiddha KUCIPA, Yoghinul cu guşă 53
36. Mahasiddha DHARMAPA, Eternul student 56
37. Mahasiddha MAHIPA, „Cel mare" 58
38. Mahasiddha ACINTA, Ermitul zgârcit 61
39. Mahasiddha BABHAHA, Îndrăgostitul libertin 64
40. Mahasiddha NALINAPA, Prințul încrezător în sine 67
41. Mahasiddha BHUSUKU (SANTIDEVA), Călugărul trândav 70
42. Mahasiddha INDRABHUTI, Regele-siddha iluminat 75
43. Mahasiddha MEKOPA, Gurul cu privirea înspăimântătoare 78
44. Mahasiddha KOTALIPA, Gurul ţăran 80
45. Mahasiddha KAMPARIPA, Fierarul 83
46. Mahasiddha JALANDHARA, Alesul dakini-urilor 86
47. Mahasiddha RAHULA, Bătrânul întinerit 89
48. Mahasiddha DHARMAPA/GHARBARI, Panditul pocăit 92
49. Mahasiddha DHOKARIPA, Purtătorul bolului 95
50. Mahasiddha MEDHINI, Fermierul obosit 97
51. Mahasiddha PANKAJAPA, Brahmanul născut din lotus 99
52. Mahasiddha GHANTAPA, Cel care poartă clopotul ... 101
53. Mahasiddha JOGIPA, Siddha pelegrinul 108
54. Mahasiddha CELUKAPA, Trântorul dinamizat 111
55. Mahasiddha GODHURIPA, Cel care prindea păsări 113

Glosar 116
Bibliografie 124

La editura SAPIENȚIA
mai sunt disponibile titlurile:

- **PARAMAHAMSA YOGANANDA** – Vinul misticilor
- **OSHO** – Eu însă vă zic vouă...
- **MANTAK CHIA & DOUGLAS ARAVA** - Orgasmul multiplu masculin
- **CRISTIAN ȚURCANU** - În căutarea maturității spirituale
- **RAICO CORNEA** - Kosovo. Cântecul trist al mierlei
- ******* - Misterele magnetismului vital
- **ABHAYADATHA SRI** - Maeștrii căii Mahamudra, vol. 1
- **EMANUEL SWEDENBORG** - Din tainele tărâmului ceresc
- **EMANUEL SWEDENBORG** - Pământurile universului

Vor fi onorate comenzile de minim 3 (trei) exemplare

Tel. 0788.430.881; 0722.657.155

IMPORTANT! – **Taxele poștale vor fi suportate de către editură. Comenzile de minim 5 exemplare vor beneficia de o reducere de 15%!**

Tipografia Panfilius
Iași str. Lascăr Catargi nr. 72, tel. 0232/211369